

E-8

ΚΙΣΕΛΕΒ

851

ΜΠΟΡΟΥΝΕ Ν' ΑΝΑΣΤΑΘΟΥΝ Ι ΝΕΚΡΙ;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ Μ. ΚΥΤΣΙΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΟΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

E-8
851

ΚΙΣΕΛΕΒ

ΜΠΟΡΟΥΝΕ Ν' ΑΝΑΣΤΑΘΟΥΝ Ι ΝΕΚΡΙ;

Μετάφρασι: Μ. ΚΥΤΣΙΔΙ

9-294

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

Д-р КИСЕЛЕВ

Могут ли воскреснуть мертвые

Перевод КУЦИДИ М.

ИЗДАНИЕ

Греческого Издательства „КОММУНИСТИС“

С.-К Крайлит № 863

Ст. А5 114 к 162

Тир. 3000

Ростов-Дон. Тип. Греческого Изд-ва „Коммунистис“ Заказ № 127

Στι μνίμι το ς. Ιοάνυ Ι. Στεπά-
νοφ - Σκβορτσοφ μ' αγάπι αφιερόνι.
Ο ςιγραφιας.

ΙΣΑΓΟΓΙ

Στο βιβλίο αφτο εκσιγόμε πός φαντάζεστε ι θρισκία τιν ανάστασι εκ νεκρον, γιατί ρίζοσε αφτι ι πίστι, ςε πiónα ίνε χρίσιμι, αν ίνε δυνατι ι ανάστασι εκ νεκρον, πός το θεωρι ι επι-
στίμι κε ςε τί πρέπι να τίνουμε;

Το ιλικο ίνε θαλμένο ςε ομιλίες, γιατι λογαριάζουμε πος το βιβλίο θα πέσι στα χέρια τυ εργάτι ι τυ χορικυ, πυ εφκο-
λότερα θα διαβάσουνε κε καλίτερα θα καταλάβουνε το περιεχό-
μενο, αν ίνε ςε απλι γλώσα κε ςε ομιλίες.

Θα θέλαμε το βιβλίο να διαβαστι έτσι: ι μια ομιλία ίστερα απτιν άλι κι αν ίνε δυνατο να διαβαστι κολεχτιδιστικα, διλ. αφυ
μαζεφτόνε όλι. Κάθε μέρα μπορόνε να διαβάσουνε απο μια ομιλία.

Το βιβλίο ίνε δυνατο να διαβαστι ςε μια μέρα: γιαφτο ςε μερικα μέρι κάναμε επανάλιπςες για ν'άνε όσο το δυνατο τέλια
κάθε ομιλία. Τις μικρες αφτες επανάλιπςες δε θεωρούμε καθόλυ
λάθος, γιατι χάρις ς'αφτες,, ι αναγνόστες θα εντιποθόνε τις
βασικες ιδέες τυ βιβλίου καλίτερα.

Παρακαλόμε πολι τυς αναγνόστες να μας γράψουνε τις
εντίποσές-τυς απτο βιβλίο, κε να μας ςτίλουνε τις παρτιρίσές-τυς.

Με μεγάλι θνομοσίνι θα τις δεχτι ο ςιγραφιας.

Διέφτιςι: Москва, Сретенка 10, Издательство
„Безбожник“, доктору Г. Б. Киселеву.

ΠΡΟΤΙ ΟΜΙΛΙΑ

**ΠΟΣ ΚΣΙΓΥΝΕ Ι ΠΙΣΤΙ ΤΙ ΖΟΙ ΚΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ,
ΠΟΣ ΦΑΝΤΑΖΥΝΤΕ ΤΙΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΕΚ ΝΕΚΡΟΝ,
ΓΙΑΤΙ ΧΡΙΑΣΤΙΚΕ Ι ΠΙΣΤΙ ΣΤΙΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙ;**

Κάθε χρόνο ι πιστι ορθόδοκσι χριστιανι άμα αντα-
μόςυνε ο ένας τον άλο τις μερες τυ πάσχα, ανίγυνε
φαρδια πλατια τις ανκαλιές-τους κε φιλιέντε, λέγοντας:
«Χριστος ανέστι!—αλιθος ανέστι!» Το πάσχα ίνε μια
χαρμόςινι γιορτι για τυς πιστυς. Γιατι, τί μπορι νάνε
καλίτερο απτι ζοι; Ο θάνατος ίνε πολι άσκιμο! Ινε
τρομάρα. ι γι ίνε σιγαλια, ιγρασία κε σαπίλα! Μα, αφν
ο Χριστος αναστάθηκε, σιμένι πως ι ανάστασι εκ νεκρον—
ίνε κάτι-τις, πυ μπορι να γίνι, όστε ίνε δυνατο να
νικιθι ο θάνατος. Κε άδικα δεν ψάλυνε «Χριστος ανέ-
στι εκ νεκρον, θανάτο θάνατον πατίσας...»

Στιν ανάστασι εκ νεκρον πιστέβυνε όχι μόνο ι
χριστιανι, μα κε ι εβρεί κε ι μοαμεθανι. Αφτο το κινο,
πυ παρυσιάζυνε ι διάφορες θρισκίες, μας ανανκάζι να
δόςυμε ε'αφτο παρα πολι μεγάλη προσυχι. Ινε ανάνκι
να καταλάβυμε, γιατί ιπάρχι ι πίστι πως ι πεθαμένι
θ'αναστιθύνε, κι αν ίνε δυνατο ν'αναστιθύνε ι πεθαμένι;

Πρότι φορα ας προσπαθίσυμε να καταλάβυμε, πός
φαντάζυντε ι πιστι τι ζοι κε το θάνατο.

Ι άποψεις τις θρϊσκίας

Σίφωνα με τι γνόμι τις θρϊσκίας, ο άνθρωπος αποτε-
λιέτε απτο κορμι κε τιν ψιχι. Το κορμι τυ ανθρώπου
έχι οριζμένες μορφες κε διάσταρες. Το κορμι έχι πάρα
πολα όργανα, πυ εργάζυντε· χάρις σ'αφτα το κορμι
ιπάρχι. Γιατί εργάζυντε τα διάφορα μέρι τυ ανθρώπινυ
κορμιυ; «Επιδι—διδάσκι ι θρϊσκία,—στο κορμι τυ αν-
θρώπου κατικι ι ψιχι. Ι ψιχι ζοντανέδι το κορμι. Ι
ζοι ίνε αδίνατι χωρις τιν ψιχι. Αν ι ψιχι αφίσι το
κορμι, επέρχετε ο θάνατος. Το κορμι, πυ δεν έχι ψιχι
ίνε νεκρο. Κε τόναντίο, αν ι ψιχι για οπιονδίποτε
λόγο επιστρέφι στο κορμι, τότες τύτο ζι, γιατι κσανα θα
χτιπίσι μες σ'αφτο ι καρδια, κσανα θα τρέκσι το έμα στις φλέ-
βες, κσανα θ'αρχίσι ν'αναπνέπσι το στίθος, κσανα το στομάχι
θα γιρέπσι τροφι, κσανα θα φανώνε ι σκέψεις κ'ι πιθιμίες».

Τί λέι ι θρϊσκία για τιν ψιχι;

Πρέπι να το πόμε, πως ι άνθρωπι πυ πιστέδυνε,
δεν έχυνε καμια ιδέα για τιν ψιχι. Αφτι λένε πως ι ψιχι
κε κάθε άλο πνέμα δεν έχι θάρος, δεν πιάνι καθόλυ
τόπο· δε μπορούμε να τις βλέπουμε, ύτε να τις ακόμε,
ύτε να τις μιριζόμαστε· δε μπορούμε να τις νχίςουμε. Κι
όμος ι ψιχι ζοντανέδι τάχα το σώμα. Ετσι λένε ι θρϊσκίες.

Ι πιστι νομίζυνε πως ι ψιχι όχι μόνο ζοντανέδι
το κορμι, μα πως αφτι ίνε ι ετία τυ χαραχτίρα τυ αν-
θρώπου. Αν ο χαραχτίρας τυ ανθρώπου ίνε κακος, νομί-
ζυνε πως έχι κε κακι ψιχι, αν ο χαραχτίρας-του ίνε
καλος, νομίζυνε πως έχι κε καλι ψιχι. Ετσι κε λένε:

«καλόπσιχος». Αν ο άνθρωπος ίνε έτιμος να σιχορέσι τις προζβολες πυ τυ κάνυν, λένε πως έχι μεγάλη πσιχι, πως ίνε μεγαλόπσιχος.

Πύ μορι κατα τι γνώμι τις θρισκίας, να
βρίσκετε ι πσιχι;

Μα πύ επι τέλως βρίσκετε αφτι ι πσιχι; Αφυ ι πιστι νομίζυνε πως χορις πσιχι δεν ίνε δυνατο να ζίσι κανένας, όστε πρέπι να διασαφινίσουμε με πια όργανα δε μορι να ζίσι ο άνθρωπος. Ινε ολοφάνερο πως αφτα τα όργανα θάνε κε ι κατικία τις πσιχis. Μα το καχο ίνε πυ ο άνθρωπος δε μορι να ζίσι χορις πολα όργανα. Ο άνθρωπος μορι νά ζίσι βέβεα χορις δάχτιλο, χορις μάτι· μορι να ζίσι χορις χέρια, χορις πόδια. Μορι νάνε ο πιο ακσιολίπιτος, ανάπιρος, κι όμος μορι να ζίσι. Μα χορις τιν καρδια δε μορι να ζίσι· πολι πιθανο ι πσιχι να βρίσκετε στιν καρδια; Μα ο άνθρωπος δε μορι να ζίσι κε χορις τα πλεμόνια· πολι πιθανο ι πσιχι να βρίσκετε στα πλεμόνια; Ο άνθρωπος δε μορι να ζίσι χορις το μιαλο, χορις το σικότι, τα νεφρα, τα έντερα κε πάρα πολα άλα όργανα. Πα να πι σ'όλα αφτα βρίσκετε ι πσιχι; Επι τέλως προ πολυ παρατίρισαν ι άνθρωπι, πως αν ο άνθρωπος ί κανένα ζόο χάζυνε πολι έμα, τότες πεθένυνε, διλ. σίφονα με τι γνώμι τον πιστον, απ'αφτα θγένι ι πσιχι. Οστε πολι πιθανον ι πσιχι να βρίσκετε στο έμα;

Ισια-ίσια έτσι υποθέτανε κ'ι παλει Εδρεί. Σίφονα με τι θρισκία-τυς, ίτανε απογορεμένο να μεταχριστόνε στο φαί-τυς έμα. Έτσι λεί κε στι βιβλο, να μι τρέφυντε

μ'έμα, γιατί μες στο έμα βρίσκετε ι ψιχι. Κ' ίσαμε τώρα ι πιστι Εβρεί, όταν αγοράζυνε κρέας, πρότι φορά το καλοπλένυνε μες στο νερο κε τ'αλατίζυνε, για ναμίνι όσο το δυνατο λιγότερο έμα, κ'ίστερα το βράζυνείτε το καδυρδίζυνε.

Οτα σφάζυνε κανένα ζόο κε τρέχι το έμα, μπορúμε να δýμε, πως απο έμα κάτι-τι σικόνετε απσιλα, πυ μιάζι σαν καπνο í αχνο. Κι αφτο μορι κανένας να το διακρίνι καλίτερα αν το έμα τρέχι πάνο σε παγομένο χόμα κε γενικα αν ετιν αβλι κάνι κρίο. Ι άνθρωπι πυ πιστέδυνε κε δεν έχυνε καθόλυ επιστιμονικες γνώσες, νομίζυνε πως ο αχνος αφτος αντικαταστéνι τιν ψιχι στα ζόα. Νομίζυνε πως ο άνθρωπος έχι ψιχι, κε τα ζόα έχυνε αχνο. Γιαφτο άνθρωπο δεν πρέπι να σκοτόςι κανένας, γιατί τότες θα καταστρέψει τιν ψιχι, ενο τα ζόα μορι να σκοτόςι κανένας, γιατί δεν έχυνε ψιχι, μα αχνο.

Πρέπι να το πýμε, πως μόνο σκετικα στα τελεφτέα χρόνια ι άνθρωπι, πυ πιστέδανε, σοφίστικαν πως μόνο ο άνθρωπος έχι ψιχι. Νορίτερα ι πιστι νομίζανε πως ψιχι έχυνε κε τα ζόα. Κι όταν ι θίδλο απαγορέδι να μεταχειριστýνε ετιν τροφι το έμα το ζόον, ορθα κοφτα έτσι κε το λεί, πως ι ψιχι βρίσκετε μες το έμα.

Ι άνθρωπι ετυς πιο περαζμένος χρόνος νομίζανε πως κε πνέμα έχι κε το θυνο κ' ι σπιλια κε το σπίτι. Απο στόμα σε στόμα αφτι ι παράδοσι έφτασε κ'ίσαμε σε μας· ακόμι κε σίμερα ιπάρχυνε άνθρωπι, πυ πιστέδυνε πως ιπάρχι στιχιο τυ σπιτιω, νεράιδα, λικάνθρωπος. Κε έτσι ίσαμε τώρα δε μπορýνε να πýνε ι πιστι, πý επιτέλος· βρίσκετε ι ψιχι· στο εμα, ίτε παντο σ'όλα τα όργανα, ίτε στα πιο σπυδεότερα όργανα. Αφάντασι σίχισι επικρατι γιάφτο το ζίτιμα.

Πὸς φανταζόντανε τιν ψιχι;

Νορίτερα ὅταν ἡ ἀνθρώπι ἴχανε τις πιο απλές ιδέες για τὴ φύσι, φανταζόντανε τιν ψιχι με μορφὴ κάπιου ὄντου, ὡς γινέκα με φτερά, ἢ ὡς κάπιο πῦλι κε τὸ περισσότερο ὡς περιστέρη. Κάποτε φανταζόντανε τιν ψιχι ὡς ἓνα δέφτερο ἀνθρώπο, μα πιο ἀνάλαφρο, ἵκανο νὰ αποχωρίζετε ἀπὲ γῆς κε νὰ σικοθῇ ἀπὲ σιλα στὸν οὐρανο.

Αργότερα ἀρχίσανε νὰ φαντάζοντε τιν ψιχι ὡς ἓνα λαφρο σιγνεφάκι. Τώρα ἡ ἀνθρώπι πῦ πιστέδυνε, ἀν ἴνε μορφομένη, λένε πὸς ἴνε ἀδίνατο νὰ παραστίνυνε τιν ψιχι, γιὰτι δὲν ἔχῃ καμια μορφὴ.

Κε ἔτσι ἡ πιστι νομίζυνε πὸς ὁ ἀνθρώπος ἀποτελιέτε ἀπὲ τιν ψιχι κε τὸ κορμὶ, κε πὸς τὸ κορμὶ χωρὶς τιν ψιχι ἴνε ἀδίνατο νὰ ἱπάρχῃ, πεθένῃ. Σίφονα με τὴ γνώμη-τῶς, ὁ θάνατος ἀπλύστατα ἴνε χωρίζμος τὴς ψιχὶς ἀπὸ κορμὶ. Νομίζυνε πὸς ἡ ψιχι δὲ φέδγῃ ἀπὸ κορμὶ γιὰ πάντα, μα μόνο προσωρινά. Νομίζυνε πὸς θνιτο ἴνε μόνο τὸ κορμὶ, ἐνὸς ἡ ψιχι ἴνε ἀθάνατι.

Κι ἀκόμα πιο πολὶ νομίζυνε πὸς τιν ψιχι ἴνε ἀδίνατο νὰ σκοτόσῃ κανέναν, πὸς ἡ ψιχι ἴνε εόνια. Τέτιες ἴνε ἡ σκέψεις-τῶς, σκετικὰ με τὴ ζοὶ κε τὸ θάνατο.

Τί γίνετε κατὰ τὴ γνώμη τὴς θροισκίας ἡ ψιχι ἰστερα ἀπὸ θάνατο;

Μα ἀν ἡ ψιχι ἴνε ἀθάνατι τότες τί γίνετε ὅτα θγένῃ ἀπὸ κορμὶ τοῦ ἀνθρώπου; Κε εἴαφτο τὸ ζήτημα ἡ πιστι δὲ μπορύνε νὰ δόσυνε εἰςτι ἐκείγῃς. Μερικὶ νομίζυνε, πὸς ἡ ψιχι μένῃ εόνια εἰς κίνῶς τῶς τόπῶς, ὅπῤ ζύσε ὁ

μακαρίτις. Γυρίζει στα γνωστα μέρη, κε με μεγάλη προθυμία σιχνάει στο μέρος, οπου ίνε θαμένο το κορμι...

Το περισσότερο όμος μέρος τον πιστόνε νομίζουνε, πως ι ψιχι ίστερα απτο θάνατο πιγένη στον παράδεισο, ίτε στην κόλασι, κε τιμοριέτε για τις αμαρτίες-τις ι ανταμίζετε για τις καλες πράξεις-τις. Όλα αφτα πρέπι καλα να τα κσετάσουμε.

Ι κ ό λ α σ ι

Ι πιστι νομίζουνε, πως ι κόλασι θρίσκετε πολι βαθια μες στι γης. Βέθεα καμια απόδειξι δεν ιπάρχι, το ότι ιπάρχι κόλασι. Μα ι πιστι νομίζουνε, πως όχι μόνο ιπάρχι κόλασι, μα μες σ'αφτίνα ιπάρχουνε κε ακάθαρτα πνέματα—ι διαβόλι. Κι όπος αρχιγος τον ανκέλον ίνε ο ίδιος ο θεος, τα ίδια κηρίαρχος πάνο ετυς διαβόλως ίνε ο σατανας, ο θελζεεβουλ, σα να πύμε διλ. ο αρχιστράτιγος-τυς. Στην κόλασι ίνε σκοτάδι — πίσσα κε κάθε στιγμι ακύετε το τρίξιμο τον δοντιον.

Βέθεα, αν ι κόλασι θρίσκετε βαθια μες στι γης, μπορούμε να φανταστούμε τί σκοτάδι θάνε κι κάτω. Μα γιατί να ιπάρχι κε τρίξιμο το δοντιον; Πιός τρίξι κι τα δόντια-τυ; Ι ψιχες τον καιμένον αμαρτολον. Μα γιατί τρίζουνε τα δόντια-τυς; Γιατι ιποφέρουνε· τις βασανίζουν ι διαβόλι· τις βασανίζουν για τις αμαρτίες-τυς.

Εδο πια ι φαντασία έχι να δόσι κε να πάρι. Ι πιστι νομίζουνε πως ι ψιχες τον αμαρτολον ιποφέρουνε τρομερα βάσανα· ι διαβόλι τις κρεμουν απτις πλεβρες, τις καθυρδίζουνε πάνο σε τιγάνια, τις κέγουνε σε σιγανι φωτια,

γδέρνυνε το πετσί-τους, τις βράζουνε σε καζάνια γιομάτα απο θιάφι κε πίζα. Τις ανανκάζουνε να λίχυνε με τι γλόσα-τους τα πιρομένα τιγάνια. Τί τα θέλουμε, παρα πολι μεγάλι ίνε ι φαντασία το διαβόλον!

Μα απο πύ πίρανε ι άνθρωπι, πως εστιν κόλασι βράζουνε καζάνια γιομάτα πίζα κε θιάφι;

Αφτο εκσιγιέτε απλύστατα, γιατι βαθια μέσα εστι γις κάνι ζέστι. Ι άνθρωπι παρατιρίζανε πως όσο βαθια προχωρούνε μες τι γις, όταν ανίγυνε οριχίο, ι ζέστι ολοένα κε περισέδι. Ι άνθρωπι γιρέθανε πετροκάρβουνο, αλάτι, μεταλέματα κε γιαφτο ανίκσανε βαθια οριχία. Ιπάρχυνε τέτια οριχία, πυ κάνι παρα πολι μεγάλι ζέστι, ενο πάνο εστιν επιφάνια τις γις κάνι παγονια. Σε μια χώρα ίνε ένα οριχίο με βάθος 2 χιλιόμετρα κε κι πάντοτε ι θερμοκρασία ίνε 60°. Ιπολογίζυνε πως ο φλιος τις γις έχι πάχος 70 χιλ. περίπυ, κε κάτω απο το φλιο βρίσκετε ι λιομένη μάζα, πυ έχι κάμποσες χιλιάδες βαθμυς ζέστα. Ίτανε κερως, πυ όλος ο κόσμος ίτανε λιομένος· αφτο θέθεα πολα εκατομίρια χρόνια μπρος. Σ'αφτα τα παλια χρόνια ι γις δε σκεπαζότανε ακόμα απο φλιο κε λαμποκοπούσε σαν αστέρι. Μα αγάλια-γάλια ι επιφάνια τις γις κρίοσε κε σκεπάστηκε απο φλιο, όπος ότα βραζμένο γάλα κριόσι κι απο πάνο σκεπάζετε μένα λεπτο σαν τσιγαρόφιλο στρόμα.

Ο φλιος αφτος ολοένα κε πάχινε, μα το εσωτερικο τις γις κάτω απο φλιο ίνε ακόμα πάρα πολι ζεστο. Εκσον απ'αφτο σε μερικες χώρες ιπάρχυνε ιφέστια, διλ. θυνα, πυ θγάλυνε καπνο. Απο κερο σε κερο ι λιομένη μάζα, πυ βρίσκετε κάτω απο φλιο τις γις, διετφίνετε

Σ'αφτα τα κρέστια κε προκαλι τιν κίνισι τυ εδάφους, κι αφτο ίσα-ίσα ίνε ο ριζμος. Ι λιομένι μάζα άμα φτάει στι ρίζα τυ κρέστιου διεφτίνετε στ'απάνο, χίνετε όκσο απτο κρέστιο κε πλημιρίζι όλα τα περίχορα. Τι μάζα αφτι τι λένε λάβα, κε όταν τρέχι απτο κρέστιο ίνε τόσο ζεστι, πυ α χόσουμε μέσα ένα κσίλο, αμέσος κέε-τε. Ι λάβα περιέχι θιάφι κε γενικα εκι όπου ιπάρχυνε κρέστια, το θιάφι θρίσκετε σε μεγάλες ποσότητες.

Απο πύ προέρχετε ι λάβα; Βέβεια απτα βάθια τυ θυνου, απτα βάθια τις γις. Γιαφτο κ'ι πιστι σκέφτον-τε: „πα να πι ίνε αλίθια ότι στιν κόλασι ίνι τρομερι ζέστα κε πως ιπάρχι κε θιάφι εκί“.

Ιπάρχυνε κι άλλες απόδικες προς στα βάθια τις γις κάνι μεγάλη ζέστι. Σε μερικα μέρι ιπάρχυνε ζεστες πιγες, κε μάλιστα πολι ζεστες. Σε μερικες χώρες ιπάρχυνε κάτι πιγες πυ απο κερο σε κερο χτιπαν σαν στίλος.

Το νερο κε ο ατμος θγένυνε απτα βάθια τις γις κε φτάνυνε σε πολι πσίλος. Καμποσα λεφτα βαστα αφτι ι έκρικσι κ'ίστερα το πιγάδι σταματα, σα να χάνετε.

Ι έκρικσι ίστερα απο κάμποσο κερο παναλαθένετε. Τις πιγες αφτες ονομάζυνε νκείζερ. Πύ μπορούσε να ζεσταθι τόσο το νερο στις ζεστες πιγες κε στα νκείζερ; (Ικόνα 1). Βέβεια στα βάθια τις γις.

Τόρα ας κσετάσουμε, ζοστα φανταστίκανε ι πιστι το τί γίνετε στιν κόλασι;

Πός ακύετε κι ο τριγμος το δοντιον; Μίπος τρί-ζυνε τα δόντια-τους ι πσιχες τον αμαρτολον; Οστε ι πσιχες έχυνε δόντια; Ι γαντσόνυνε μάνκίστρια τις πσιχες απτις πλεθρες; Οστε κ' ι πσιχες έχυνε κε πλεθρες κε

Ικόνα 1. Το νκείζερ ετι ετιγμ τις έκρικίς-το.

χέρια κε πόδια, κε γενικά κάθε τι πυ έχει κι ο ζωντανος
ο άνθρωπος; Διλ. σα να πύμε ι ψιχι έχει ένα ακόμη σώμα;
Νά-συ κε το αίλο πνέμα! Νά-συ ένα πνέμα χορις καμια μορφι!

Τ ο κ α θ α ρ τ ί ρ ι ο

Μερικες θρισκίες νομίζυνε, πως εκσον απτιν κόλα-
σι ιπάρχι κε το καθαρτίριο. Κατα τι γνόμι-τυς, ι
ψιχι πιγένι στιν κόλασι μόνο αν έχει πολες αμαρτίες
κε δεν ίνε πια τρόπος να σχορεθύνε. Μα αν ι αμαρ-
τίες ίνε τέτιες, πυ μπορύνε να σχορεθύνε, τότες ι
ψιχι πιγένι στο καθαρτίριο. Εκι ι τιμορία-τις ίνε
λαφρια ίτε βαρια, ανάλογα με τις αμαρτίες-τις.

Το καθαρτίριο έχει κάμποσα τμίματα, κι άμα ένα
μέρος απτις αμαρτίες παστρέβετε, τότες μεταφέρυνε τιν
ψιχι σάλο τμίμα, όπου τα θάσανα ίνε λιγότερα. Κι αφο
θα κσακολουθίσι ενόσο δεν τιμοριθι όπος πρέπι για τις
αμαρτίες-τις. Στο καθαρτίριο χτιπάνε τις ψιχες, αλα-
τίζυνε τις πλιγες κε κσανα τις κοπανίζυνε. Στο καθαρ-
τίριο τα θάσανα ίνε τα ίδια όπος κε στιν κόλασι, με
μόνι τι διαφορα, πυ απτιν κόλασι πίσο γιριζμο δεν έχει.
«Καμια ελπίδα για γιριζμο σεκίνον πυ πέφτι μέσα».

Απτο καθαρτίριο όμος ιπάρχι ελπίδα να θγι
κανένας άμα κάνι τιν τιμορία-τυ. Κε ι κληρικι λένε
πος ι προσεφκες το σινκενίδον τυ πεθαμένυ κε κιρίος
ι προσεφκες τον κληρικονμπ ορύνε να λιγοστεψουν τιν
προθεζμία τις διαμονις στο καθαρτίριο, πως ι ψιχι
γλίγορα μπορι να φιγι απο κι. Οσο περισσότερο μνιμονέ-
βυνε το μακαρίτι με καλες πράκxes, όσο περισσότερο
κάνυνε γιαφτόνα προσεφκες, τόσο πιο σίγουρι θάνε ι
δυλιά-τυ. Μπρος πυλύσανε ακόμα διβλιαράκια, όπου ι

πσιχι το πεθαμένυ ζογραφίζότανε μές τι φωτιά ος τιν κορφι. Παρακάτο δίχνανε πως ίστερα απο διάφορες προσεφκες κε ιεροτελεστίες, ι πσιχι, αγάλια-γάλια ολο-ένα κε περισσότερο, λεφτερονότανε απτις φλόγες. Δίχνανε με τι σιρα πως λεφτερόνονταν ίσαμε το στίθος, ίσαμε τι μέσι, αργότερα ίσαμε τα γόνατα κε τελεφτέα φενότανε πως πια λεφτερόνετε ολότελα απτις φλόγες κι αναθένι πσιλα. Κ' ι κάθε προσεφκι πλερόνετε θέδεα με χρίματα κε προιόντα.

Ο παράδισος

Μα άμα ι πσιχι δεν έχι αμαρτίες, ι ίχε αμαρτίες κε με τις προσεφκες σχορεθίκανε, τότε πάι ίσα στον παράδισο.

Μα πύ βρίσκετε ο παράδισος; Σίφωνα με τις γνώμες τον πιστον, βρίσκετε κάπυ πσιλα κοντα στ'αστέρια. Ι παλει άνθρωπι νομίζανε, πως ο παράδισος βρίσκετε κάπυ πσιλα σε κάπιο θυνο, πυ ι κοριφί-τυ ίτανε σκεπαζμένι απο σίγνεφα. (Ικόνα 2).

Ι αρχέι Έλινες ίχανε για ιερο θυνο τον Ολιμπο. Πιστέθανε πως πάνο σ'αφτο το θυνο ζύσαν ι θει (ι Έλινες ίτανε πολιθειςτες) κε δο έρχυντε ι πσιχες τον ιρόον-τους. Μα ι άνθρωπι προ πολυ κσετάσανε όλα τα διάφορα θυνα κε δεν ιπάρχι πυθενα τέτιο θυνο, όπυ να μι πάτιζε τυλάχιστο εστο κε για μια φορα ανθρόπινο πόδι. Κανένα όμως παράδισο πυθενα δε μπορέσανε να δρύνε. Μα τί μ'αφτο; Ιπάρχι ακόμα χόρος πσιλότερος κι απτα πσιλότερα θυνα. Ι θρίσκι άνθρωπι λένε, πως ο τόπος στον υρανο τελιομο δεν έχι.

Κε με τα πιο δυνατότερα τηλεσκόπια i επιστήμονες,
δε μπορέσανε ν'ανακαλίψουνε κανένα παράδεισο σε κανένα
μέρος τ'ουρανού. Μα i πιστι καθόλου δεν ανισιχύνε κε λένε:
„κε τί μ'αφτο; Κσέρουμε, πως δε μπορούμε να βλέπουμε

Ικόνα 2.

τιν πσιχι, γιατι ίνε πνέμα. Κε το πνέμα ίνε αόρατο.
Κ' i σινάθρισι τον πσιχον κε τυ θευ στον παράδεισο ίνε
απρόσιτι στ'ανθρώπινα μάτια.“ Τί όμορφι πρόφασι!

Μα τί κάνουν i πσιχες στον παράδεισο; Γύρο σ'αφτο
το ζίτιμα ιπάρχυνε λογισ-λογιον γνόμες. Μπορούμε να
πύμε, πως i ζοι στον παράδεισο ίνε όλος διόλου αντίθετι
με τι ζοι πάνο στον κόσμo. Στον κόσμo i ατιχία σιχνα
κατατρέχι τον άνθρωπο, γιατι σιχνα πινα, ιποφέρει απ'
το κρίo κι απτι ζέστι κε πολες ρορες δεν έχι τα πιο
χρίσιμα.

Μερικες χώρες δεν έχυνε αρκετί τροφι κε νερο. Ισα-ίσα όλα αφτα περάσανε στις θρισκίες. Ι αρχέι Εβρεί κι Αραβες, επιδι κατιχύσανε σε ζεστus τόπος, νομίζανε πως ο παράδισος ίνε ένας μεγάλος δροσερος κίπος, γιομάτος απο διάφορους νόστιμους καρπυς. Ετσι φανταστίκανε τον κίπο, όπου στυν αρχι έβαλε. τάχα ο θεος να κατιχίσυν ο Αδαμ με τι σίντροφο τις ζοίς-τυ τιν Εβα.

Ι Εσκιμοί κάτικι τις βόριας Αμερικις κε το γίρο νισιον νομίζανε, πως ι ψιχες τακσιδέδυνε ανάμεσα στις απέραντες παγομένες έχτασες· ι ψιχες κινιγύνε τα ζόα κε καμια φορα δεν αποτιχένυνε.

Ι αρχέι Γερμανι, ι πρόγονι το σιμερινον Γερμανον, νομίζανε, πως ι ψιχες τον ιρόον πάντοτε θα απολάψυνε πετιχιμένο κινίγι, πως θα φάνε γυρυνίσιο κρέας κε θα πύνε μπίρα. Ι μοαμεθανι νομίζανε πως στον παράδισο θάνε δροσια κε κείφι. Ι δίκει θα πύνε κρασι, πυ απαγορέθετε δο πάνο στον κόσμο στυς πιστυς μοαμεθανυς. Θα τυς διασκεδάσυνε τα πιο όμορφα κορίτσια τις Γύριας (επ. Γεοργίας). Απαφτα βλέπομε, πως λογισλογιόνε φαντάζυντε τον παράδισο.

Άλες θρισκίες θεωρύνε, πως ι ψιχι δεν χριάζετε σωματικες απόλαπςες. Τι θα κάνι το ασόματο πνέμα το κρασι, τα νόστιμα φαγια, σε τι χριάζυντε ι γινέκες; Κε σε τέτιες περίπτοσες ι πιστι απαντύνε: «Όχι, ι υσία δεν ίνε στις σωματικες απόλαπςες. Ι ψιχες το δίκιον πέρνυνε απόλαψι, γιατι ίνε κοντα στο θεο. Θα τυ πσάλυνε ίμνυς, θα τονε δοκσάσυνε. Κι αφτο θάνε ι πιο καλίτερι, ι πιο πολιτιμότερι ανταμιδι για τιν αναμάρτιτι ζοί-τυς κε για όλα όσα υποφέρανε πάνο στον κόσμο.

Ίνε εύκολο να δίκουμε ότι κε δο δεν τα θγάζον
πέρα. Κε πραγματικά ι πιστι νομίζυνε, πως ο θεος
θρίσκετε παντω, πως δεν ιπάρχι τέτιο μέρος, όπου να
μι θρίσκετε· μάλα λόγια ίνε πανταχυ παρον. Μα τότες
πος μορι κανένας νάνε κοντα στο θεο ίτε μακριά
απτο θεο; Μορι νάνε μερικι τόπι, όπου ο θεος ίνε
περισότερο, κιάλι τόπι, όπου ίνε λιγότερο; Για δοκιμάστε
να το πίτε ζένα πιστο κε θάρχίσι να σας αποδίξει,
πος ο θεος χορις άλλο θρίσκετε παντω.

Κ'ίστερα τί ευχαρίστισι ίνε εόνια να πσάλι κανέ-
νας ίμνυς; Καλο θέθεα ίνε να το κάνι κανένας κάποτε
κάποτε, μα σα γίνετε σιχνα, καταντα ενοχλιτικο κε ανιπό-
φορο. Αν πάρετε κανένα άνθρωπο κε τον αναγκάσετε
να τραγουδά μια μέρα, διο, τρίς, μια βδομάδα, τότες
αφτο θάνε γιαφτόνα το πιο μεγαλίτερο βάσανο, ι πιο
ανιπόφορτι κε χειρότερι τιμορία. Κε θάχι θέθεα δίκιο.
Ι πσιχες το δίκιον, σίφωνα με τα λόγια τον πιστον,
θα πσάλυνε όχι χρόνια, μα χιλιάδες χρόνια. Κατομίρια
χρόνια! Αφτο πια ίνε τρομερο. Κε γιαφτο ένας απτυς
πατέρες τις εκλίσιας προτιμάι να ζογραφίσι τον παράδισο
έτσι:

«Εχι θα φιτρόνυνε αμπέλια· κάθε μια ρίζα θα δόσι
δέκα χιλιάδες κλιματαριες, κε κάθε μια κλιματαρια θάνε
δέκα χιλιάδες μεγάλες θέργες· σε κάθε μεγάλι θέργα
θάνε δέκα χιλιάδες μικρες θέργες, σε κάθε μια μικρι
θέργα θάνε δέκα χιλιάδες βοτρίδια. Σε κάθε βοτρίδι
θάνε δέκα χιλιάδες καρπι. Κε κάθε καρπος θα δόσι
ίκοσι θέτρα θαθμάσιο κρασι».

Πάρτε το μολίδι στα χέρια- σας κε λογαριάστε
πόσες μποτίλιες κρασι μορούμε να πάρουμε απένα αμπέλι,

αν κάθε βέτρο γίνετε ίκωσι μποτίλιες. Κσέρουμε πια πως ο καθένας φαντάζεστε τον παράδισον κατα το γύστο-το. Χορις άλλο αφτος ο πατέρας τις εκλίσιας με μεγάλη φχαρίστισι θα δοκίμαζε τί γέφσι έχι το ζυμι το σταφιλιω.

Πός πρέπι ν'αποφίγι κανένας το τακσίδι
κάτο απτι γις;

Ι Εβρεί δεν πιστέβυνε στο Χριστο. Μα πιστέβυνε πως χορις άλλο θάρθι ο μεσίας, κε θα μαζέψει όλυς τυς εβρέυς απόλο τον κόζμο κε θα τυς φέρι στυν Παλεστίνι. Πιστέβυνε πως πρότα θα γίνι ι επιδρομι τυ Γογ κε Μαγογ (τα ίδια όπος κ'ι χριστιανι). Κε ίστερα οταν θάρθι ο μεσίας, ι πεθαμένι θάναστιθυν απτυς τάφυς-τυς. Ι Εβρεί έχυν μερικες λεφτομέριες σάφτο το μέρος τις πίστις-τυς.

Νομίζυνε πως θάναστιθύνε απτυς τάφυς-τυς μόνο χίνι ι πεθαμένι, πυ θαφτίκανε στυν Παλεστίνι. Μα ι άλι πεθαμένι απτις διάφορες χόρες θάναγκαστύνε να κιλιέντε κάτο απτι γις για τιν Παλεστίνι, κε μόνο όταν φτάσυνε ίσαμε στυν Παλεστίνι, θα θγύνε πάνο στυν επιφάνια τις γις.

Φρίκι κι απελπισία πιάνι τον καθένα, πυ το σκέ-
φτετε λιγάκι. Για σκεφτίτε, πόσι εβρεί ζύνε σε μας; Απο
μας ίσαμε τιν Παλεστίνι ίνε κάμπουες χιλιάδες βέρστια
μα εβρεί ζύνε κε σάλες χόρες, διλ. σε χόρες πυ θρί-
σκυντε πιο μακρια απτιν Παλεστίνι, όπος στι Γαλία,
στυν Αγκλία, στυν Κίνα, στυν Αμερικι. Τί φριχτο τακσίδι!

Κάτι πρέπι να γίνι για να μπαλαθι κι αφτο.

Ι κληρικι το θγάλανε πέρα κι αφτι τι φορα. Ι εδρεί κληρικι διλόσανε, πως ιπάρχι τρόπος να θγύνε απάφτι τι δίσκολο θέσι, φτάνι μόνο να ρίξυνε στον τάφο λίγο χόμα απτιν Παλεστίνι κ'έτσι λίνετε το πρόβλημα. Ι νεκρὶ θάναστιθουν εκι, όπου τυς θάπσανε. Κ' ίστερα όπος κι όπος μπορύνε να κσεκινίσυνε για τιν Παλεστίνι, άλος με το πόδι, άλος καθάλα κι άλος με το θαπόρι, ανάλογα διλ. με τιν τσέπι-τυ ο καθένας. Το κάτο-κάτο κε με το πόδι ίνε πιο καλίτερα, παρα να γιρίζις μια στι μια πλεδρα, κε μια στιν άλι κ'έτσι να κιλιέσε κε να πας κάτω απτο χόμα.

Ε, κε τί μάφτο; Οστε πρέπι να φέρουμε λίγο χόμα απτιν Παλεστίνι, κι όταν ενταφιάζυνε τον πεθαμένο να ρίξουμε μερικες φύχτες χόμα στον τάφο-τυ. Ισα-ίσα, κι αφτο κάνανε κάπιι πιστι εδρεί. Κε για να το πόμε ορθα-κοφτα με το χόμα τις Παλεστίνις κάνυνε εμπόριο πυ δίνι κε καλο κέρδος. Νά γιατι σοφιστίκανε τέτια ανοισία. Ανοισία, μα απάφτο φυσκόνι ι τσέπι μερικον.

Μπορι κάπιος να μυ πι κρίφα. «σαν προς πανο στο χόμα ίνε γραμένο, προς ίνε απτιν Παλεστίνι. Το χόμα παντυ ίνε το ίδιο.

Όστε μπορυν να θρεθουν κατεργάριδες πυ να μαζέ-ψουν χόμα απτον μπαχτζέ-τυς κε να πυν προς τῶφερε απτιν Παλεστίνι κε κοστίζι πολι ακριβα». Έχετε δίκιο. Πολι κατεργαρεί έτσι κε κάνανε. Κατα τι γνόμι τον πιστον, θ'αναστιθι εκ νεκρον, κε το πεθαμένο χορμι φένετε προς κι αφτο δεν πεθένι για πάντα, μα ίνε πε-θαμένο για ένα αόριστο κερο, όπου νάρθι μια νεότερι διαταγι. Κε ίστερα, άμα ανασταθόνε ι νεκρὶ, θ' αρχίσι ι φοβερι μέρα τις κρίσις.

Μερικες εκκλησίες έχυνε ικόνες τις τρομερις αφτις κρίσις. Πάνο στιν ικόνα φένετε, πος ο θεος με τι σινο-δία-τυ χορίζι τυς δίκευς απτυς αμαρτολυσ· πάνο στιν ικόνα φένυντε ι διαβόλι με κέρατα κε με υρες.

Τότες κάθε άνθρωπος, όπος λένε ι πιστι, θ'αντα-μικτι για τα έργα-τυ· ι δίκει θα πάνε στον παράδισο, όπου θάπολλάψυνε όλα τ'αγαθα, κ'ι αμαρτολι εόνια θάνε στιν κόλασι όπου θα βασανίζυντε με σκληρα βάσανα.

Ας αφίσουμε κατα μέρος το ζίτιμα, αν τέτια δίκι ίνε δίκεα ι όχι. Ας πόμε πος αμάρτισε ο άνθρωπος, μα αμάρτισε όχι σε πολι κερο. Μίπος ι ζοι τυ ανθρώπου ίνε μεγάλη;

Κάμποσες δεκάδες χρόνια. Κε νά-συ γιαφτες τις δεκάδες χρόνια εόνια βάσανα. Το κακο ίνε πυ δεν ιπάρχι καμια ελπίδα για τιν αμνιστία! Αν αφτο ίτανε σοστο, θα μίπυρύσαμε να λέμε, πος ι άνθρωπι ίνε πολι σπλαχνικότερι απτο θεο.

Στις παρακάτο ομιλίες θα κσετάσουμε κατα πόσο ίνε ορθες ι γνώμες τις θρισκίας για τιν ψιχι, για τι μετα θάνατο /ζοι κε για τιν ανάστασι εκ νεκρον.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΙΠΑΡΧΙ ΠΣΙΧΙ, ΚΕ ΜΠΟΡΙ ΝΑ ΙΠΑΡΧΙ ΤΟ ΣΟΜΑ ΧΟΡΙΣ ΤΙ ΠΣΙΧΙ;

Ο άνθρωπος έχει ψιχι;

Στιν προηγούμενι ομιλία προσπαθίσαμε να ζογραφίσουμε, πός φαντάζυντε ι θρισκίες τιν ίπαρκσι τυ ανθρώπου, το θάνατό-τυ, κε τί κατα τι γνόμι-τυς θα πάθι ο άνθρωπος ίστερα απτο θάνατο άμα φτάσι το τέλος τυ χρόνου. Πρέπι να ιποθι πως ι πίστι αφτι τίποτε το σωστο δεν έχει, τίποτε το αλιθινο κε τίποτε το αποδιγμένο.

Ι επιστίμι σε κανένα απ'αφτα δε σιφονα με τι θρισκία, κ' ι ασιφονία αφτι βαστα απτιν αρχι ίσαμε το τέλος.

Το κορμι τάνθρώπου το κσετάσανε σόλες-τυ τις λεφτομέριες. Το κορμι έχει οριζμένο βάρος, κε πιάνι οριζμένο χόρο. Το βλέπουμε με τα μάτια-μας, μπορούμε να το νκίκουμε με τα δάχτυλα. Αν το κορμι μιλα ι βγάλι κάπως ίχυσ, μπορούμε να τυς ακύσουμε με τάφτι. Το κορμι βγάλι μια ιδιέτερι μιρυδία. Κε για να το πύμε πιο κοφτα, μπορούμε να γνορίζουμε το κορμι με τις έστισές-μας διλ. με τιν όρασι, τιν ακοι, τιν όσφρισι, τιν αφι κε τι γέφσι.

Ι επιστίμι με το μικροσκόπι κι άλα εργαλία κατόρθωσε να κσετάσι τα μιστίρια τυ ανθρώπινου κορμιου, πιο βαθια απ' ότι μπορι να γινι με το γιμνο μάτι, κε να μάθι τιν κατασκευή-τυ κε τις ιδιότιτές-τυ.

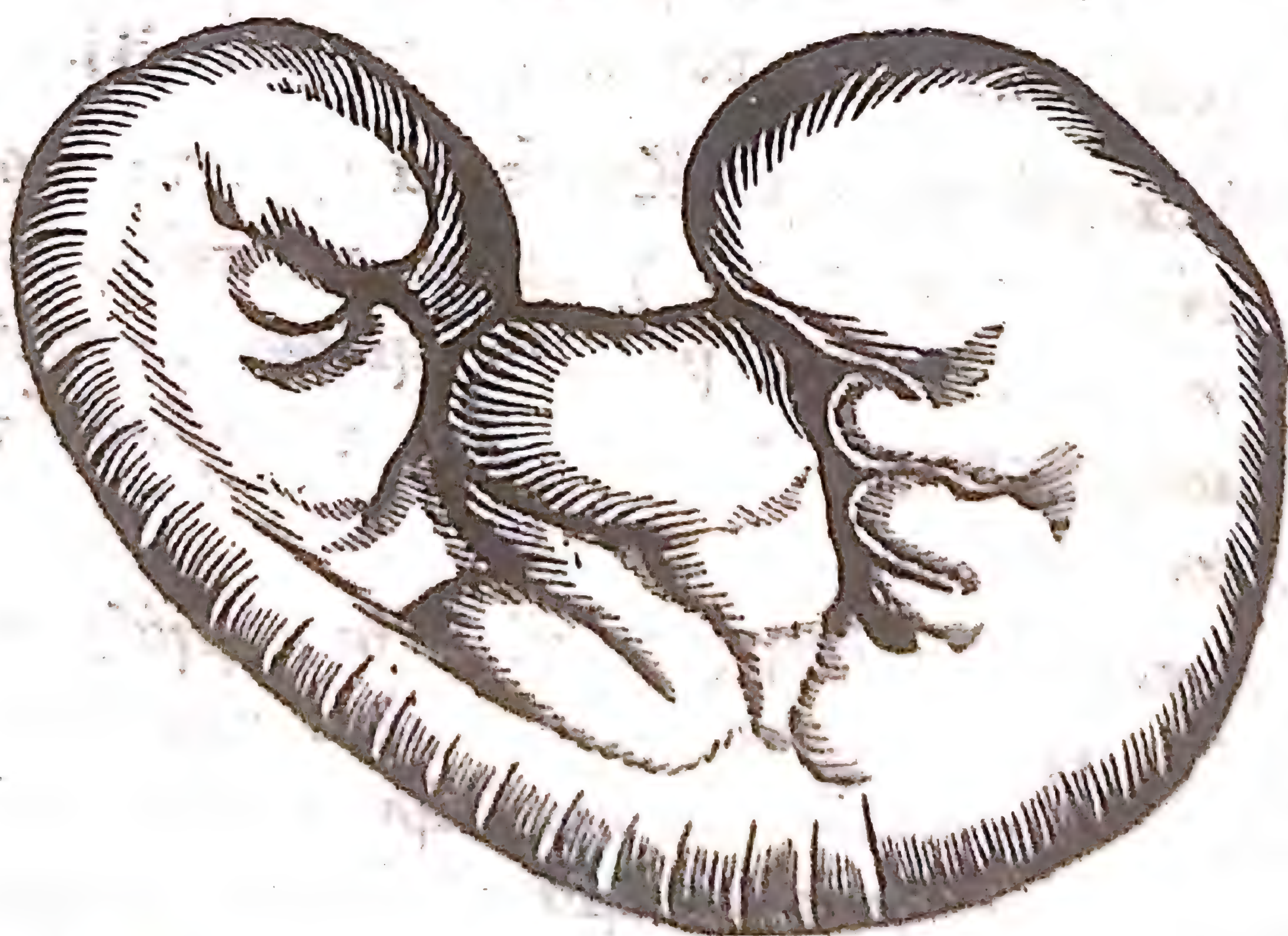
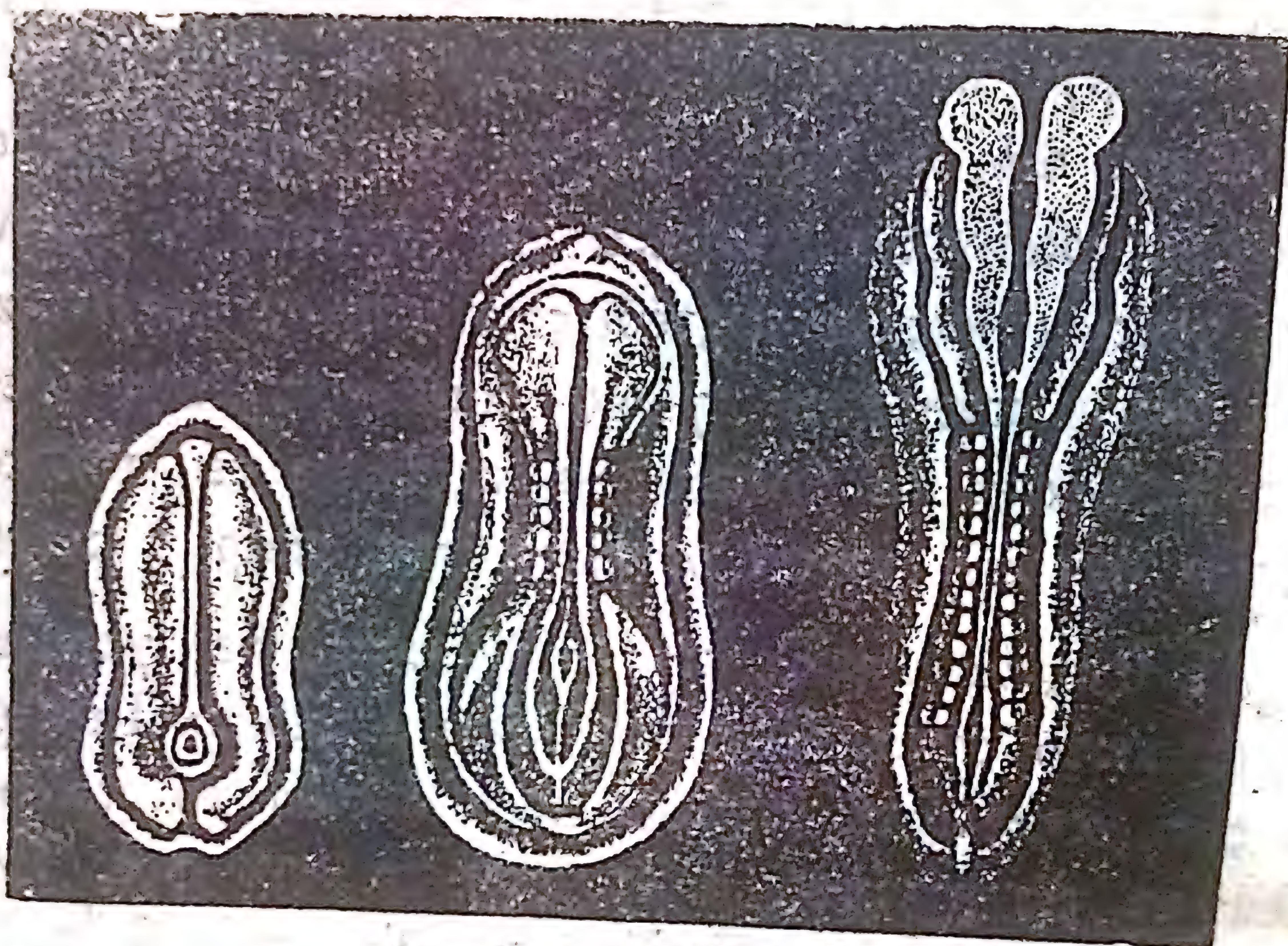
Ἡ ἐπιστήμη πιστέβει, πὸς μὲς στο κορμὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει κανένα πνέμα, δὲν ὑπάρχει καμία αἴλος ψυχὴ. Αὐτὸ ἵνε πολλὴ στυδῆς ζήτημα, γιὰτι, μποροῦμε νὰ πύμε πὸς ἀπ' αὐτὸ ἐκσαρτιέντε ὅλα. Ἀν ὑπάρχει ψυχὴ, ἀν ὑπάρχει πνέμα, τότε μπορὶ νὰ ὑπάρχει καὶ μετὰ-λο πνέσμα, διὰ. ὁ θεὸς. Σὰφτο τὸ σημεῖο γίνετε ἀκριβὸς ἡ κρισιότερη φιλονικία ἀνάμεσα στὴ θρησκεία καὶ στὴν ἐπιστήμη, γιὰτι ἡ θρησκεία πιστέβει στὴν ὑπαρξὴ ψυχῆς, καὶ δια-φόρον ἄλον πνεμάτον χωρὶς ἀπόδεικτες, ἐνὸς ἡ ἐπιστήμη χωρὶς ἀπόδεικτες δὲ μπορὶ νὰ πιστέψῃ σὲ τίποτα καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει καμία ἀπόδειξι πὸς ὑπάρχει ψυχὴ.

Ἡ θρησκεία νομίζει πὸς ὁ θάνατος ἵνε χωρίζμος τὴς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα. Τότες τί θάνε ἡ γένισι; Γιὰ μᾶς καὶ γιὰ σας, ἀναγνώστι, ἡ γένισι ἵνε ἡ ἐκδοὸ τοῦ πεδίου ἀπὸ τὰ σπλάχνα τὴς μητέρας, ὁ ἐρχομός-του στο φῶς. Ἴνε τόσο ἀπλοὸ ολοφάνερο καὶ ἐφκολονόιτο. Τὸ πεδὶο θρίσκετε στὴν κιλία τὴς μητέρας-του ἐνὶα μίνες. Στὴν ἀρχὴ τὸ κροτερικό-του δὲ μιάζει καθόλου τὸν ἀνθρώπο (ικον.3).

Ἀγάλια-γάλια σχηματίζουντε τὰ μέρη τοῦ κορμιοῦ· ἀρχίζουτε νὰ ἀναπτίχνουτε τὰ χεράκια, τὰ ποδαράκια, ἀρχίζι νὰ ἀναπτίχνετε τὸ μῆλο· μὲς στοῦ ἐμβρίου ἀναπτίχνουτε τὸ σικῶτι, (μαῦροτσιγέρι) τὸ στομάχι, ἡ καρδία, τὰ πλεμόνια, τὰ ἀντερα.

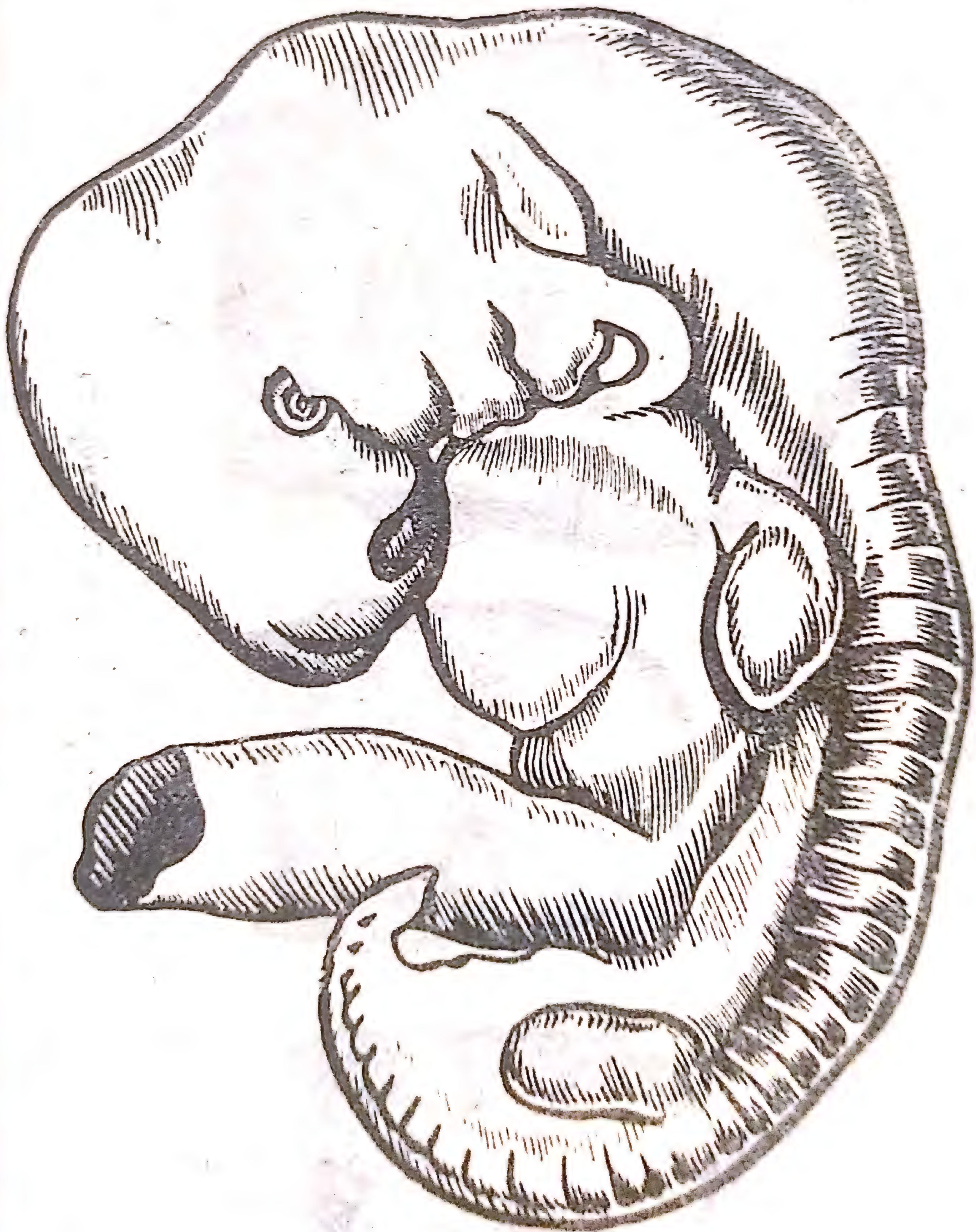
Τὰ πλεμόνια ἴσαμε τί γένα δὲν ἐργάζουτε, καὶ ἡ καρδία ἀρχίζι νὰ ἐργάζετε πάντοτε—κάτω τὸν ἔχτο μίνα τὴς ἐνκιμοσίνης. Τὸ πεδάκι ἀκόμα θρίσκοτανε στὴν κιλία τὴς μητέρας-του καὶ ὁ γίαιτρος ἅμα ἔβαλε τὸ στιθοσκόπι πάντοτε στὴν κιλιά-τις, ἀκουε τὴς χτίπυς τὴς καρδίας.

Βαθμιέα ανάπτει το ανθρώπου στην „α“, „β“, „γ“ Το έμβριο του ανθρώπου μας ιπενθιμίξι τα σκυλίκια, στις ικόνες „δ“ κε „ε“ Το έμβριο του ανθρώπου έγι

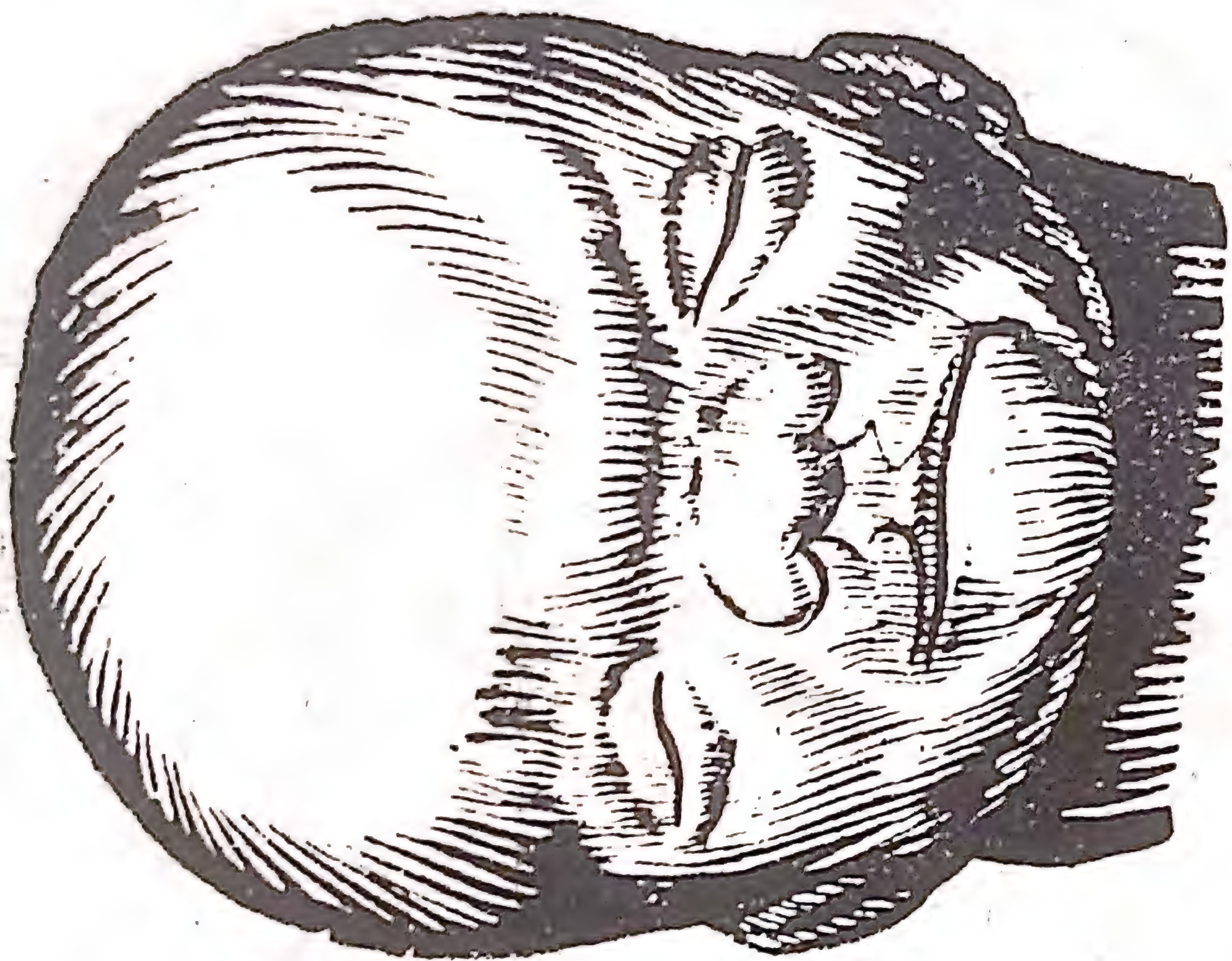
Ικόνα β. Το έμβριο του ανθρώπου

ακόμα υρα, κε στα λεμα χαραμάδες βραγχίον· ίνε πολι
δίσκολο να διακρίνουμε το τέτιο έμβριο τυ ανθρώπου απτα
έμβρια το σκιλιον, τον πιθήκον κε πολον άλλον ζόον.

Ικόνα 3. Το έμβριο τυ ανθρώπου

Στις ικόνες „ζ“ „θ“ „ι“ δείχνετε πός αναπτύ-
χνετε το κεφάλι τ'ανθρώπου· στις αρχές μιάξι παρα πολί-
το κεφάλι τον κατώτερον ζόον· πολί φαροί στόμα,
μίτι δε μιάξι καθόλου με ανθρώπου μίτι κ.λ.π.

Εικόνα 3. Το έμβριο του ανθρώπου

Στις ικόνες „ζ“ κε „θ“ το κεφάλι-μας ιπενθιμίζι παρα πολι τα μύτρα τυ σαλιάνκυ. Μόνο στιν ικόνα „ι“ μπορούμε να πύμε οριστικά, πως αφτο ίνε το πρόσωπο τυ μελοντικυ ανθρώπου.

Κυνύσε το πεδάκι κε τα χέρια κε τα πόδια, κ' ι μιτέρα καταλάθενε πως το πεδί-τις κινιέτε μες στιν κιλιά-τις, κάτω απτιν καρδιά-τις. Το πεδάκι όλο τον κερο ζύσε μες στιν κιλια τις μιτέρας, γιατι ίτανε ανίκανο να ζίσι μοναχό-τυ όκσο απτο κορμι τις μιτέρας-τυ. Οταν πια ορίμασε, το γένισε ι μιτέρα, διλ. θήκε απτα σοθι-κά-τις. Αμα φάνικε στον κόσμο, τα πλεμόνια-τυ αρχί-σανε να εργάζοντε, έκανε τιν προτι ανάσα κε τσίρικσε. Ι θρισκία νομίζι πως, ότα γενιέτε το πεδι, ι ψιχι μπένι κε κατικι μέσα-τυ. Ι θρισκία νομίζι, πως ο θεος τυ δίνι αφτι τι ψιχι.

Πολι πιστέβуне πως τιν ψιχι τιν φέρι ο άνκελος, κε γιαφτο ι άνθροπι πιστέβуне πως ο θεος άμα γενιθι το πεδι, το πρικίζι με τιν ψιχι.

Κι ότι τάχα ο χαραχτίρας τυ ανθρώπου κ' ι δια-γογί-τυ κ' ι πράκσες-τυ όλες εκσαρτιέντε απτο τί λογισ θάνε ι ψιχι.

Τέτια πίστι για μας ίνε ακατανόιτι, γιατι χορις τιν ψιχι, σίφονα με τι γνόμι τι θρισκίας, ίνε αδίνατο να ζίσι κανένας. Εμис όμος θεωρούμε το πεδι ζοντανο απτι μέρα τις σίλιπσίς-τυ, μα αν κιτάκουμε τι θρισκία, θγένι πως όλο τον κερο τις ενχιμοσίνις το πεδι δεν ίνε ζοντανο, γιατι ι ψιχι τυ δίνετε τι στιγμή πυ γενιέτε.

Κε παρυσιάζετε μπροστά-μας μια τέτια ικόνα, όπου ο θεος διατάζι τυς άνκέλους κε τυς λεί: «Ε, νά εκι στιν πόλι Μόσκα σε τάδε όρόμο κε σε τάδε νύμερο σπίτι

μια γινέκα άρχισε να γενα. Πιάσε μια ψιχι κε κυά-
λισέ-τινα γρίγορα στο βρέφος». Κι ο άνκελος διά-
ζετε για να μιν αρχίσι. . . .

Κάποτε ι γιατρι ανανκάζυντε να προκαλέσουνε πρόορι
γέννα. Κάποτε προκαλύνε τι γένα τον όγδοο μίνα· το
πεδι έπρεπε να βρισκότανε αλόμα στην κιλια τις μιτέ-
ρας-τυ 4-6 βδομάδες, μα ι γιατρι το ανανκάζυνε να
γενιθι στον κόζμο. Σε τέτιες περίπτωσες ο θεος, πρέπι
τα μάτια τυ να τα κάνι δέκα· πρέπι να φιλάκσι για να
μι χάσι τι στιγμή, όταν ι γιατρι θ'αρχίσυνε να κάνυνε
τι γένα.

Κάποτε σιδένι το πεδι να γενιθι στην όρα-τυ, μα
δεν ανασένι· σοπάι κε δε φένετε ζοντανο κε μπορούμε
να το πάρουμε για πτόμα. Τί τρέχι; Ι πιστι θα πύνε
πος ο θεος δεν τύδοσε ψιχι· μορι ο άνκελος, πυ το
έφερνε τιν ψιχι, δεν πρόφτασε κε άρχισε, μορι κε δε
βρέθηκε ι κατάλιλι ψιχι γιαφτο το βρέφος· όπος κε
νάνε, το βρέφος ψιχι δεν έχι κε το κορμι χορις
ψιχι να ζίσι ίνε αδίνατο.

Κε νά-συ το βρέφος πλαγιάζι χορις νάναπνέι,
ακίνιτο.

Κι όμος έρχετε ο γιατρος κι αρχίζι να ζοντανέδι
το βρέφος· αρχίζι να το χτιπα λαφρα, να τυ κάνι τε-
χνιτι αναπνοι· το περιπιέτε 5,10,15 λεφτα, κε κάποτε
παραπάνο. Κε νά το πεδάκι αρχίζι ν'αναπνέι· στην αρχι
λαφρα κε αδίνατα ίστερα πιο δινατα κε πιο βαθια. Κε
τελεφτέα ένα διαπεραστικο στίριμα τυ μορυ χαλνάι τιν
ισιχία τις κάμαρας. Το πεδάκι ζοντάνεπσε.

Μα τί σινέδικε δο; Μορι τιχέα να πρόφτασε ο
άνκελος κε καμια σιμασία δεν έχυνε τα χέρια τυ γιατρο;

Κε βέβρα όχι, γιατί αν ο γιατρος δεν έκανε τεχνιτι αναπνοι, ύτε όλι ι ανκέλι θα βοιθύσανε. Μίπος ι τεχνιτι αναπνοι ζοντάνεψε τιν ψιχι; Μα ι ψιχι δε χριάζετε καμια ζοντάνια, γιατί κάθε πιστος πιστέδι πος ψιχι ίνε αθάνατι. Μα πύ ίτανε επι τέλως αφτι ι ψιχι τον κερο, πυ ο γιατρος περιπιέτο το μικρο κορμάκι; Κε γιατί βοιθάνε τα χέρια τυ γιατρου, ι τεχνιτι αναπνοι πυ κάνι, κε δε βοιθαί σε τέτιες περίπτουςες ι προσεφκι κε τα μυρμυρίζματα τυ παπα; Κι όλα αφτα μας λένε πος ι ψιχι εδο δεν έχι τον τόπο-τις.

Ι άνθρωπι πυ πιστέδυνε προσπαθύνε να κσιγίζυνε με τιν ίπαρκει τις ψιχis όλι τι ζοι τυ κορμιού-μας, όλι τιν εργασία τον οργάνον-τυ. Χτιπάι ι καρδια τυ ανθρώπου —αφτο ίνε δουλια τις ψιχis τάχα τα πλεμόνια τυ ανθρώπου ανίγουντε κε μαζέδυντε—κσανα το κάνι τάχα ι ψιχι ο άνθρωπος σιλογιέτε κιαφτο χορις άλλο το κάνι τάχα ι ψιχι. Κε θγένι πος το κορμι τυ ανθρώπου δεν ίνε σε θέσι να κάνι μοναχό-τυ τίποτα, κε μόνο με τι βοίθια τις ψιχis μπορι να κάνι κάτι-τις

Τα ζόα έχυνε ψιχι;

Ι πιστι λένε: όπος τάκσινάρι σαν κίτε χάμο τίποτα δε μπορι μόνο-τυ να κάνι; μα στα χέρια τυ ανθρώπου μπορι να σκίσι κσίλα, να κόψει δέντρα, να χτιπίσι τον οχτρο, έτσι κε το κορμι τυ ανθρώπου, μοναχό-τυ δεν ίνε σε θέσι να κάνι τίποτα.

Μα στιν πραγματικότιτα φάνικε πος αφτο δεν ίνε καθόλυ σωστο. Ας προσέκουμε το φενόμενο, πος τα ζόα ενεργύνε, κινιέντε, αναπνέυνε. Μίπος κι αφτα έχυνε

ψιχι; Ίπαμε πος μια φορα ςάφτο κανένας δεν ^{αμφέ-}δαλε. Ολι ίτανε καταπιζμένι πος τα ζόα κι ακόμα τα γιρο πράματα έχυνε πνέμα ί ψιχι. Μα αγάλια-γάλια ι κληρικι διακίρικσαν πος τα πράματα. πυ δεν ίνε ζον-τανα κε τα ζόα δεν έχυνε ψιχι, κι αρχίσανε να λογαρι-άζυνε πος μόνο ο άνθρωπος έχι ψιχι.

Ί γινέκα έχι ψιχι;

Κε τελεφτέα καταντίσανε στο ςιμίο, πυ παραδέχον-ταν πος μόνο ο άντρας έχι ψιχι κε πος ι γινέκα ψι-χι δεν έχι καθόλυ. Μα, αφυ ι γινέκα δεν έχι ψιχι, θα πι πος δεν ίνε κι άνθρωπος κε πολι παπάδες δε ντρεπόντανε να λένε: «Κε τί μ'αφτο, μια κε δεν έχι ψιχι θα πι πος δεν ίνε άνθρωπος». Νά-ςυ θγίκε ςτι μέςι κ' ι παριμία «ι κότα δεν ίνε πυλι, ι γινέκα δεν ίνε άνθρωπος».

Αφτο ςίφερνε μόνο τις κιρίαρχες τάκςες.

Ίνε γνωςτο πος ςτον κερο τις δυλοπαρικίας πολι τςιφλικάδες θαςτύσανε μεγάλη ςκιλοτροφία, κε πυλύσανε πολυς ανθρόπυς για ένα ςκίλο. Τα ςκιλάκια τρέφανε με γινεκίςιο γάλα.

Πιςτέθανε πος, αφυ ι γινέκα δεν ίνε άνθρωπος, μπορύνε με το γάλα·τις να θρέπςυνε κινιγετικα ςκιλά-κια. Κε γενικα τέτια ςκέπςι δίνι ςτον ανθροπο το δι·κέο-μα να θεωρι τον εαφτό·τυ ανότερο απτι γινέκα.

Μα ανάμεσα ςτους κληρικυς παρυςιάςτικε διχογνομία. Αν ι γινέκα δεν ίνε άνθρωπος, τότε δεν ίνε άνθρωπος κ' ι μιτέρα κάθε παπα, κάθε επίςκοпу, όςτε αφτος γενίθικε απτο ζόο· μεγάλη προζβολι.

Απο τότες μερικι ιερομένι αρχίσανε νάποδίχνυνε προς κ' ι γινέκα έχι ψιχι. Κε τελεφτέα σε μια είνοδο τον καθολικον κληρικον έγινε σιζίτισι, αν ι γινέκα έχι ψιχι ι όχι. Τελεφτέα παραδεχτίκανε προς ι γινέκα έχι ψιχι. Ίνε αλίθια, ι πλιονοψιφία κέρδισε με 1-2 ψίφους.

Το σπυδέο ινε πυ παραδέχτικαν προς έχι ψιχι.

Κε στο εκσις ι γινέκα μπορούσε να θεωρίσι τον εαφτό-τις όχι πια ζόο, μα άνθρωπο. Μα δεν-τις δόσανε τα δικεόματα πόχι ο άντρας. Κε ίσαμε τόρα σε πολες καπιταλιστικες χώρες δεν τα έχι ακόμα.

Τί λεί ι επιστίμι για τιν ψιχι;

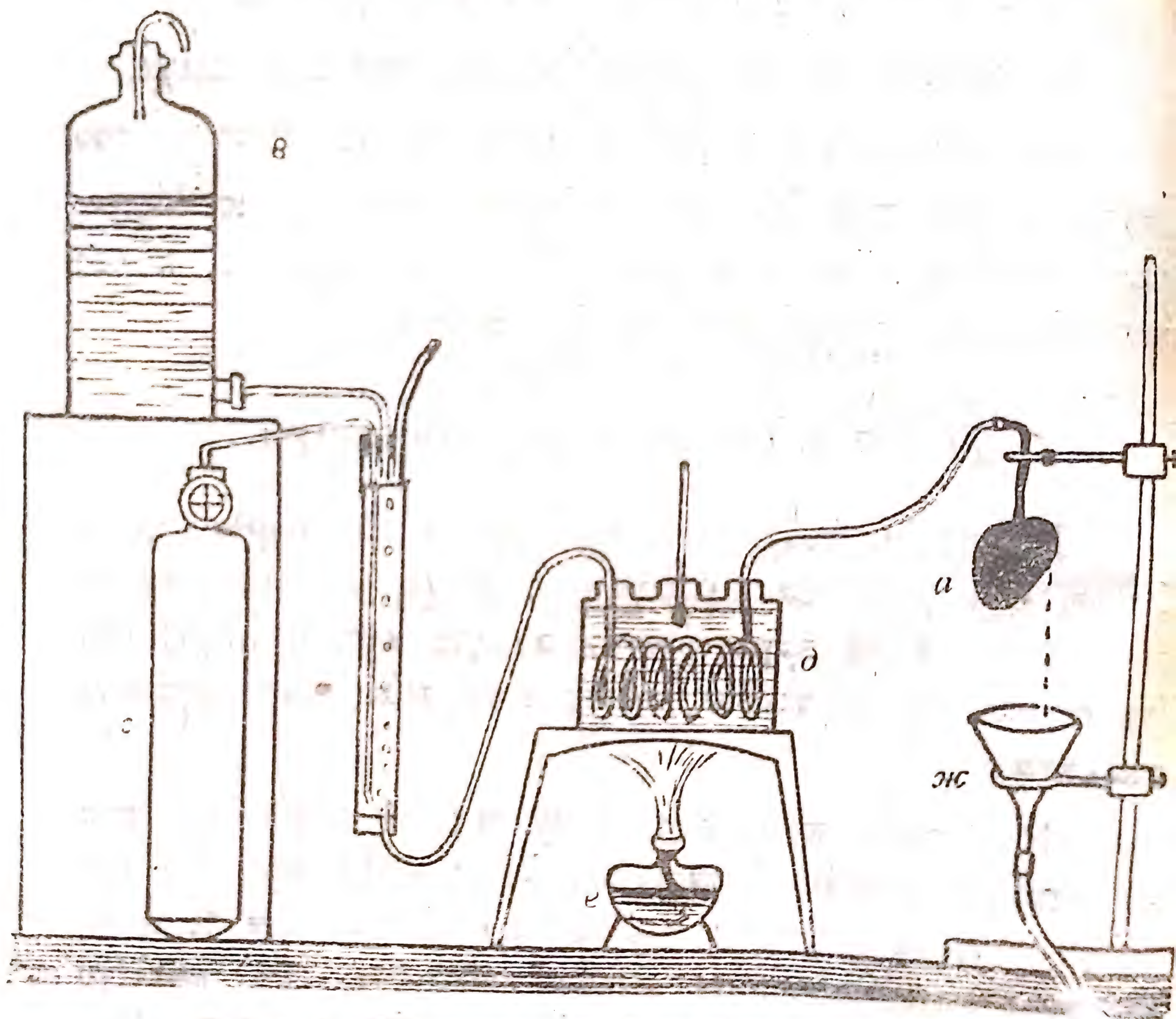
Ι επιστίμι θεωρι, πως τα όργανα τυ κορμιυ εργάζυντε, όχι γιατι τα εμπσιχόνι ι ψιχι, μα γιατι έχυνε τι δυνατότιτα να εργαστύνε· κι αν για κάπιυς λόγυς δεν ίνε δυνατο να εργαστύνε, τότες ι εργασία τον οργάνονε σταματα.

Να π.χ. πέθανε ο άνθρωπος. Ι καρδιά-τυ πια έπαψε να χτιπάι. Ι πιστι θα λένε: «Μα αφυ δεν έχι ψιχι, πός θα χτιπίσι ι καρδιά-τυ;» Κι όμος νά τι απόδικσαν ι επιστίμονες: αν απτον πεθαμένο, πυ προλίγυ πέθανε πέρνυμε τιν καρδια, διλ. τι θγάλυμε απτο στίθος, κε τι θάλυμε σ' ένα ιδιέτερο δοχίο, με τι βοίθια τυ οπίυ να περάσυμε στην καρδια κάπιο θρεφτικο ιγρο, τότες ι καρδια θάρχίσι να χτιπάι. (ικόνα 4). Άμα βλέπισ αφτο το πέραμα, κοντέβι να μι πιστέβις τα μάτια-συ.

Αν πάρυμε πυλια, θατράχυς, ψάρια κε θγάλυμε τις καρδιές-τυς έκσο απτο κορμι κ' ίστερα περνόμε στι

καρδια κάπιο θρεφτικο ιγρο, θα δόμε προς ι καρδίες
χτιπάνε, ζύνε πολι κερο, κάποτε ολάκερες μίνες.

Πός μπορι να γίνι; Κατα τι γνόμι τις θρισκίας
ι καρδια πια δεν έχι πσιχι· ι πσιχι έφιε πια απο κι·

Ικόνα 4. Πός μπορι να ζοντανέψει ι καρδια;

Ι καρδια (a) κρέμετε στο κρεμαστήρι (б). Στι μποτίλια (B)
βρίσκετε το θρεφτικο ιγρο· το ιγρο αφο τρέχι απο σωληνάκι
απο δοχίο (Г)· περα στο θρεφτικο ιγρο το αέριο οκσιγόνο.
Το θρεφτικο ιγρο όταν περάσι απο δοχίο (Д) ζεστένετε με το
σπιρτολόο πύνε απο κάτω (e). Το θρεφτικο ιγρο όταν περάσι
απτιν καρδια τρέχι στα έκσο κε σταγόνες σταγόνες χίνετε στι
χονι (ж).

γιαφτο κε πέθανε τάχα ο άνθρωπος! Μα πός κσανάζισε ι καρδια; Ίσια-ίσια αφτο κσιγιέτε όχι γιατι ιπάρχι πσιχι, μα γιατι ιπάρχυνε ιδιέτερι όρι, ιδιέτερες συνθήκες, πυ επιτρέπυνε να εργαστι ι καρδια, οταν απο μέσα τις περνα θρεφτικο ιγρο. Κε όταν ι καρδια ίτανε μέσα στον άνθρωπο ίτε μέσα στο ζόο, θα αρχίσανε τέτι όρι, πυ ι καρδια δε μπορούσε πια να κσακολουθίσι τιν εργασία-τις. Ι καρδια για να εργάζεστε χρειάζεστε αδιάκοπα να τροφοδοτιθι με έμα. Τα τυχόματα τις καρδιας ίνε παχια κε μες σάφτα διακλαδίζυντε πολιάριθμα εματοφόρα ανκία (φλέβες) όπου ανάμεσα κινιέτε το έμα. Μες στο έμα ιπάρχι τροφι για τιν καρδια κε μια ιδιέτερι υσία, ίλι, — το οκσιγόνο. Ένα μέρος το θρεφτικον υσίον, πυ θρίσκοντε στο έμα κσετάσαμε. Ι υσίες αφτες διαλίνυντε μες στο νερο· στο νερο μέσα διαλίετε ακόμα κε τ' οκσιγόνο κε έτσι πέρνουμε ένα θρεφτικο ιγρο, πυ περνύμε ανάμεσα απο κίνα τ'ανκία (φλέβες), πυ διακλαδίζυντε στα τυχόματα τις καρδιας.

Αν κε το θρεφτικο αφτο ιγρο δε μπορι ν'αντικαταστήνι όλος διόλυ το έμα, μα πάλι χάρις σ'αφτο το ιγρο ι καρδια, αν κε ίνε θγαλμένι όκσο απτο κορμι, εργάζεστε πολιν κερο. Αν τιμάσυνε ένα θρεφτικο ιγρο, πυ ι σίστασί-τυ να σιμπέσι με τι σίστασι τυ έματος, τότες ι καρδια θα εργάζεστε πιο περισσότερο κερο. Ο οργανισμος παθένι κάποτες τέτιες αλαγες, πυ δεν αφίνυνε τιν καρδια να εργαστι.

Πάντοτε θέβεα δεν κσέρουμε καλα όλος τυς όρους τις καρδιακισ δράσις· κάποτε θέβεα τυς κσέρουμε, μα κάποτε όχι. Κε ι δουλια τις επιστίμις ίνε να κτεδιαλίνι καλα όλος τυς όρους με τυς οπίους μπορι να εργάζεστε κε

όλος τος όρους με τος οπίους δε μπορι να εργάζεστε κε να μάθι να απομακρίνι εκίνους τος όρους, πυ προκαλύνε το στάσιμο τις καρδίας. Σε μερικες περίπτωσεις το πετιχένουμε, μα όχι πάντοτες. Με τον κερο όμως στο ζίτιμα αφτο θάχουμε πολες επιτιχίες.

Τα τελεφτέα χρόνια κάνανε πιράματα για να ζοντανέψυνε το κεφάλι τυ ζού. Το κεφάλι ζι κάμποσο κερο. Μα στα τελεφτέα πεθένι, γιατι ίσαμε τόρα δε μπορούμε να τυ παρυσιάσουμε τέτιους όρους πυ ιπάρχυνε όταν ίνε ενομένο με το κορμι.

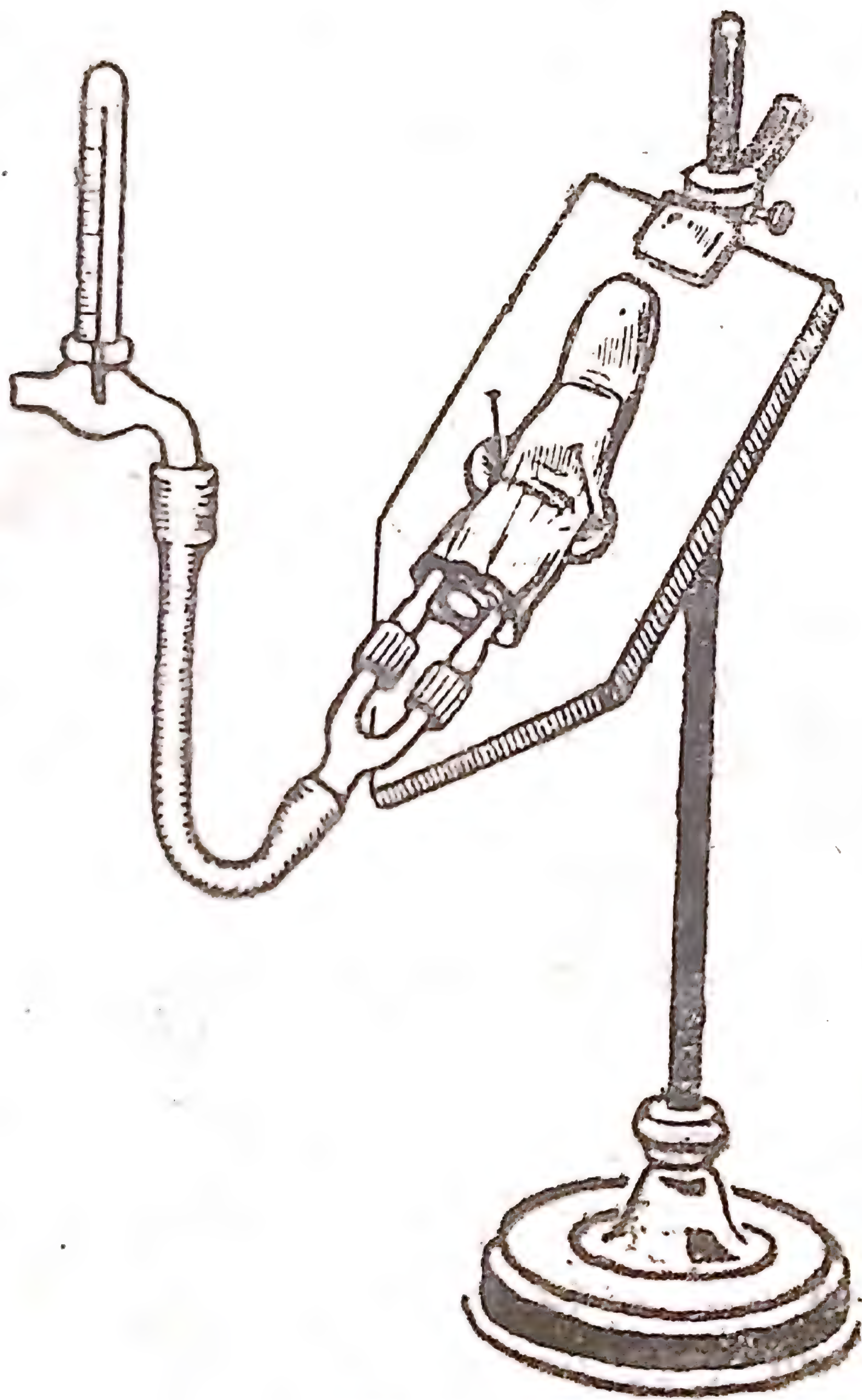
Όταν το κεφάλι ίνε ενομένο με το κορμι, το μιαλο όλον τον κερο ποτίζετε απτο έμα κε μεις κέρουμε προς το έμα περιέχι όλες τις απaréτιτες υσίες, πυ χριάζυντε για να ιπάρχι το μιαλο.

Το έμα προμιθέδι στο μιαλο όχι μονάχα τροφι, μα κε το ζεστένι ακόμα. Εκσον απ' αφτο το μιαλο ίνε σινεδεμένο με τ' άλλα μέρι τυ κορμιου, με τα νέδρα.

Όταν απομακρίνουμε το κεφάλι απτον κορμο, το μιαλο πολι γρίγορα πεθένι, γιατι ίνε πολι υτελικάτικο κε δε μπορι να ζι πολι κερο χωρις έμα. Μπορούμε ν' αντικαταστένουμε το έμα μ' άλλο θρεφτικο ιγρο, πυ περιέχι ένα μέρος το θρεφτικον υσιον πυ βρίσκυντε κε στο έμα, τα ίδια κε οκσιγόνο.

Ζεστένουμε αφτο το ιγρο ίσαμε τέτια θερμοκρασία, πυ έχι το ζοντανο κορμι τυ ζού. Κε έτσι το μιαλο βρίσκετε σε τέτιους όρους, πυ λίγο-πολι πλσιιάζουνε στους σινιθιζμένους όρους, ότα βρίσκετε στο κορμι τυ ζού. Παρ' όλα άφτα ι όρι αφτι δεν ίνε τέλια ι ίδιι όπος ι φυσικι όρι κε τελεφτέα το κεφάλι πεθένι διλ. σταματα πια ι δράσι-το. Μα ενόσο ι όρι-μας θα πλσιιάζουνε πιο περι-

εώτερο τες φυσικες όρυς, το κεφάλι θα ζίσι τόσο περι-
εώτερο κερο. Το ζίτιμα δεν ίνε στο ότι ι πσιχι ζοντανέβι
το κορμι, μα στις όρυς, πυ ιπάρχυνε στο κορμι.

Ικόνα 5.

Στο σανιδάκι ίνε στερεομένο το δάχτυλο, όπου μπάζετε
θρεφτικο ιγρο· χάρις εάφτο το ιγρο το δάχτυλο κσακολουθα κε ζι
αν κε ο άνθρωπος απ' όπιον το πέρανε πέθανε.

Μερικα όργανα με λιγότερι σημασία κε σπυδεότιτα
μπορύνε να μίνυνε ζοντανα όκσο απο κορμι σε πόλι
χρονικο διάστημα, αλάκερα χρόνια. Παραδείγματος χάρι

τ' αφτι τυ κυνελιυ, ί το δάχτιλο τυ ανθρώπου. Αν κόψουμε κε πάρουμε το δάχτιλο απόνα άνθρωπο πυ προλίγο πέθανε, κε το ενόσουμε μ' ένα ιδιέτερο εργαλίο με το οπίο μπορούμε να θρέψουμε το δάχτιλο μένα θρεφτικο ιγρο θα διώμε τότες προς το δάχτιλο ζι κε ζι, (ικόνα5) χορις νάχουμε κε τιν παραμικρα ιποψσία προς στο δάχτιλο ιπάρχι ψιχι: Γιατι ίνε γνωστο προς ο άνθρωπος πέθανε, ζιλ. κατα τι γνώμι τις θρισκίας, ι ψιχι θγίκε απο κορμι: το δάχτιλο όμος κσακολουθα κιόλο ζι.

Απο πυ ι σοφι γνωρίζυνε προς το δάχτιλο ζι; Εφκολο ίνε να μάθουμε προς ζι ι καρδια γιατι χτιπα, κε όλι βλέπουμε προς γίνυντε ι χτίπι-τις, μα με το δάχτιλο, πός θα το καταφέρουμε; Κι όμος δεν ίνε καθόλυ δίσκολο να μάθουμε α ζι το δάχτιλο ί όχι. Α ζι το δάχτιλο τότες το νίχι-τυ μεγαλόνι κι απο κερο σε κερο μπορούμε να το κόψουμε, κε θα διώμε προς κσανα θα μεγαλόσι: σε πεθαμένο δάχτιλο καμια φορα το νίχι δε μεγαλόνι.

Ινε κι άλλος τρόπος να καταλάβουμε α ζι το δάχτιλο ί όχι. Ιπάρχυνε πολα γιατρικα, πυ προκαλύνε τον ιδροτα, μερικα απ' αφτα ίνε πολι δυνατα. Α στι θρεφτικι διάλιςι με όπια τρέφουμε το δάχτιλο, προστέσουμε ένα τέτιο δυνατο ιδροτικο γιατρικο, θα διώμε προς το δάχτιλο θ' αρχίσι να ιδρόσι. Κι αφτο ίνε απόδικσι προς ζι, γιατι αν το δάχτιλο ίνε πεθαμένο, το γιατρικο καθόλυ δε θα ενεργόσε κε το δάχτιλο δε θα ιδρονε.

Ετσι μπορούνε να ζύνε μόνα-τους όλα τα όργανα τυ κορμιυ τυ ανθρώπου, χορις τιν παρυσία κάπιας ψιχισ, γιατι καθόλυ δεν τι χριάζυντε κε δεν έχυνε τιν ανάνχι-τις.

Πολες φορες έκαναν ενχίρις τα εσωτερικα όργανά του ανθρώπου, ανίκανε τιν κιλια, το στίθος, το κρανίο. Μα πυθενα δε μπορέσανε να θρύνε κανένα σιμάδι, πυ νάδιχνε προς ιπάρχι πσιχι.

Απο τί εκσαρτιέτε ο χαραχτίρας του ανθρώπου;

Ι πιστι λένε προς απτιν πσιχι εκσαρτιέτε ο χαραχτίρας του ανθρώπου. Έτσι κε λένε „καλι πσιχι“ „κακι πσιχι“. Ι λέκςες αφτες μίνανε στην καθιμερινί-μας ομιλία σαν αντιλαλια του παλιου κερυ· μπίκανε στην καθιμερινί-μας ζοι κε θα μίνυνε ακόμα πολι κερο.

Εμεις δεν πιστέδουμε προς ιπάρχι θεος κε Παναγια· μα πολες φορες θα τίχι κι απτυς άθευς ακόμα ν' ακύσις: «Μα τιν πίστι-μυ», «μα τιν Παναγια»: Τα λόγια θέβεια ίνε λόγια κε μένυνε πάντα λόγια κε εκυτο φορες α λέμε «μέγας ίνε ο κίριος», αφτος καμια φορα δε θα παρυσιαστι γιατι δεν ιπάρχι. Τα ίδια κε ι λέκςες «καλι πσιχι» ίτε «μυ πονι ι πσιχι», «ι πσιχι-μυ χέρετε» καθόλυ δεν αποδίχνυν προς ιπάρχι πσιχι.

Καλα, τότες απο τί εκσαρτιέτε ο χαραχτίρας κε ι διαγογι του ανθρώπου; Προτ' απ' όλα ο χαραχτίρας εκσαρτιέτε απτο περιβάλο, πυ θρισκόμαστε· μια επιτιχία στις δουλιές-μας, ένας καλος κερος, εφχάριστα νέα κι ο άνθρωπος γίνετε μαλακότερος, καλίτερος. Κακος κερος, διςάρεστες ιδιςες, αποτιχίες κι ο άνθρωπος γίνετε μελαχολικος, κακος. Αν ο άνθρωπος δεν έφαγε πολι κέρο, αγριέδι· ίστερα απ' ένα μπολικο κε νόστιμο φαι, γίνετε μαλακότερος. Μπορούμε να το παρατιρίσουμε σε πολι μεγάλο αριθμο ανθρώπων· εκσέρεςες αφτου του κανόνα ίνε τόσο σπάνιες, πυ δε μπορούμε να τις πάρουμε καθόλυ ιπόψει.

Εκτον αφο φάνικε ποσ ο χαραχτίρας τυ ανθρώπου κε ρινεπόμενα κε ι διαγογί-τυ εκςαρτιέντε απτιν κατασκευι τυ κορμιού-τυ. Τις τελεφτέες δεκαετιρίδες βρίκανε ποσ πολα όργανα επιδρύνε στο χαραχτίρα τυ ανθρώπου. Το κορμι τυ ανθρώπου έχι αδένες — μικρα σοματάκια — πο επεκςεργάζυντε κάτι υσίες κε πυ χίνοντε απ' εφτίας στο

Ικόνα 6. Στα λεμα διακρίνεται ο θιρεοιδις αδένας. έμα τυ ανθρώπου· ι υσίες αφτες επιδρύνε στον χαραχτίρα-τυ, στι διαγογί-τυ κε ς' όλι τι ςοι τυ κορμιού-τυ. Θα φέρουμε μερικα παραδείγματα. Στα λεμα τυ ανθρώπου, στο μπροστινο μέρος τυ λαρινκιου, ιπάρχι ένας αδένας πο ονομάζεται θιρεοιδις αδένας. (ικόνα 6.) Αν ο αδένας αφοτος μεγαλόνι κε βγάλι πολες υσίες (κ' ι υσίες αφτες πέφτυνε μες στο έμα),

ο τέτιος άνθρωπος έχι τάσι να κοκινίσι, έφκολα ένκι-
νιέτε· τέτι άνθρωπι έχυν ζοιρα μάτια, κε μιλόνε γρίγορα·
ι σκέπρες-τους τρέχυνε μες στο κεφάλι-τους, κ'ι άνθρωπι
αφτι ίνε πολι εβερέθιστι.

Σε μερικες περίπτωσες ο θηρεοιδις αδένας θγάλι
πάρα πολι λίγες υσίες· α νκίκουμε τον αδένα κάποτε
μπορι να μας φανι μεγάλος, μα ι υσίες πυ θγάζι δεν
ίνε αρκετες. Στιν περίπτωσι αφτι ι άνθρωπι σα να φυ-
σκόνυνε, σα να θολόνυνε. Το πετσί-τους ίνε κρίς, το
ανάστιμά-τους ίνε χαμιλο, κε κίριος αν ι αρόστιά-τους
άρχιζε απτιν πεδικί-τους ιλικία. Ι σκέπρες-τους ίνε μα-
ραμένες, γίνυντε φλεγματικι κε τους λίπι κάθε ενέργια.
Κάποτε ι πνευματικές-τους ικανότιτες δεν κσετιλίζυντε, κε
μεγαλόνυνε κε μένυνε θλάκες κε ιλίθι. Τους ονομάζουνε
κρετίνους. Ι κρετίνι πολες φορές έχυνε καλο χαραχτίρα·
τους ονομάζουνε αγαθόψιχους. Μα ο χαραχτίρας-τους
δεν εκσαρτιέτε καθόλυ απτιν ψιχι πυ ίνε έφκολο
ν'αποδιχτι.

Αν τέτιος κρετίνους θρέψουμε με „γλικι κρέας“ διλ.
με το θηρεοιδι αδένα το ζόον, τα σιμία τις αρόστιας
αρχίζυν αγάλια-γάλια να χάνυντε. Τα φουσκόματα χά-
νυντε, τα μάτια-τους ζοιρέδυνε, αρχίζυνε να μιλόνε γρί-
γορα, γίνυντε πιο ενεργιτικι κε δραστήριι κε με προθυμία
καταπιάνυντε στι δουλια. (ικόνα 8) Κε να τα πόμε
κοντολογις, ο χαραχτίρας αφτον τον ανθρώπον αλάζι από-
τομα. Εδο βλέπουμε, πως κανένα ρόλο δεν πέζι ι ψιχι,
μα ο θηρεοιδις αδένας.

Εκσον απτο θηρεοιδι αδένα ιπάρχυνε κε πολι άλι αδέ-
νες. Καθένας-τους θγάλι υσίες πυ επιδρόνε στο χαραχτίρα
του ανθρώπου. Ι υσίες τον αδένον φτάνυνε ίσαμε το μιαλο κε

επιδρύνε στην εργασία-του. Μα κε τό μιαλο επιδρα στους
αδένες κε την εργασία-τους όπος μπορι κε να επιδράσι
ε'όλα τ'άλα όργανα.

Ικόνα 7. Στα δεξια κορίτσι ιλίδιο, στ'αριστερα ι ίδια, μα ίστερα αφυ
αρχίσανε να τινε θρέψυνε με θιρεοιδι αδένα απτα ζόχ.

Ι επίδρασι γίνετε κι απτα διο μέρι. Φανταστίτε πως
κάπιος φόνακε τους φίλους-του. Ολι μαζεφτίκανε γίρο στο
τραπέζι, πν ίνε στρομένο με λογικ λογιο φαγια κε πιοτα.
Εχι πν ίρθε ι όρεκσι τυ νικοκίρι, όστε τα σάλια-του τρέ-
χυνε, κε κσαφνικα τιλεγράφιμα· μάβρι ίδισι το πεδί-του

στο νοσοκομίο τις πόλεις κιντινέβι να πεθάνι. Βέβρα κάθε όρεκσι χάνετε, πιος σιλογιέτε πια το φαί. Στην περίπτωσι αφτι ι κακια ίδισι επίδρασε στο μυαλο, κι απο μυαλο στο στομάχι.

Γιατί ο άνθρωπος σε μερικες περιπτώσεις λέι «ι ψιχί-μυ χέρετε» «ι ψιχί-μυ πονι» κε με τα σόστα εστάνετε, πως μέσα βαθια στα σοθικά-τυ κάτι-τι χέρετε ι κάτι-τι πονι; Νά τι τρέχι. Διάφορες εντίποσες επιδρόνε στην εργασία τις καρδιας κε τον εμοφόρον ανκίον.

Στην περίπτωσι αφτι ι εργασία τυ μυαλυ ίνε σοβαρι. Ας υποθέσουμε, πως κάπιος κσαφνικα βλέπι μπροστά-τυ ένα κακύργο, πυ με το ρεβόλβερ-τυ τονε φοβερίζι κε τυ λέι: «Πάνο τα χέρια». Ο άνθρωπος αφτος βέβρα φοβάτε. Ι εργασία τυ μυαλυ φέρνι αλλαγες στην κυκλοφορία τυ έματος μες στον οργανισμό· όλο το έμα μαζέδετε στην κυλια κε στο κεφάλι μίνι λίγο έμα. γυαφτο ζαλίζι το κεφάλι-τυ κε το πρόσωπο-τυ κυτρινίζι. Το ίδιο γίνετε κε με τα πόδια όπυ μένι λίγο έμα. Κσέρουμε πως το έμα τρέφι τα μiónια τυ κορμιου κε τα δίνι δύναμι για να εργαστύνε. Μια κε μένι λίγο έμα κε στα χέρια κε στα πόδια τότες τα μiónια αρχίζυνε να εργάζυντε άσκιμα. Τα πόδια τρεμυλιάζουνε, λιγίζυνε κι ο άνθρωπος δε μπορι να κσεφίγι τον κίνδυνο. Τα χέρια-τυ τρεμυλιάζουνε· πολι καλα εστάνετε, πως το έμα κσαφνικα κε γρίγορα τρέχι μες στα σοθικα τις κυλιάς-τυ. Αργότερα αφυ περάσι ο κίντινος το διγιέτε κε λέι «το μέσα-μυ όλο πάγοσε». Πάγοσε. Μπορι να προστέσι κε έτσι «ι ψιχί-μυ τρόμακσε, έφηγε»!

Αν ίνε λιγάκι παρατιριτικος, θα πι: «ι καρδιά-μυ τρόμακσε». Ισα-ίσα όμος τρόμακσε το μυαλό-τυ κ'ι εργασία τις καρδιας άλακσε κε δυσκολέφτικε.

Ίτε ας υποθέσουμε πως ο άνθρωπος έμαθε μια δι-
σάρεστο ιδίσι. Τιν έμαθε θέδεα με τι βοήθια τυ μιαλύ-τυ.
Τύπανε διάφορα λόγια, πυ αφτος κατάλαβε, κε σε μερικά
μέρι τυ μιαλύ-τυ άλακσε ι εργασία. Ι εργασία αφτι θα
επιδράσι μέσο το νέβρον, πυ φέβγυνε απτο μιαλο κε
μέσο τον διαφόρον αδένον σ'όσους επιδρα το μιαλο, στα
εμοφόρα ανκία διλ. στα σολιναράκια απ'όπου μέσα τρέχι
το έμα. Τα σολιναράκια θα στενέψυνε κε γιαφτο κιτρι-
νίζι το πρόσωπο κι ο άνθρωπος γίνετε κατακίτρινος.

Κάποτε τονε ροτύνε κε κίνος απαντα:

«Χάστε-τα άσκιμα χαμπάρια».

Μα α στενέψυνε τα εμοφόρα ανκία, ι καρδια
εργάζετε δυσκολότερα· πρέπει να σπρόκσι οριζμένο ποσο
έματος ανάμεσα απτα στενεμένα σολιναράκια. Σ'όλα τα
όργανα πάι λίγο έμα, κε γιαφτο ι εργασία τυ ανθρώπου
δεν πάι μπροστα. Τα πλεμόνια εργάζουντε αδίνατα· αέρας
έρχετε λιγοστος κι ο άνθρωπος απο κερο σε κερο ανα-
κάζετε πιο σιχνα να πάρι μέσα στο θόρακά-τυ αέρα, διλ.
αναπνέι. Κ'ι καρδια γριγορότερα κυράζετε, γιατι εργάζετε
δύσκολα.

Ο άνθρωπος εστάνετε πόνο στην καρδια. Κάποτε
λέγι «ι ψιχί-μυ πονι», πυ δεν ίνε σοστο κε κάποτε θα
πι «ι καρδια-μυ πονι» πυ ίνε πιο σοστο». Τον πόνο
όμος δεν τον εστάνετε ι καρδια, μα τον εστάνετε
το μιαλο.

Ας υποθέσουμε πως ο άνθρωπος πήρε πολι καλες
ιδίσεις. Τις ιδίσεις αφτες τις έμαθε πόλι χάρις στο μι-
αλό-τυ. Ι εργασία τυ μιαλυ άλακσε, κ' ι αλαγι αφτι με
τα νέβρα κε τυς αδένες φτάνι στα εμοφόρα ανκία, πυ
πλατένουν. Ι ευχάριστη ιδίσι κοκινίζι το πρόσωπο, γιατι

σαφτο μαζέβετε περισσότερο έμα. Ι καρδια εργάζεστε πιο λαφρότερα, γιατι τα εμοφόρα ανκία πλατένουν.

Φανταστίτε πως ένας άνθρωπος κυβαλα διο πύτια φορτίο. Σε τύτο το φορτίο σινίθισε, προσαρμόστηκε πια. Μα άκσαφνα τυ αφερύνε ενάμισι πύτι· θέβεα λαφρένι. Το ίδια γίνετε κε με την καρδια. Ι καρδια σινίθισε να εργάζεστε με οριζμένι έντασι (τόνο) κιότα δε χριάζετε αφτι την έντασι, τις μένι περισσότερι δίναμι, πυ δεν κσοδέβετε.

Ο άνθρωπος εστάνετε πως περισέδουν ι δίναμές-τυ, κε κσεχίνουντε σόλες τις φλέδες-τυ, κι απτιν περίσια-τυ δίναμι θέλι κάτι-τι να κάνι. Απτι χαρά-τους ι άνθρωπι κάποτε πιδύνε, κυνύνε τα χέρια-τους. Σε τέτιες περίπτωσες ο άνθρωπος μπορι να πι «χέρετε ι ψιχί-μυ», πυ δεν ίνε σωστο. Καλίτερα μπορι να πι «χέρετε ι καρδιά-μυ». Στιν πραγματικότιτα όμως το μιαλο εστάνετε τι χαρα.

Ι επιστίμι κσίγισε, πως πολι μεγάλη σιμασία κε σπυδεότιτα έχι ι ποσότιτα τυ μιαλυ τυ κρανίου κε ιδίκα ι κατασκεδί-τυ. Όσο μεγαλύτερο ίνε το ζόο, τόσο πιο παραπάνο μιαλο έχι. Περισσότερο μιαλο έχυνε : φάλενα κι ο ελέφαντας. Μα αν κάνουμε λογαριαμο κε λογαριάζουμε πόσο μιαλο πέρτι σε 1 κιλο σόλο το θάρος τυ κορμιου θα διώμε πως το μιαλο στα ζόα αφτα δεν ίνε κε τόσο μεγάλο.

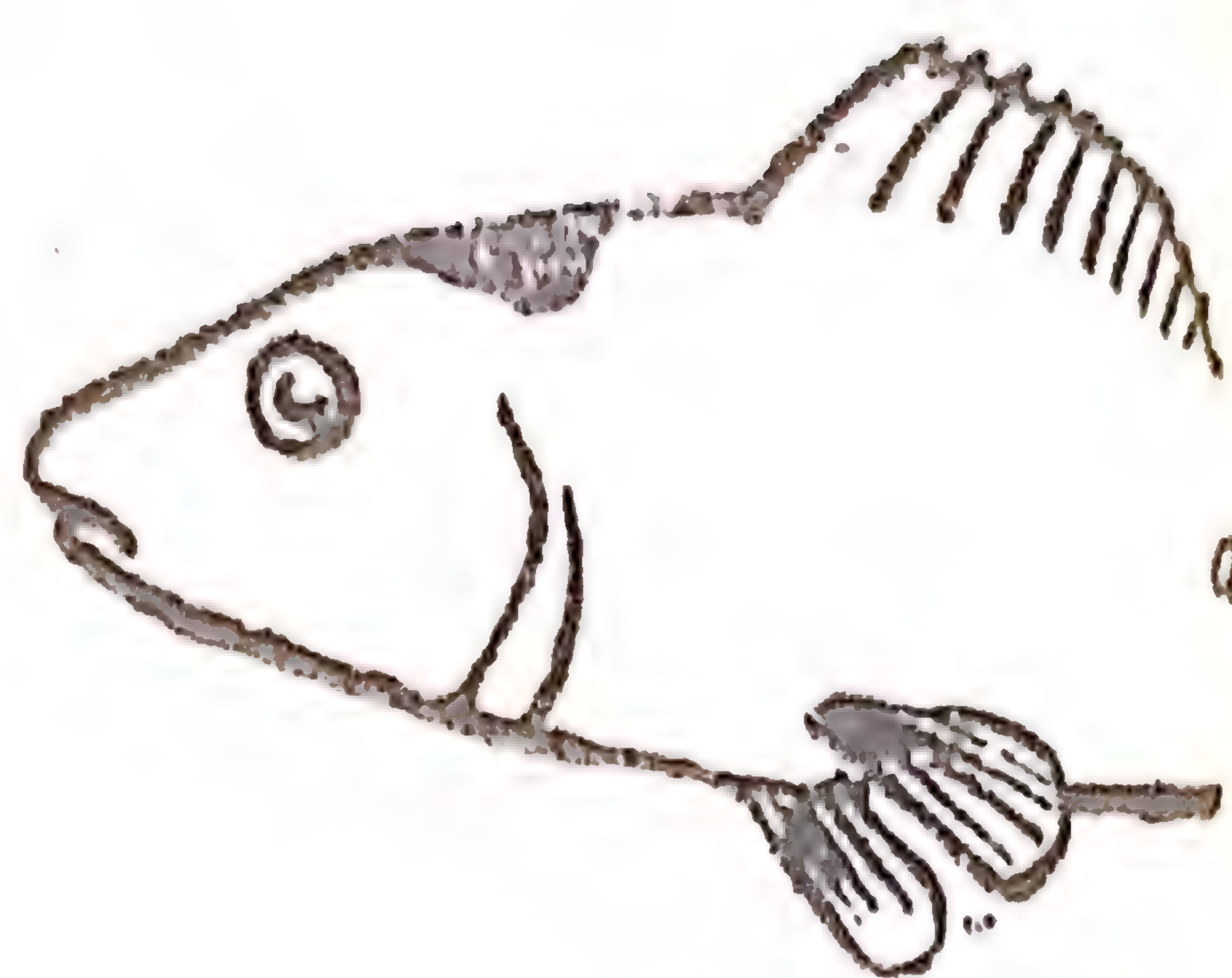
Απόλα τα θιλαστικα ζόα πιο περισσότερο μιαλο (σε κάθε κιλο τυ θάρους τυ κορμιου) έχι ο άνθρωπος. Όσο περισσότερο μιαλο έχι, τόσο περισσότερες ίνε κε ι ικανότιτές-τυ. Το μιαλο τυ ψαριου ίνε πολι μικρο (ικόνα 9) κε γι'αφτο πολα πράματα να κάνι δε μπορι. Το μιαλο τον πολιον ίνε περισσότερο κε πιο τέλιο,

κὲ γιὰφο το πυλῖα ἔχυνε
περισσότερες ἱκανότητες ἀπὸ τὰ ψά-
ρια· στὰ πυλῖα μποροῦμε νὰ
μάθουμε πολλα πράματα. Τὰ
τετράποδα ἔχυνε μῖαλο πιο
περισσότερο κὲ πιο πολίπλοκο·
ἴνε ἱκανότερα κὲ ἐκσιπνότερα
ἀπὸ τὰ πυλῖα, κὲ μερικὰ ζῷα ἴνε
πολὶ ἐκσιπνα, ὅπως τὰ σκυλῖα,
τᾶλογα, ἰ ελέφαντες. Μὰ το
μῖαλο το ἀνθρώπου ἴνε μεγαλί-
τερο ἀπὸ μῖαλο ὅλον το θι-
λαστικὸν ζῷον (ἐκσον ἀπὸν ελέ-
φαντα κὲ τὶς φάλενας)· στὸν
ἀνθρώπου, ἐε κάθε κίλο το βάρους
το κορμιού το πέφτι περισσότερο
μῖαλο κὲ ἀπὸ τὰ πιο μεγάλα θι-
λαστικὰ ζῷα κὲ γιὰφο ὁ ἀνθρώ-
πος ἴνε ὁ πιο ἐκσιπνος κὲ ὁ
πιο ἱκανότερος ἀπὸ ὅλα τὰ ζῷα.

Α θὰ κσετάσουμε, πόσο
μέρος το βάρους το κορμιού το
ζῷου ἀποτελῖ το μῖαλο το κρα-
νίου, θὰ δοῦμε πως ὁ ἀνθρώπος
ἐκετικὰ με το βάρους το κορμιού-
το, ἔχει πολὶ μεγάλο μῖαλο.

Ἰκὸνα 8

Το μῖαλο δέχνεται με μάθρο χροῖμα·
φένεται πόσο λίγο μῖαλο ἔχει το ψάρι,
κὲ πόσο περισσότερο ἔχει ὁ ἀνθρώπος.

Στα πσάρια	το θάρος	το μισαλυ	ίνε	το	$\frac{1}{3668}$	το θάρος	το κορμιυ
„ σερπετα	„ „	„ „	„	„	$\frac{1}{1321}$	„	„
„ πυλια	„ „	„ „	„	„	$\frac{1}{262}$	„	„
„ θιλαστικά	„ „	„ „	„	„	$\frac{1}{186}$	„	„
Στον άνθρωπο	„ „	„ „	„	„	$\frac{1}{35} - \frac{1}{37}$	„	„

Α συγκρίνουμε πόσο μέρος το κορμιυ ίνε το μισαλο το κρανίυ στον άνθρωπο κε στι φάλενα, ί στον ελέφαντα πάλι θα διύμε πως στον άνθρωπο αναλογι περισσότερο. Μόνο σε μερικά έντομα (π.χ. στο μερμίνκι) σε μερικά πυλια κε σε κάπιες μικρες αμερικάνικες μαιμύδες το μισαλό-τυς σκετικά με το θάρος-τυς ίνε μεγαλύτερο παρα το ανθρώπου.

Αφτο κσιγιέτε, γιατι τα ζόα αφτα έχυνε μικρο θάρος. Το μισαλο το ανθρώπου ζιγίζι 1350-1500 γραμ. Το θάρος το μισαλυ σε μερικυς ανθρώπυς ζίγιζε πολι περισσότερο, όπος π. χ. το μισαλο το σιγγραφέα Τυργένεφ ζίγιζε 2102 γραμ. Εκςάλυ έχυμε το θάρος το μισαλυ ενος ιλίθιυ πυ ζίγιζε 369 γραμ.

Ι σπυδεότιτα το μισαλυ φένετε πιο κςάστερα, αν το αφερέσυμε μ' ενχίριςι. Τέτιες ενχίριςες κάνανε πάνο στα πυλια κε στα σκιλια. Ολο το μισαλο ν'αφερέσυμε δε γίνετε, γιατι αφτο θα προκαλέσι το θάνατο, μα μερικά μέρι το μισαλυ μπορούμε ν'απομακρίνουμε· έφχολα σκετικά μπορούμε ν'απομακρίνουμε τ'απάνο στρόματα το μισαλυ πυ κίντε κάτω απτο κρανίο. Τα στρόματα αφτα το μισαλυ τα ονομάζυνε φλύδα το μισαλυ. Ενας γερμανος επιστίμονας απομάκρινε όλι τι φλύδα το μισαλυ απτο σκίλο-τυ. Ο σκίλος έχασε τιν όρασι, τιν ακοι, τιν όσφριςι, δε γνόριζε πια το νικοκίρι-τυ κε μ'ένα λόγο λιζμόνιζε όλα όσα έμαθε ε'όλι-τυ τι ζοι. Εξισε κάμποσο κερο, παραπάνο απο χρόνο· μα όλος διόλυ χαθείκαν, ι πρότες ιδιότιτες το χαραχτίρα-τυ. Εγινε, όπος λέμε αφτόματο.

Ι λαβοματιες στο κεφάλι ίνε πάντοτε επικίντνες, κι αν κάποτε ο άνθρωπος ζίσι, ειβένι ν'αλάξει όλος διόλυ ο χαραχτίρας-τυ. Αν πάθυνε μερικα τρίματα τις φλύδας τυ μιαλυ, ο άνθρωπος γίνετε κακος, εβερέθιστος, δίστροπος, παράκκενος. Κε τέτι γενίκανε πάρα πολι ίστερα απτον πόλεμο. Τέτι ίνε ι ανάπιρι τυ πολέμου, πυ μερικες φορες ίνε αρκετα επικίντινι στιν κινονία. Αν ίχανε πσιχι, καθόλυ θέβεα δε θάλαζε. Ι πσιχι πρέπι νάνε αθάνατι κε εόνια ι ίδια. Μα μια κι αλάζι ο χαραχτίρας τυ ανθρώπου, τότες προς τί ι πσιχι;

Πάρτε ένα πεδι κε κιτάκστε, προς έχι δικό-τυ χαραχτίρα. Μα άμα αφτο το πεδι μεγαλόσι κε γίνετε άντρας, αλάζι σίνχρονα κε ο χαραχτίρας-τυ· στα γεράματα πάλι αλάζι ο χαραχτίρας-τυ.

Κάποτε ίνε αδίνατο να γνωρίζουμε σ'ένα γεροντάκι, τον έφιδο, πυ στα νιάτα-τυ ίτανε όλο φωτια.

Νά, προς αλάζι ο χαραχτίρας. Αν ο χαραχτίρας εκσαρτιόντανε απτιν πσιχι, θάτανε αμετάδλιτος. Ο χαραχτίρας όμος αλάζι, γιατι κάπιι αδένες στα γεράματα αρχίζυνε να μαρένουντε· θγάζυνε λίγες χρίσιμες υσίες, πυ επιδρύνε στο μιαλο, στο έμα κε στ'άλα όργανα τυ κορμιό-τυ. Ετσι αλάζι κι ο χαραχτίρας. Ι πσιχι δεν πέζι κε δο κανένα ρόλο.

Ι δι'άφριι αδένες κε το μιαλο—νά τί φτιάνι το χαραχτίρα, τις κλίσεις κε τις ικανότιτες τυ ανθρώπου· κι αφτα ίνε πυ κάνυνε το νό-τυ, κε όχι ι πσιχι πυ δεν ιπάρχι καθόλυ.

Ας πόμε κε λίγα για τι σινέστισι κε τι σινίδισι τυ ανθρώπου. Κάθε ιγις άνθρωπος σινεστάνστε το τι κάνι· κάθε άνθρωπος καταλαβένι προς ίνε ιδιέτερο όντο, προς

τον περιτριγιάζει η φύσις, γιομάτι από πολλή διάφορα όντα. Κάθε άνθρωπος σινεστάνετε προς ζι στην κινονία, όπου υπάρχουνε και καλή και κακή άνθρωποι. Μπορούμε να πούμε, προς ο άνθρωπος σινεστάνετε όλα αυτά γιατί έχει ψιχι; Καθόλου.

Πρώτο, όταν κιμάτε ο άνθρωπος χάνει τι σινέστισι-του. Μα ο άνθρωπος που κιμάτε, δεν ίνε καθόλου νεκρός. Όστε σίφωνα με τι γνώμι τις θρискίας, η ψιχι δε θγίκε απότο κορμί-του. Και θγένει, προς η ψιχι μπορεί να μπένει στο σώμα, μα η σινέστισι να λίπει. Και σινεπόμενα η σινέστισι του ανθρώπου δεν εκσαρτιέτε καθόλου απτιν ψιχι, που εκσον αυτό και δεν υπάρχουν. Το θρέφος δεν έχει σινέστισι, μα κανένας απτους πιστους δε θα πιστέψει προς και ψιχι δεν έχει. Η σινέστισι ίνε αποτέλεσμα τις όράσις (τις εργασίας) του μυαλού. Χωρίς το μυαλό δεν μπορεί να υπάρχουν καμία σινέστισι.

Τί ίνε σινίδισι;

Σινίδισι ίνε η σινέστισι αν κάποια πράξι-μας ίνε πρεπόμενι ή άπρεπι. Όλη η άνθρωποι δεν έχουνε την ίδια σινίδισι διλ. όλη δεν καταλαβένουν όμια αν φέροντε καλά ή άσχημα και όλη δε λιπύντε όμια, όταν κάνουνε κάποια άπρεπι δουλια. Μπορεί κάποιος να κλέψει εκατοντάδες χιλιάδες και να μη λιπιθι καθόλου· άλλος δε δίνει το φτοχο ένα καπίκι κ'ίστερα μετάνοα. Κάποτε η ίδιες η πράξεις μπορεί νάνε πολλή καλές και πολλή κακές, ανάλογα με τα σινίθια στους διαφόρους τόπους και στα διάφορα έθνη. Π.χ. μερική άγρι, έχουνε το σινίθιο, ότα γεράσι πια ο πατέρας, να τονε σκοτόςι ο γιός-του. Ετότι η άγρι ίνε πολλή φτοχή και δε μπορούνε να θρέψουνε τους γέρος. Έτε ο γέρος, ότε ο γιός-του λογαριάζουνε το σινιθιο αυτό άσχημο.

Κι όταν ο γιος σκοτόνι το γέρο πατέρα-τυ, ι σινίδισι-τι λέγι πος έκανε σοστα, διλ. οεν εστάνετε καμια λίπι για ότι έκανε. Για μας αφτο ίνε πολι μεγάλο κακο. Να σκοτόσι κανένας το γέρο—πατέρα-τυ, ίνε το πιο μεγα-λίτερο κακούργημα, το πιο φριχτο ένκλιμα! Ότι ίνε καλο στα μάτια τον άγριο, για μας ίνε φριχτο. Κε όμως, όπος λεί κε διδάски ι θρισκια, ο θεος έδωσε ψιχι κε στον άγριο κε στον εβροπέο.

Ι σινίδισι, διλ. ι σινέστισι πυ έχουμε για τις πρά-κτες-μας, αν αφτες ίνε πρεπύμενες ι άπρεπες δεν εκсар-τιέντε απτιν ψιχι, μα απτο μιαλο· κε κσέρουμε πια πος το μιαλο με τιν εργασία-τυ επιδρα στι λιτουργία τις καρδιας.

Μα ι πιστι λένε, πος όλα τα μέρι τυ κορμιού-μας εργάζουντε κανονικα γιατι ιπάρχι ψιχι. Αν σινκρίνουμε τα μέρι τυ κορμιου τυ ανθρώπου με μια ορχήστρα, ι ψιχι κατα τι θρισκία θάνε ο ντιριζέρος. Αφτι διεφτίνι όλα τα όργανα για να εργαστύνε αρμονικα. Τα όργανα όμως τυ κορμιού-μας εργάζουντε αρμονικα χόρις νάχυνε καμια κνάνκι τις ψιχισ.

Μα αφτο γίνετε σε γερο κορμι. Φτάνι ένα όργα-νο να εργάζετε ακανόνιστα, κι αμέσος παρυσιάζετε ι αρόστια. Όταν χαλάσι κι αλάκσι τιν κανονικί-τυ εργασία το όργα-νο, τότες παρυσιάζετε ι αρόστια.

Μα απο πυ γίνυντε ι αρόστιες; Τα έτια ίνε πολλα· θα δίκουμε τα σπουδεότερα.

Ι αρόστια μπορι να προέρχετε απο κάπια ατιχία· π.χ. ενο πιγένι κάπιος σε ίσιο μέρος γλιστρα κε σπάι το χέρι-τυ. Το σπάσιμο τυ χεριου ίνε αρόστια. Ιτε τρώι κανένα φαρμάκι κε φαρμακόνετε· κι αφτο ίνε αρόστια.

Ίτε μες στο κορμι του ανθρώπου περάσανε πάρα πολλά μικρα όντα—τα μικρόβια που μπορούμε να βλέπουμε μόνο με μικροσκόπι. Τα μικρόβια—μπορύνε να χαλάσουνε την κανονικη εργασία σε μερικά όργανα του κορμιου του ανθρώπου, κ' έτσι προκαλύνε τι μια ι την άλι αρόστια.

Κάποτε σιδέني ο άνθρωπος να μι ζι σίφωνα με τους κανόνες τις επιστίμης, π.χ. πίνι δότκα, κρασι, φυμάρι καπνο. Ι δότκα κε ο καπνος αδυνατίζυνε το κορμι του ανθρώπου κε χαλνύνε την εργασία μερικον οργάνον π.χ. τις καρδιας, το μυαλυ, τον πλεμονιον κ.α. Κι ος αποτέλεσμα έρχετε ι αρόστια, ότα χαλάσι ι κανονικη κε μονιαζμένι εργασία όλον τον οργάνον του ανθρώπινου κορμιου.

ΤΡΙΤΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΕ ΤΑ ΕΤΙΑ-ΤΥ ΤΙ ΠΑΘΕΝΙ ΤΟ ΠΤΟΜΑ ΤΥ ΖΟΥ Ι ΤΥ ΑΝΘΡΩΠΥ

Τί ίνε ο θάνατος; Πολι φαντάζυντε το θάνατο σα μια γρια γινέκα ί σα σκελετο πυ περπατα με το δρεπά-νι στον όμο. Σαν το θεριστι, θερίζι απ' ανάμεσα απτους ζοντανυς ανθρόπυς, κίνυς, για όπιυς έφτασε ι τελεωφέα όρα.

Ο καθένας καταλαθένι πως αφοτο δεν ίνε καθόλυ σοστό. Υτε καμια γρια, ύτε κανένας άνκελος θανάτυ ιπάρ-χι. Ο θάνατος ίνε μια ιδιέτερι κατάστασι τυ οργανιζμυ πυ τελιόνι σε πλέρια αποσίθεσί-τυ. Για να το καταλά-θυμε καλίτερα, θάρχίςυμε λιγάκι απο μακρια. Μας ίνε απαρέτιτο για να καταλάβυμε πιο καλίτερα τις παρακά-το κσίγιςες.

Σε τί μιάζι κε σε τί διαφέρει ο ίπνος
απο θάνατο;

Κάθε μέρα κιμόμαστε θαθια, κε το σπυδεότερο ίνε πυ λογαριάζυμε τον ίπνο εφχάριστο πράμα. Βέβεα ιπάρ-χι μεγάλη διαφορα ανάμεσα στον ίπνο κε στο θάνατο. Στον κερο τυ ίπνυ δουλέδυνε ι καρδια, τα πλεμόνια, τα νεφρα, τα άντερα κε πολα άλα όργανα. Ο ίπνος όμος έχι κάτι το κινό με το θάνατο. Μερικα τμίματα τυ μιάλυ κε κιρίος ι φλύδα-τυ σταματόνε τιν εργασία-τυς.

Γιαφοτο ο άνθροπος χάνι τι σινέστισί-τυ, σα να δι-θίζετε στην ανιπαρκσία.

Κάποτε όμος ο άνθροπος, ίνε αλίθια, δλέπι όνιρα. Τα όνιρα κάποτε ίνε τόσο ζοιρα, σα να τα δλέπι κσιπνιτος.

Η επιστήμη όμως λέει, πως ο κανονικός ίπνος πρέπει να ένε χωρίς όνιρα. Μόνο τέτιος ίπνος ζοογονι ολότελα τον άνθρωπο. Κε τότε μόνο θα εστάνετε κανένας τον εαυτό-το ζοιρο, ότα σικόνετε απτο κρεβάτι κε λέει: «χιμίθικα σα σκοτομένος».

Κάποτε όμως σιδένι μερικά μέρι τυ μιαλυ, πυ δεν πρέπει να δουλέδυνε τι νίχτα στον κερο τυ ίπνου, κσακολουθύνε τι λιτυργία-τυς.

Τα έτια πυ προκαλύνε αφτο το φενόμενο ίνε παρα πολλα: π.χ. ο άνθρωπος παράφαγε, ί ίπιε πολι νερο τι νίχτα· ίχε ανισιχίες κε λίπες· ί δεν ίχε πραγματοπιίσι τις πιθιμίες-τυ, ί κάπια σκέπσι τον απασκολι στα σοβαρα, ί τον τρόνε κάτι έντομα κ.τ.λ. Σε τέτιες περίπτους κάπια (μέρι) τμήματα τυ μιαλυ, αν κε δεν πρέπει να εργάζυντε μόλα τάφτα όμως κσακολουθύνε τι δουλιά-τυς. Κε χάρις σε τύτα, βλέπουμε τα διάφορα όνιρα. Τα όνιρα κάποτε ίνε πολι αρμονικα κε τίποτα τάλόκοτο δεν έχυνε· αφτο γίνετε τότες, όταν το μιαλο εργάζετε αρμονικα.

Μα ας υποθέσουμε πως απτα 100 τμήματα τυ μια-λυ τα 48 σταματίσανε τι δουλιά-τυς κε τα 52 δουλέδυνε· τότε ι δουλιά-τυς θάνε μπερδεμένοι κε ι άνθρωπι θα διώνε κάτι αλόκοτα κι ασινάρτιτα όνιρα, πυ τόνα δεν έχι σίν-δεσι με τάλο: π.χ. βλέπι στ' όνιρό τυ πως πήγε στο δάσο, κι άκσαφνα βλέπι στ' όνιρό-τυ το σκολιο· ίστερα απ' ένα λεφτο βλέπι τιν πεθαμένι-τυ γιαγια, ίστερα το ποτάμι κ.α.

Ο άνθρωπος που στον ύπνο-του δε βλέπει όνιρα σιχόνετε ζοιρος, φχαριστιμένος.

Ι αρχεί άνθρωπι, όταν πέφτανε στον ύπνο κε χάνανε όλι τι σινέστισί-τους, απορούσαν κε γιαφτο λογάρια'αν πως ο ύπνος ίνε αδελφος τυ θανάτυ.

Κ' ι πιστι εβρεί ότα σιχόνουντε το προι διαβάζυνε εφχαριστίριο προσεφκι με τέτιο περιεχόμενο:

«Σ' εφχαριστο, βασιλια, εόνια γιατι μυ κσαναγίρισεσ τιν ψιχί-μου.» Οστε σίφωνα με τιν εβρείκι θρικία, τον κερο που κιμότανε, ι ψιχι βγένι απτο κορμι κε κάπου τακσιδέβι. Ι εβρεί σιλογιέντε πως τα τακσιδία τις ψιχισ ίνε ίσια-ίσια τ' όνιρα που βλέπι ο άνθρωπος. Εκσον αφτο ι εφσεβίδες εβρεί νομίζυνε, πως ι ψιχί-τους τον κερο που κιμύντε πιγένι στο θεο κε κι υπογράφι όλες τις καλες κε κακες πράκσεσ.

Ι άνθρωπι αφτι θαρύνε πως ο θεος βαστα κατά-στιχα, όπου κάθε άνθρωπος έχι τι σελίδα-τυ κ' ι ίδια ι ψιχί-τυ πάι κε υπογράφι για τις πράκσεσ που έκανε, γιατι θα χριαστι τι μέρα τις φοβερις κρίσις, αν ο άνθρωπος θα παραπονεθι πως ι θεικι καταδίκι ίνε πολι αφ-στιρι, άδίκι, αν θ' αρνιθι τις αμαρτίες-τυ, ι θα νομίζι πως τονε φορτόσανε κι άλες αμαρτίες, τότε ο θεος θα τυ ανίκσι τιν αντίστιχι σελίδα κε θα τυ πι: «Νά, κί-τακσε τίποτε παραπάνο δε γράψαμε σιν καμπόρα-συ. Ι ίδια ι ψιχί-συ με το χέρι-τις υπογράψε. Κίτακσε».

Νάρκοσι

Σε μερικές περιπτώσεις ο ίπνος γίνεται πολύ βαθύς.

Κάποτε ο άνθρωπος βρίσκεται σε τέτια κατάσταση, που δεν ίνε εύκολο να διακρίνουμε αν ίνε ζωντανός ή όχι. π.χ. ο λιθαργικός ίπμος.

Ιπάρχυνε κάποια γιατρικά που προκαλύνε παρα πολύ βαθύ ίπνο. Σε πολύ βαθύ ίπνο πέφτι ο άνθρωπος, όταν αναπνέι χλοροφόρμι ή εθέρα. Βρέχυνε δαμβάχι μ' αυτά τα ιγρά και τα δίνυνε στους ανθρώπους για να τα ισπνέουν. Η άνθρωποι, όταν ισπνέουν χλοροφόρμι ή εθέρα, χάνυνε τι ινέστισι-τους και την εθιτικότητά-τους· γιαφτο όταν θέλυνε να χάνυνε δύσκολες ενχίριες, χρισιμοπιύνε τα ιγρά: χλοροφόρμι ή εθέρα.

Στο διαβίτι¹⁾ πολλές φορές ο άρστος πέφτι σε βαθύ ίπνο, και χάνι τι ινέστισι-του και δεν καταλαβένι κανένα πόνο· και αν τον ενοχλίσουμε δεν κσιπνα και δεν εστάνετε καθόλου τα τσιμπήματα με καρφίτσα ή βελόνα.

Λιγοθιμια

Η λιγοθιμια μιάζει με τον ίπνο και το θάνατο.

Ο άνθρωπος χάνι τι ινέστισι-του όπως στον ίπνο· δεν εστάνετε τους πόνους όπως ο νεκρός· το πρόσωπό-του

¹⁾ Ο διαβίτις ίνε βαθιά αρόστια. Στην αρόστια αυτή μες στα κάτωρα του ανθρώπου βρίσκεται διαλυμένη ζάχαρι. Η αρόστια αυτή μπορεί να φέρι το θάνατο.

κιτρινιάζι όπως στον πεθαμένο. Κάποτε ι χτίπι τις καρδιας δεν ακύγοντε· ίνε δίσκολο να αντιληφτόμε την αναπνοή. Μα ίστερα απο κάμποσο κερο ι λιγοθυμία περνά, κι ο άνθρωπος έρχετε στον εαυτό-του. Ι φράσεις αυτές: «βρίξα αποτον εαυτό-του, έρχετε στον εαυτό-του» ίνε αντιλαλές του παρελθόντου. Ι έκφρασεις αυτές ριζοθίκανε στην ομιλία-μας, μπίκανε στο λεκσιλόγιο-μας ακόμα απο κίνο τον κερο, όταν ι άνθρωπι πιστέδανε με τα σαστά-τους στην ίπαρξι τις πσιχίς.

Ι έκφρασι «ο άνθρωπος ίρθε στον εαυτό-του» σιμένι πως ι πσιχί-του γίρισε στο σώμα.

Ο άνθρωπος ίστερα αποτον ίπνο δε γίνετε αμέσος ζοιρος κε δραστήριος· στην αρχι τεντόνετε, χαζμυριέτε, τρίβι τα μάτια-του κε δεν καταλαθένι καλά καλά τί το γίνετε ολόγिरα· αφτο φένετε καλίτερα, αν τον κσιπνίσουμε κσαφνίκα μες στον ίπνο-του· τότες στην αρχι δεν καταλαθένι τίποτα, απ' όσα του λένε, απαντα ασινάρτητα κε μόνο αργότερα αρχίζι να καταλαθένι όλα που πρέπι να καταλαθένι.

Ι πιστι νομίζουνε πως ι πσιχί-του ίτανε κάπου μακριά κε δεν πρόφτασε σε μια στιγμή να κσαναγίρισι στο κορμι για την επιστροφι αφτι χριάζετε κάμποσος κερος. Ο κσιθένας καταλαθένι πως αφτι ι εκσίγισι ίνε ανοίτι. Το φενόμενο αφτο απλύστατα σιμένι, πως το μυαλο δεν κσεκυράστηκε ακόμα καλά, κε τα τμήματα(μέρι) δεν καταπιάνουντε αμέσος στι δουλια, γιατι ο άνθρωπος αμέσος δεν έχι σινέστισι του εαφτό-του κε κσακούθα να μυρμουρίζι κάτι-τι. Ο άνθρωπος δεν κσιμάτε με μια, όπος κε δε κσιπνάι με μιας. Ι μετάδωξι απτι μια κατάστασι στην άλι ποτε δε γίνετε γρίγορα.

Στα παλια τα χρόνια i άνθρωπι καλα-καλα δεν ξεχορίζανε το βαθι τον ίπνο, τι λιγοθυμία, το θάνατο. Το γεγονός ότι ίστερα απτι λιγοθυμία i άνθρωπι σινέρχυνταν οδίγισε στι σκέψει πως κι ο πεθαμένος κάποτε μπορι νάρθι στον εαυτό-του.

Κι αφτι i ονομασία „μακαρίτις“ δίχνι πως λογάριαζαν τον πεθαμένο σαν να κιμύνταν. Απο δο κε i ονομασία „κεκιμιμένος“ για τος νεκρος.

Πότε επέρχετε ο θάνατος

Οπως κε νάνε ο άνθρωπος ενόσο ζι μπορι να χάσι τι σινέστισί-του, να μι νιόθι κανένα πόνο, μα i καρδιά-του θα εκσακολουθα να χτιπα κε τα πλεμόνια-του ν'αναπνέυν. Ινε αλίθια πως κάποτε i καρδια χτιπα πολι λαφρα, κε δίσκολα καταλαβένι κανένας τος χτίπους-τις, τα πλεμόνια αναπνέυνε τόσο λαφρα πυ δίσκολα ίνε να τ'αντιλιφτι κανένας. Μα ενόσο ζι ο άνθρωπος i καρδια κε τα πλεμόνια εργάζυντε· ενόσο ζι ο άνθρωπος δεν παρυσιάζετε στο κορμί-του καμια κιλίδα πεθαμένι· i λεκέδες αφτι φένουντε κάμποςο κερο ίστερα απτο θάνατο κ'έχυνε χρώμα μαδι.

I άνθρωπι πυ δεν έχυνε καθόλυ γιατρικες γνώσεις νομίζυνε πως ο θάνατος έρχετε με τον τελεφτέο στεναγμο. Οταν ο άνθρωπος κάνι τον τελεφτέο στεναγμο, σιμένι πως πέθανε πια. Κε πολι πιστέβυνε, πως με τον τελεφτέο στεναγμο, με τιν τελεφτέα αναπνοι, i πσιχι πετα απτο σώμα. Κε άμα δγένι i πσιχι, όλα τέλιοςαν κε μπρός-μας κίτετε όχι πια ζοντανος άνθρωπος, μα πτόμα.

Κε όμος στιν πραγματικότιτα, αφτό δεν ίνε κε τόσο απλο. Μπορι κάπιος νάτιχε να διι πως σκοτόνυνε γυρόνι. Οχι θέδεα τόσι εφχάριστι ικόνα.

Το γυρόνι το ρίχνουνε πάνω στι ράχι κ'ε στιν καρδιά-του χόνουνε το μαχέρι. Το γυρόνι θέβει τσιρίζι απ'ελπιστικά· ίστερα, απ'ο χόσουνε το μαχέρι στιν καρδιά-του, παρατιρόμε προς ι φονές το ζού γίνυντε λιγότερες· ι αναπνοὶ αδυνατίζι κ'ε τελευτέα το πετσι το λεμυ κ'άνι μερικὸς σπάζμυς κ'ι απ'ο στόμα-του θγένι ο τελευτέος στεναγμός. Κ'ι απ'το λογαριόζυνε σιμάδι το θανάτου· αμέσως κέυνε τα άχερα π'υ έχουν ετιμάσι κ'ε καπσαλίζυνε τις τρίχες-του.

Μα αν ανίκσουνε εφτις τιν κιλία το γυρουνι, απο κ'ι θα χιθον όκσο τ'άντερα, κ'ε τα άντερα απ'τα θα κινιέντε κάμποσο κερο. Μια κ'ε κινιέντε τα άντερα, θα π'ι πως το γυρόνι ίνε ακόμα ζοντανο κ'ε όχι πεθαμένο. Το ίδιο φενόμενο τις κίνις τον αντέρον μπορόμε να βλέπυμε κ'ε στις σφαγμένες αγελάδες, στα πρόβατα κ'ε σ'άλλα ζόα. Οστε πολλα μέρι το ζού ζον ακόμα, μα εμεις το ζόο το πέρνυμε για πτόμα.

Ο γιατρος, όταν τον προσκαλόνε σ'ένα πεθαμένο, για να κ'άνι διάγνωση αν πέθανε πραγματικά, εκσετάζι τιν καρδια, για να δι αν χτιπα κ'ε κιτάζι, αν αναπνέυνε τα πλεμόνια· κιτάζι αν φανίκανε ι λεκέδες στον πεθαμένο. Αμα ι καρδια κ'ε τα πλεμόνια δεν εργάζυντε κ'ε πάνω στο κορμι φανίκανε ι λεκέδες, ο γιατρος τότε δίνι το πιστοποιητικό τις θανις κ'ε τον ενταφιάζον.

Δεν ίνε πολις κερος π'υ πέθανε ένας μεγάλος σοφος, ο καθιγιτις Κραβίτσου, π'υ αγαπόζε να λέει: „Οτα βλέπο μια κιλία, μ'υ φένετε πολι γελίο, να θάβυνε τόσα ζοντανα μέρι“.

Κ'ι αλίθια ας υποθέσουνε πως σταμάτισε ι καρδια, απ'το όμος δε σιμένι πως πέθανε· ι καρδια πεθάνι αγάλια-γάλια ίστερα απο κάμποσες όρες, μπορι κ'ίστερα

απο κάμπουσες μέρες αφου σταμάτιζε. Το ρολόι πυ σταμάτιζε κε δε δυλέβι δε σιμένι πως ίνε κε σπαζμένο· κάποτε το κάνουμε κε δυλέβι.

Κε τι σταματιμένι καρδια μπορούμε ν'ανανκάσουμε να δυλέψει. Στην όρα μπορούμε να τιν ανανκάσουμε να εργαστι μόνο λίγο, κι αφτο τις περισσότερες φορές το πετιχένουμε όταν τι θγάλουμε απτο θόρακα· μα ι επι-στίμι προχορα· κε δεν ιπάρχι αμφιβολία ότι δεν ίνε πολι μακρια ο κερως ότα θα μπορέσουμε ν'ανανκάσουμε τι σταματιμένι καρδια να εργάζεστε ολοένα κε πιο πολι· κι ακόμα δε θα ίνε ανάνκι να τι θγάλουμε απτο θόρακα.

Ι καρδια ίστερα απτο σταμάτιμά-τις κσακολουθα ακόμα να ζι. Κάμποσο κερο ακόμα μέσα-τις κέι, ανάδι, κριμένι ζοι. Ενόσο ακόμα μνίσκι έμα μέσα-τις πυ τιν τρέφι, ενόσο δεν καταστρέψανε τα τιχώματά-τις τα μι-κρόδια, ι καρδια μπορι να κσαναρχίσι τυς χτίπυς-τις.

Όταν ι καρδια τυ ανθρώпу σταματα, πάδι ι κικλο-φορία τυ έματος στον οργανίζμο τυ ανθρώпу. Τα όργανα τυ κορμιυ άμα δεν πέρνυνε φρέσκο έμα, κε φρέσκια τροφι, αρχίζυν αγάλια-γάλια να πεθένυν. Απ'όλα τα όργανα προτίτερα πεθένι το πιο ντελικάτικο μιαλο· πολα όμος όργανα αντέχυνε καλίτερα κε μπορύνε να ζύνε ίστερα απτο σταμάτιμα τις καρδιας κάμπουσες μέρες ακόμα. Κι αν τα θγάλουμε απτο κορμι κε τα προμιθέψουμε τροφι, θα κσακολουθύνε να ζύνε κάμποσο κερο, φτάνι να τα προφιλάκουμε απτα μικρόδια.

Νά, γιατι μεγαλόνυν ι τρίχες στυς πεθαμένυς, αν κε τυς κσυραφίζυνε λίγο προτυ να πεθένυν· νά γιατι επι κάμποσο κερο μεγαλόνυν τα νίχια-τυς. Ο θάνατος δεν κιριέβι αμέσως το κορμι, μα αγάλια-γάλια.

Κάνανε τέτια πιάματα. Σκοτόσανε ένα αρσενικό αλόγο κ'ίστερα αφυ πέρασε κάμποσος κερς, πέρανε απτο προφιμένο αλόγο σπόρο. Το σπόρο αφτο με σίρινκα το κάνανε ένεσι σε φοράδα. Ι φοράδα γονιμοπιΐθηκε κε γένισε ζοιρο αλογάκι. Αφτο το πέραμα μας δείχνι πως ο σπόρος ίτανε ζοντανος, αν κε το ζόο απ'όπου το πέρανε λογαριαζόντανε πια πεθαμένο.

Τα έτια τυ θανάτυ.

Μα τότε απο πύ προέρχετε ο θάνατος; Τα έτια μπορι νάνε παρα πολλα κε δεν ίνε ανάνκι να τ'αριθμίσουμε όλα. Διερύμε τα έτια τυ θανάτυ σε εκςοτερικα κε εςοτερικα.

Στα εκςοτερικα έτια μπορύμε να κατατάκουμε όλα τα τυχέα διςτιχίματα, όπος όταν ο άνθρωπος πλιγόνετε κάπου θάρια, ι το λαρίνκι-τυ πιέζετε δινατα απτο σκινι, απτο χέρι κτλ.

Στα εςοτερικα έτια τυ θανάτυ μπορύμε να κατατάκουμε τις διάφορες αρήστιες, τα κακοίθι ςαρκόματα (злoкaчecтвeннoйe oπyxoли) κ. ά.

Κε το ςοςτότερο θάνε να χορίζουμε τα έτια τυ θανάτυ σε φυσικα διλ. επίκερα (απτα γεράματα) κε πρόορα. Στα πρόορα έτια τυ θανάτυ ανάγουντε τα τυχέα διςτιχίματα. ι αρήστιες, ι διλιτιρίαες, ι στέρισι τροφισ, νερυ κ. ά. Τα έτια αφτα κςεταςτίχανε αρκετα καλα.

Τα φυσικα όμοις έτια ακόμα καλα δεν κςεταςτίχανε.

Ο πρόορος κε φυσικος θάνατος.

Ι μεγάλι πλιονοπειφία το ζόον κε τον ανθρώπον κςεταςτρέφετε απο θίεο ι πρόορο θάνατο. Ένα μεγάλο

μέρος το ζόον καταστρέφετε απτ' άλλα τα ζόα, γιατί τρέφυντε μ' αφτα.

Κάθε θάνατος πυ προέρχεται απο αρόστια ίνε πρόορος κε θίεος θάνατος. Δε μπορούμε θέθεα να βλέπουμε τον παραβιαστι. Το ίδιο κάνι αν ο άνθρωπος ί το ζόο καταστρέφετε απτα χέρια κάπιυ παραβιαστι, ί απτ' αμέτριτα μικρόδια.

Ίνε ολοφάνερο πως ο στρατος αφτος τον μικροθίον πυ δεν έχι ύτε χέρια, ύτε πόδια, ύτε κεφάλι, ενεργι με μεγαλύτερι δίναμι απτο λιστι τυ ίπεθρου. Κι ο θάνατος απτον εκσανθιματικο τίφο ίνε όχι μόνο πρόορος, μα κε θίεος.

Ίστερα απ' όλα αφτα τί μας μένι να πύμε για τις πολεμικες επιχίριςες; Σε κάθε πόλεμο καταστρέφυντε κατοντάδες χιλιάδες κε κατομίρια ανθρώπον. Κε τέτιος θάνατος ίνε πάντοτε κε πρόορος κε θίεος θάνατος.

Φιςικος θάνατος ίνε κίνος πυ προέρχεται απτα γερατια, χορις καμια αρόστια. Τέτιος θάνατος ίνε πολιςπάνιο πράμα. Τέτιο θάνατο πεθένυν ίσος λίγες μόνο δεκάδες απο ένα εκατομίριο ανθρώπους. Ι άλι πεθένυν κε πρόορο κε θίεο.

Δε μπορούμε να λογαριάσουμε επίκερο ύτε προερετικο το θάνατο κε σε περίπτωςι, όταν ο άνθρωπος αυτοκτονα κε γράφι πως τόκανε θελιματικα κε στισιμίοσί-τυ παρακαλι «κανένα να μι ενοχοπίσουν για το θάνατό-τυ γιατί ο ίδιος μονάχος-τυ στερήθηκε τι ζοί-τυ».

Κι ο τέτιος θάνατος ίνε θίεος με μόνι τι διαφορα πως τι θία δο μεταχιρίστηκε ο ίδιος ο φονιας.

Τα έτια πυ τονε σπρόκxανε ν' αφτοχτο νίσι θάνε κάτι δισάρεστα: φόβος, αρόστια, αποτιχία στυν αγάπι.

Για τα ζόα ότε λόγος μπορι να γινι-πολι σπάνια φτάνυνε στο φυσικο θάνατο.

Ο άνθρωπος όμωσ μπορι να ζίσι ίσαμε το φυσικο θάνατο. Εδο αντικρίζουμε ένα απτα μεγαλίτερα προβλήματα τις φύσις.

Όταν βλέπουμε, πος ο άνθρωπος πέθανε απο πλιγι, απο αρόστια κ.τ.λ, μας φένετε πος καθαρα κε κxάστερα βλέπουμε το έτιο τυ θανάτυ. Μα πια ίνε τα έτια πυ προκαλόνε τα γεράματα;

Ο άνθρωπος τις περισσότερες φορες μπορι να κxε-φίγι τις λαθοματιες κε τις αρόστιες. Τα γεράματα όμωσ με κανένα τρόπο. Όχι μονάχα ο άνθρωπος μα κε τα ζόα γιράσκυνε αναπόφευχτα, α ζύνε αρκετο χρόνο. Ισαμε τόρα ι επιστίμι δε μπόρεσε τελιοτικά να κσιγίσι, γιατι το θρέφος αγάλια-γάλια αναπτίσετε μεγαλόνι, γίνετε άντρας. Ισος θα το κσιγύσαμε με το γεγονότο ότι τρέφε-τε, μα τότεσ κι ο ιλιχιομένος τρέφετε κι όμωσ δε μεγαλόνι. Απεναντίας μπορι να τρέφετε μπόλικα κε τότεσ θάροστίσι απο πάχινσι ί απο καμια άλι αρόστια.

Μπορι να μι τρέφετε ικανοπιυτικά κε τότε θα λιγνένι, θα γίνι ανεμικος ί θ'αροστίσι απο κάπια αρόστια πυ θα τονε λιόσι. Μπορι να τρέφετε κανονικά κε να μι αροστίσι καθόλυ, μα χορις άλο θα γεράσι. Ι επιστίμι ακόμη δε μπόρεσε να κσιγίσι γιατι ο άνθρο-πος γερνα, αδινατίζι κε τελεφτέα πεθένι. Ι άνθρωπι τόσο πολι εινιθίσανε στυν ένα τυ θανάτυ όστε κε τα πεδία ακόμα κxέρυνε πος όλι χορις άλο θα πεθάνυν κε πος ίνε αδίνατο ν' αποφίγι κανένας το θάνατο.

Τί παθένι ο άνθρωπος ίστερα απο θάνατο;

Μα τί γίνετε ο άνθρωπος ίστερα απο θάνατο;

Αφτο εκαρτιέτε απο έτιο τυ θανάτυ, γιατι όπως ίπαμε ο θάνατος προέρχετε απο πολλα έτια. Ας υποθέσουμε πως τον άνθρωπο κατακομάτιασε ένα σαρκοφάγο θηριο π. χ. ι τίγρι. Τότες ο άνθρωπος θα βρεθι στο στομάχι αφτυ τυ θηριου· μορι όμος ι τίγρι να μι φάι όλο τον άνθρωπο, κάτι-τις ίσος μένι κε τότε τα υπολίματα θα τα φάνε ι ίενες, τα τσακάλια κε άλλα σαρκοφάγα ζόα.

Στιν περίπτωσι τύτι ο άνθρωπος θα βρεθι στα στομάχια διαφόρον σαρκοφάγον ζόον ή πυ κε θα χονεψτι. Ας υποθέσουμε, πως κένυε τον άνθρωπο, ίπος κάικε σε πιρκαγια.

Στα παλια τα χρόνια καταδικάζανε τυς ανθρώπου να καυν ζοντανι κι ακόμα σε κάπιες χώρες κε σήμερα ακόμα κένυε τυς νεκρου, όπως στις Ινδίες· εκι κένυε τυς νεκρου γιατι έτσι, το θέλι ι θρισκία. Τελεφτέα αρχίζυνε να κένυε τυς νεκρου κε σε πολες χώρες τις Εδρόπισ· το σινίθιο αφτο περνα τόρα κε σε μας. Όταν κέετε το κορμι τυ ανθρώπου ενόνετε μ' ένα απτα σιστατικα τυ αέρα, το οκσιγόνο, κε ίστερα μνίσκυνε μερικα φύντια σκόνη (διάφορα αλάτια).

Τις περισσότερες φορες το ανθρώπινο κορμι θάδετε. Όταν ακόμα το κορμι θρίσχετε πάνο στι γις, αρχίζυνε να το καταστρέφυνε μικρόδια. Απια μικρόδια θρίσκυντε στο πετσί-μας, στο στόμα, στα ρυθόνια, στα πλεμόνια, στα άντερα. Στε έμα, στο σιχότι, στα μιονια, στο μιαλο δεν ιπάρχυνε. Ο οργανιζμος παλέθι κε τα εμποδίζι να μπύνε σ' αφτα τα όργανα. Μα αμα πεθένι κανένας, τα

μικρόδια απτα έντερα μπένυνε σ' όλα τ' άλλα όργανα τυ ανθρώπου κι αρχίζυνε τιν αποσίθεσί-τυς.

Χάρις εστιν εργασία το μικροδίοη μες στον οργανισμό τυ ανθρώπου παράγυντε διάφορα δισόδικα αέρια· το πτόμα θγάλι βαρια μυρυδία. Τα αέρια απτα προκαλύνε μεγέθισι τυ νεκρου, γιати απ' απτα φυσκόνι ι κιλία κι ο θόρακας. Γιαφτο ο νεκρος φένετε πιο χοντρος κε πιο βαρις, παρ' ότι ίτανε στι ζοι.

Σε τέτια χάλια σινίθος θάδυνε το νεκρο, διλ. τον παραδίνυνε στο χόμα. Τα μικρόδια κσακολουθύνε κε κι τιν καταστρεφτικί-τυς δουλια. Στο τέλος ο θόρακας κε ι κιλία απτιν πίεσι τον αερίον εκάνυν, κε γίνετε το πρό-το ανακάτομα τυ λίψανυ με το χόμα. Αργότερα αρχί-ζι ι σαπίλα τυ κορμιυ. Ι σαπίλα γίνετε γρίγορα ίτε αργα, αντίστιχα με το έδαφος, όπου θάψανε το νεκρο.

Το μεγάλο φαγοπότι κάτω στο χόμα.

Κάτο στο χόμα γίνετε μεγάλο κε πλύσιο φαγοπότι γίρο στο πτόμα τυ ανθρώπου. Αμέτριτα στίφι μικροδίοη εργάζυντε για να καταστρέψυνε το ανθρώπινο κορμι. Πολιάριθμι στρατια εκυλικιον τρέφετε κάτω στι εγαλια τις γις απτα ιπολίματα τυ κάποτε δινату κε λογικυ ανθρώπου

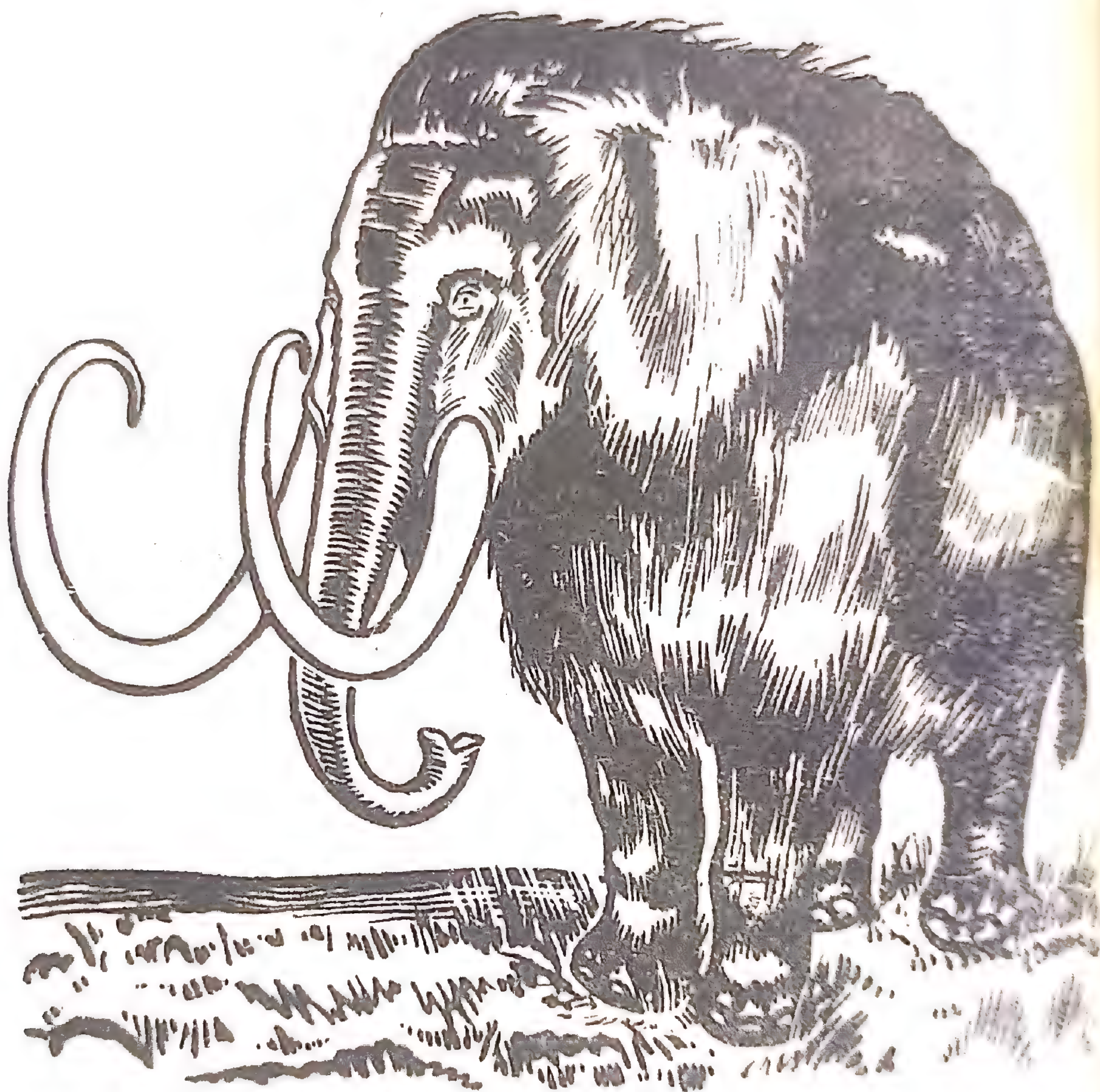
Αμέτριτος αριθμος άλλονε ζόον, εντόμον, πέρνυνε όλα ότι μπορύνε να πάρυνε απτο λίψανο τυ ανθρώπου. Ι ρίζες το φυτον διαπερύνε το λίψανο ανακατομένο πια με το χόμα, κε απομιζυν όλα ότι μπορύνε.

Γιαφτο στα νεκροταφία ι φυτία ίνε πικνι κε καλι. Κε γρίγορα ι αργα δε θα μνίσκι τίποτα απτον άνθρωπο· Ακόμα κε τα δόντια κε τα μαλια καταστρέφυντε έστο κε ίστερα απο πολλα χρόνια.

Σε πια περίπτωσι μνίσκυν απτο πτόμα μέρι
πυ δε σαπίζυν.

Κάποτε τυχένι ι αποσίθεσι τυ ανθρώπινυ πτόματος να αργίζι γιατι στον τάφο μπένι λίγος αέρας, ί το έδαφος ίνε πολι κσερο, ί απεναντίας μπόλικα ποτίζετε απτο νερο, πυ κι αφτο μποδίζι νάρχετε αέρας. Ι σαπίλα τυ πτόματος προέρχετε απτι θυλια αμέτритον μικρον όντον —τον μικροβίον,— πυ θρίσκοντε μες στο ζοντανυ οργανιζμο τυ ανθρώпу κε στι γίρο φύσι. Μα τα μικρόβια αφτα χριάζυντε κι οριζμένυς όρυς, σιθίκες· χριάζυντε αέρα, μέτρια ποσο ιγρασίας, ζέστι. Μες στον πάγο το πτόμα δε σαπίζι, γιατι τα μικρόβια ίνε απροσάρμοστα στο κρύο. Τυχένι κάποτε τα μικρόβια να μι μπορόνε να καταστρέψυνε το ανθρώπινο κορμι κε σάρτες τις περίπτωσες θρίσκυνε τα λίψανα τον ανθρώπον, πυ πέθαναν εκατο, διακόσια κε περισσότερα χρόνια ομπρος. Αν το έδαφος κι ο αέρας, ίνε παρα πολι κσερα, το κορμι πάλι κσερένετε κε γίνετε μύμια. Τα μύόνια στιν περίπτωσι αφτι μιάζυν κσιραμένο κρέας, κε όπος κσέρυμε τέτιο κρέας φιλάγετε πολιν κερο χωρις να χαλάσι. Αν απεναντίας το έδαφος ίνε πάρα πολι ιγρο κε το πτόμα θρίσκετε μες στο νερο, το σαπίζμα πάλι σταματα, γιατι δεν ιπάρχι αέρας, κε το κορμι τυ πεθαμένου γίνετε μια υσία, πυ μιάζι σαν πάχος, σαν κερι. Πολες φορές τυχένι να θρόνε τέτια κορμια. Ι πιστι ονομάζυν άγια λίψανα,, τα κορμια αφτα πυ ολότελα δε λιώσανε κε νομιζυνε πως μόνο απτους άγιυς ανθρώпуς μπορόνε να μίνυνε άλιστα λίψανα. Μα ι αγιοσίγι κ'ι δίκιες πράκτες δεν έχυνε μ' αфτο καμια εκέσι. Το ζήτημα ίνε πως το πτόμα θρίσκετε σε τέτιυς όρυς, όпу ι σαπίλα ίνε αδύνατο να γίνι ι γίνετε

πολι αργα. Στι Μόσχα στο μουσείο (τις προφύλαξεις της
υγείας) βρίσκετε το πτόμα ενός κιβδιλοπιου. Κανέννας δε.

Ικόνα 9. Μαρκο. Το ίδος το ζόον αφτον εκσέλιπε.

Βεα, δε μπορεί να πι, πως η κιβδιλοπιία ίνε μια πράξη
οίκια κε καλι για το θεο, κε κανέννας δε μπορεί να πι,
πος ο κιβδιλοπιος αφτος ζώσε μια άγια κε δίκια ζοι.
Μα το κορμί-τυ δεν έλιωσε.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΙΛΙΑ.

ΘΑ ΑΝΑΣΤΙΘΟΥΝ Ι ΝΕΚΡΙ; ΜΠΟΡΙ Ι ΕΠΙΣΤΙΜΙ Ν'ΑΝΑΣΤΕΝΙ ΑΝΘΡΟΠΟ; Ι ΕΘΝΙΑ ΚΕ ΜΕΓΑΛΙ ΚΙΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΙ ΦΙΣΙ. Ο ΑΝΘΡΟΠΟΣ ΕΧΙ ΤΥΛΑΧΙΣΤΟ ΕΝΑ ΔΙΚΟ-ΤΥ ΚΟΜΑΤΑΚΙ;

Στις προηγούμενες ομιλίες είδαμε πως ι άνθρωπι δεν έχυνε καμια ψιχι κε ίνε αδίνατο ν' αποφίγυνε το θάνατο.

Τώρα πρέπι να κσεδιαλίσουμε, αν το κορμι τυ ανθρώπου μπορι ν'ανασταθι. Ι πιστι πιστέβυνε, πως ότα θα γίνι ι ανάστασι εκ νεκρον, ι ψιχι θα γιρίσι πίσο στο κορμι απόπου κάποτε βγίκε· μα σε μας ίνε πια γνοστο πως αφτο ίνε αδίνατο πράμα, γιατι ψιχι δεν ιπάρχι, απο πυθενα δε βγίκε, κε πυθενα δε θάνε ανάνκι να μπι.

Μπορι ι επιστίμι ν'αναστένι άνθροπο;

Ι επιτιχίες τις επιστίμις, για τις οπίες αναφέραμε στι δέυτερι ομιλία, μας δίχνυνε πως ι γιατρι θάνε κάποτε σε θέσι να γιρίσουνε τον πεθαμένο στι ζοι, φτάνι να καταπιαστώνε μάρτι τι δουλια αμέσος ίστερα απο θάνατο.

Πολι πιθανο αφτο δε θάνε πάντοτε δινατο, μα σε μερικες περίπτοσες θα πετίχι. Τιν καρδια μπορώμε ν'αναν-κάζουμε να εργαστι εκ νέυ, αν ο άνθρωπος πεθένι απο σταμάτιμα τις καρδιας· κι αν το κάνουμε αφτο αμέσος ίστερα απο θάνατο, διλ.ίστερα απο σταμάτιμα τι

ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΙΛΙΑ.

**ΘΑ ΑΝΑΣΤΙΘΥΝ Ι ΝΕΚΡΙ; ΜΠΟΡΙ Ι ΕΠΙΣΤΙΜΙ Ν'ΑΝΑ-
ΣΤΕΝΙ ΑΝΘΡΩΠΟ; Ι ΕΘΝΙΑ ΚΕ ΜΕΓΑΛΙ ΚΙΚΛΟΦΟΡΙΑ
ΣΤΙ ΦΙΣΙ. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΧΙ ΤΥΛΑΧΙΣΤΟ ΕΝΑ
ΔΙΚΟ-ΤΥ ΚΟΜΑΤΑΚΙ;**

Στις προηγούμενες ομιλίες είδαμε πως ι άνθρωπι δεν έχουε καμια πειχι κε ίνε αδίνατο ν' αποφίγυνε το θάνατο.

Τώρα πρέπει να κσεδιαλίσουμε, αν το κορμι του ανθρώπου μπορεί ν' ανασταθι. Ι πιστι πιστέβουε, πως ότα θα γίνι ι ανάστασι εκ νεκρον, ι πειχι θα γιρίσι πίσω στο κορμι απόπου κάποτε θήκε· μα σε μας ίνε πια γνωστο πως αφτο ίνε αδίνατο πράμα, γιατι πειχι δεν υπάρχι, απο πυθενα δε θήκε, κε πυθενα δε θάνε ανάνι να μπι.

Μπορι ι επιστιμι ν' αναστένι άνθρωπο;

Ι επιτιχίες τις επιστίμης, για τις οπίες αναφέραμε στι δέφτερι ομιλία, μας δείχουε πως ι γιατρι θάνε κάποτε σε θέσι να γιρίσουνε τον πεθαμένο στι ζοι, φτάνι να καταπιαστώνε μάφτι τι δούλια αμέσος ίστερα απο θάνατο.

Πολι πιθανο αφτο δε θάνε πάντοτε δυνατο, μα σε μερικες περίπτωσες θα πετίχι. Τιν καρδια μπορούμε ν' αναν-κάτωμε να εργασι εκ νέου, αν ο άνθρωπος πεθένι απο σταμάτημα τις καρδιας· κι αν το κάνουμε αφτο αμέσος ίστερα απο θάνατο, διλίστερα απο σταμάτημα τι

καρδίας, η καρδια θα κσαναρχίσι τους χτύπους-τις, κ' ο πεθαμένος θα κσαναζίσι, μ'άλλα λόγια θανασταθι.

Το ζίτιμα ίνε να μι περάσι πολισ κερως απτι στιγμή πυ σταματα η καρδια ος τι στιγμή πυ θ'αρχίσι να κσαναχτιπα, γιατι αλιότικα το έμα πιχτένι μες στις φλέδες κ' φράζι τα εμοφ'όρα σολιναράκια. Σάφτι τιν περίπτωσι η καρδια δε θ'άνε σε θέσι να σπρόκσι το έμα στις φλέδες κ' καμια ζοντάνεπσι δε μπορι να γίνι.

Η επιστίμι πλίσιάσε πολί στι λίσι τυ προβλίματος τις ζοντάνεπσις τον πεθαμένον. Κ' στις πρότες δεκαε-τερίδες πυ έρχυντε θ'άχυμε, χορις άλλο, μεγάλες επιτι-χίες. Κίνο, πυ ον'ιρέφτικαν η πρόγονί-μας, θα το πραγ-ματοποιίσαμε εμεις.

Μα όσο περισσότερος κερως περνάι απτι στιγμή πυ σταμάτιζε η καρδια, τόσο λιγότερες ελπίδες ιπάρχυνε, πως η γιατρι θα πετίχυνε ν'αναστήσουνε το νεκρο. Πρότο γιατι στις φλέδες-τυ θα μαζεφτόνε πολλα κομάτια πιχτο-μένυ έματος, δέφτερο, τα διάφορα όργανα τυ πεθαμένου θ'αρχίουνε τ'όνα κατόπι στάλο να πεθένυν· κ' πρότα απόλα θα πεθένι το μιαλο, γιατι ίνε πολι ντελικάτικο κ' πολι εθέστιτο. Μα απο όρα σε όρα, απο μέρα σε μέρα ολοένα κ' θα πεθάνυνε νέα κ' νέα όργανα. Κ' έστε-ρα απο κάμποσες μέρες μνίσκυνε ζοντανα μόνο κάπια μέρι τυ πετσιυ, τα δάχτυλα, η κόχι τον αφτιον, το σπέρμα. Αργότερα κι αφτα πεθένυν.

Κ' έτσι ολοφάνερα φένετε, πως κάποτε θ'άνε δυνατο να γιρίσουμε στι ζοι τον άνθρωπο, πυ σταμάτιζε η καρ-διά-τυ, ο ίδιος όμος μόνος-τυ ίνε αδίνατο να γιρίσι στι ζοι. Μόνο με τι βοίθια τον επιστιμόνον κ' διάφόρον εργα-λίων μπορύμε ν' αναγκάσουμε τιν καρδια τυ πεθαμένου να

εργαστι' μα αφτο ίνε αδύνατο να γίνι μόνο-το κ'ίνε αδύνατο να γίνι με το λόγο.

Ι μεγάλη κ' εόνια κυκλοφορία στι φύσι.

Ο άνθρωπος μπορι να πεθάνι απο λογισ-λογιον θάνατους. Τον άνθρωπο μπορι να φάι κανένα λιοντάρι, καμια αρκούδα, τίγρις, ή κανένα άλλο σαρκοφάγο ζόο. Απτον άνθρωπο τίποτε πια δε μένι. Διαμιράστηκεε στα στομάχια το θεριον, όπου κε χονέδετε· ή χόνεπσι το ανθρώπου τελιόνι στα άντερα το ζόον.

Γα ζόα αφτα χρисиμοπιύνε όλα όσα μπορύνε να χρисиμοπιίσουνε, κι όσα, δε χονέδουντε απομακρίνυντε όκσο απο κορμί-τους.

Ίσια-ίσια σάφτα τάπομινάρια θα μνίσκυνε τα μέρη, που κάποτε πέρνανε μέρος στο σκιματιζμο το μεγάλο ανθρώπου. Μα δεν πρέπι να νομίζουμε πως κι αφτα θα μένυνε για πάντα. Όχι!

Στι φύσι τίποτε δε χάνετε. Θα βρεθύνε κάνθαρι κι άλλα έντομα, που αγαπύνε πάρα πολι τις κοπριες το ζόον· τα έντομα θα τραφυν απάφτα κε θα θγάλυνε κι τάθγά-τους, που κι αφτα θα γίνυν αργότερα σκυλίχια· τα σκυλίχια θα μεγαλόςυνε κε θα τραφύνε απτιν κοπρια, όσπου να γίνυνε τέλια έντομα. Α δε σιδένι αφτο, τότε τάχόνεφτα αφτα απομινάρια θαρχίζυνε να διαλίουτε στον αέρα, θα σκεπαστύνε απο σκόνι κε θαρχίζυνε να σάπιζυνε κε να μυγλιάζυνε κε να γίνυντε λίπαζμα για τα φυτα.

Αν ο άνθρωπος κέετε ή τον κάπσουνε, τότε τα μόρια το κορμιού-του ενόνυντε με τόκσιγόνο που βρίσχετε στον αέρα, κε σκορπίζυντε γίρο στι φύσι. Αφτα τα μόρια μπορι να τάρπάκυνε τα φυτα, να τα καταπι το ποτάμι

Η θάλασσα· μάλα λόγια αναπόφευχτά θα διασκορπιστούνε γύρω στη φύσι. Κ' η φύχτα στάχτι, που μένι ίστερα απτον άνθρωπο, κε κίνι σκορπίζετε στη γύρω φύσι, όσο κι αν τι φιλάκουμε, στο τέλος—τέλος, ίστερα απο κάμποσες εκατοντάδες ή χιλιάδες χρόνια θα διασκορπίζετε στη γύρω φύσι κε θα χρισιμέψει εάλα ζοντανα όντα.

Ίνε κερως πια να φτάσουμε στο βασικο ζήτημα, για το οποίο πρέπει να μιλήσουμε.

Στι φύσι ιπάρχι η μεγάλη κυκλοφορία. Ο κόσμος κατικιέτε απο δισεκατομύρια δισεκατομυρίονε ζοντανα όντα, που όλα ζώνε σε βάρος ο ένας τάλουν, κε όλα σε βάρος τις αξόντανις φύσις. Στι φύσι ακατάπαφστα το ένα όντο καταστρέφει τάλο: δεν το βλέπει μόνο κίνος, που δε θέλι να βλέπει τίποτε.

Μα φτάνι νάνίκουμε τα μάτια-μας καλίτερα, να προσέκουμε με περισσότερι προσοχι κε θα διώμε πως ίνε αδύνατο να ζόμε χωρίς να λιπίζουμε, χωρίς να καταστρέψουμε κανένα άλλο ζοντανο όντο. Φτάνι μόνο να καταλάβουμε, πως ζοντανα δεν ίνε μόνο τα θερια, τα πυλια, τα έντομα, τα ψάρια, τα σκυλίκια· όχι, ζοντανα ίνε κε τα φυτα, ζοντανα ίνε κε τάμέτριτα μικρόδια, που αδιάκοπα πολεμάι ο οργανίζμος τυ ανθρώπου. Κάθε ρυφικσια αέρα, κάθε σταλαματια νερο, κάθε κομάτι τροφισ, που πέρνουμε, σιμένι το θάνατο κε τιν καταστροφι αμέτριτου αριθμου ζοντανον όντον.

Μπορούμε να πόμε, πως αφτο ίνε ο βασικος νόμος τις φύσις.

Ο νόμος τις διατίρισις τις ίλις.

Πολι επιστίμονες αποδίδεσανε, πως στι φύσι ιπάρχι ο νόμος τις διατίρισις τις ίλις. Ίλι ονμάζουμε κάθε-τι,

απτο οπίο αποτελιέτε ι φύσι, πυ μας περιτριγίριζι, κάθε-
τι πυ έχι θάρος, κάθε-τι πυ μπορούμε να βλέπουμε,
νάκουμε, να μινιστόμε, να νκίκουμε κε να το γεφτόμε.
Όστε όλος ο κόσμος, ι γις, το νερο, τα φυτα, τα ζόα,
ι άνθρωπι, τάζτέρια τύρανυ όλα αποτελόντε απο ίλι.

Ικόνα 10. Μιχαήλ Βασίλι Λομονόσοφ

Πολι άνθρωπι πιστέδυνε, πως ι ίλι μπορι να κατα-
στραφι' π. χ. έχυμε σιδερένια στέγι, σκυριάζι κε δε
χρυσιμέθι πια σε τίποτε· ίτανε σίδερο κ' έγινε σκύριαζμα.

Ί ίχαμε κερι κε κάικε· δεν έχυμε πια κερι. Ί ίχαμε μια
κότα τι σφάκσαμε κε τι φάγαμε· δεν έχυμε πια κότα.

Τα ίδια γίνετε κι όταν ο άνθρωπος πεθάνι κε τονε θά-
βυνε· κσέρυμε, πως ίστερα απο κάμποσο κερο τίποτε δε
θα μίνι στον τάφο· ίτανε πτόμα κε στον τάφο δεν
ιπάρχι πια πτόμα.

Πάνο κάτο εδο κ'εκατο εδοομίντα πέντε χρόνια
μπρος ένας κσακυστος ρόσος επιστίμονας ο Μιχαίλ Βασί-
λι Λομονόσοφ (ικόνα 10). απόδixε πρότι φορα πως το
ποσο τις ίλις σ'όλο το σίμπαντο ύτε περισέδι ύτε λιγο-
στέδι. Κάμποσα χρόνια ίστερα απο Λομονόσοφ το ίδιο
νόμο απόδixε κι ο γάλος επιστίμονας Λαβυαζιε.

Κξετάσανε αφτο το νόμο με πολυς διάφορυς τρό-
πυς κε τον ίβρανε πάντοτε σωστο. Οτα σκυριάζι το
σίδερο, δεν καταστρέφετε· ενόνετε με τ'οκσιγόνο τυ αέρα.
Ί σκυρια ίνε ένοσι τυ σίδερυ με τ'οκσιγόνο. Ί σκυρια θέδεα
δε μας χρисиμέδι· το σίδερο σε μορφι σκυριας διλ. ενο-
μένο με τ'οκσίγόνο, ίνε όλος διόλυ άχριστο.

Μα το σίδερο δε χάθικε κι απτι σκυριά-τυ κσανα
μπορούμε να το πάρυμε σε καθαρι μορφι.

Πρέπι να καταλάβυμε καλα, πως τα διάφορα
αντικίμενα μπορύνε να χαθύνε. Κι ακόμα πιο πολι στι-
φίσι δεν ιπάρχυνε εόνια πράματα δεν ιπάρχυνε εόνια
φιτα, ζόα, άνθρωπι· ι διάρκεια όλον ίνε πολι ι λίγι. Ακόμα
κε τ'άστρα τ'υρανυ δεν ίνε εόνια· μπορι να ιπάρχυνε
εκατομίρια κατομιρίον χρόνια, μα επιτέλυς θαρθι ι όρα
τις καταστροφίς-τυς.

Αργα ι γρίγορα, δεν αλάζι καθόλυ ι υσία τυ ζιτίματος.

Μα, αν τα διάφορα πράματα δεν ίνε εόνια κε αργα
ι γρίγορα καταστρέφυντε, ι ίλι, πυ σχηματίζι αφτα τα

πράγματα, δε χάνετε. I ίλι κε το σίμπαντο ίνε εόνια. Νά, γιατι i σιδερένια στέγι μπορι να χαθι, μα i ίλι πυ σκιματίζι τι στέγι δε χάνετε. I ίλι δε μπορι να χαθι, δε μπορι να εκμιδενιστι. Μονάχα μεταβάλετε σ'άλα αντικείμενα.

Οταν κέετε το κερι, το ιλικο πυ το σκιματίζι, δεν εκμιδενίζετε. Το ιλικο τυ κερι ενόνετε με το οκσιγόνο τυ αέρα κε γίνυντε διάφορα αέρια κε εθάλι. Οταν κόβουμε τιν κότα κε τιν τρόμε, κότα θέδεα πια δεν ιπάρχι κομάτια κομάτια διαμιράστηκε στο στομάχι-μας. Μα το ιλικο, πυ αποτελούσε τιν κοτα, δε χάθηκε. Ένα μέρος πέρασε στον οργανισμό-μας κ' ένα μέρος, πυ δε χονέφτικε απομακρύνετε απτα κορμιά-μας κε πέφτι πάλι στην κικλοφορία τις φίσις.

Το ίδιο σιδέρι κε με το ιλικο πυ σκιματίζι τον άνθρωπο κι αφτο δε χάνετε, μα πέφτι στην κικλοφορία τις φίσις. Ο ίδιος όμος ο άνθρωπος ζδίνι, χάνετε, όπος χάνετε κε i κότα, το κερι, το φίλο τυ σιδερυ κι όλα τα άλα άπιρα πράματα.

Τα διάφορα πράματα, χάνυντε, μα το ιλικο πυ τα σκιματίζι, δεν εκμιδενίζετε. Αντις μερικα πράματα θγένυν στι μέσι άλα κε σε θάρος μερικον ζόον κε φυτον σκιμα-τίζυντε άλα.

Ο άνθρωπος αγαπα να κρατι τον εαφτό-τυ μακρια, κέεχορα απτον άλο κόσμο. Θεορι τον εαφτό-τυ για ιδιέτερο όντο. Κάθε άνθρωπος σινεστάνετε προς ίνε ιδιέ-τερι προσωπικότιτα κε λέει: «εγο κιόλα τ' άλα» αν κε ο ίδιος αποτελι ένα παρα πολι μικρο μέρος τυ σίμπαν-τυ. Τέτιος ίνε ο άνθρωπος. Μερικι θεωρύνε τον εαφτό-τυς κσεπεζμένυς άγγελυς κε καθόλυ δε θέλυνε να βλέ-

πυνε στάλα τα ζόα τες μικρότερους σιναδέλφους-τους. Ακόμα κε τες ανθρώπους τον άλλον εθνικοτίτον κε προπαντός πυ έχυνε διάφορο χρώμα, τες θεωρούνε σαν κατώτερους ανθρώπους.

Ο άνθρωπος έχει τυλάχιστο ένα δικό-τυ κοματάκι;

Σένα περίφανο, πυ κρατα πολί πσιλα τον εαυτό-τυ πυ περιφανέβειτε για τες προγόνους-τυ, για το έθνος-τυ, σε τέτιο περίφανο, πυ ολοένα κε λεί: „εγώ“, κε „εγώ“, μπορούμε να πύμε: πρέπι να κέρεις πως ει δεν έχις τίποτα δικό-συ. Εγινες απτον πατέρα κε τι μιτέρα-συ κε καθένας απ' αφτους σΰδωσε απο λίγα μόρια ίλις. Απτι σιχόνεψί-τους έγινε κ' ι δικί-συ σίλιπσι. Οστε το ιλικο για τιν ίπαρκσί-συ το δόσανε ι γονί-συ. Ιστερα αναπτίχθικες σε θάρος τις μιτέρας-συ, πυ συ προμίθεβε το έμα, κε μαζί με το έμα θρεφτικες υσίες.

Σε θάρος-τις μεγάλοσες, κ' ίστερα απο ενια μίνες τόσο πολί μεγάλοσες κι αναπτίχτικες, πυ μπορούσες πια νάφίσις τιν κιλια τις μιτέρας-συ κε να γενίθις στον κοζμο. Μάφου γενίθικες κ' ίρθες στο φος, μόνος-συ δε μπορούσες να ιπάρχις. Ανάπνεες τον αέρα, έπινες νερο, έτρογες το γάλα τις μιτέρας-συ. Κι όταν φιτρώσανε τα δόντια-συ κε τις μιτέρας-συ το γάλα στέρεπες στα χίλια-συ, άρχιζες να τρος άλλα ζόα κε φιτα.

Σε θάρος-τους ζύσες· σε θάρος-τους εργαζόσυνα, σκεφτόσυνα, πολλαπλασιαζόσυνα. Κι όπος εσι ζύσες σε θάρος πολον ζοντανον όντον, τα ίδια κε τόρα σε δικό-συ θάρος θα ζίσυνε αμέτρητα ζοντανα όντα. Όπος ει δεν έχις

τίποτε δικό-σου, τα ίδια κε σ'όλι τι φ'ίσι κανένας δεν έ'χι
τίποτε δικό-του.

Σ'όλος γίνετε ι ανταλαγι τις ίλιν.

Ι ανταλαγι αφτι γίνετε πανту άθελα, κ' ένα όντο
με τι θία αρπάξι κε χρ'ισιμοπι το ιλικο άλυ όνту κε
ζι σε θάρος-ту. Μα το σίμπαντο ίπαρχε εόνια κ' εόνια
θα ιπάρχι για τύτο ίδιο· μόριο τις ίλιν θα ιπάρχι αμέ-
τριτες φορες στα διάφορα όντα. Κε κανένας δε μπορι
να πι ποσ το μόριο αφτο ανίχι στον ίδιο. Τόρα ανίχι
ς' αφτόνα, μα ενορίτερα ανίκε σ'άλος κε αργότερα θανί-
χι σε πολυς άλος.

Κε γιάφτο όταν ι θρισκία μιλα για τιν ανάστασι
εκ νεκρον, κςάστερα φένετε, ποσ ίνε αδίνατο κανένας
απο μας να πάρι τιν πρότι-ту μορφι. Γιατι ας ιποθέ-
σουμε ποσ κάπιο μόριο τις ίλιν θρισκότανε στο κορμι
ту παπού-му· αφυ πέθανε κίνος, το μόριο αфτο πέρασε
στο κορμι ту σκυλικιу, пу έκανε καλο φαγοπότι στον
τάφο ту παπού-му.

Το σκυλίκι τ'όφαγε ο τιφλοπόντικος κε το μόριο
τις ίλιν πέρασε στον τιφλοπόντικο.

Τον τιφλοπόντικο κοντα στι φράχτι το σκότοσε
ο πατέρας-му κε τον έρικσε σ'ένα χαντάκι. Γίριζε το
γυρόνι стιν αβλι, απάντιζε τον τιφλοπόντικο κε τον
έφαγε. Το μόριο τις ίλιν βρίσκετε τόρα μεс στο γυρόνι.
Σε μια γιορτι ο πατέρας-му έσφακσε το γυρόνι κε τόκανε
λυχάνικο. Απτο λυχάνικο έπεσε στο στομάχι ту πατέρα
κι απο κι στον οργανισμό-ту. Το μόριο τόρα
βρίσκετε στον πατέρα-му. Ο πατέρας-му έξιζε κάμ-
ποσο κερο κε πέθανε κε ίστερα τον θάψανε· στον τάφο-
ту απάνο φιτρώσανε φυντοτα φита. Το μόριο τόρα

βρίσκετε σε κάπιο αγριόχορτο. Ο ζάλιανκας ανέβηκε πάνω στο φίλο ενός αγριόχορτου κε καλόφαγε· ανάμεσα στ'άλλα έφαγε κε το μόριο αφτο. Πέρασε λιπον στο ζαλιάνκα· μα αργότερα κάπιο πυλι έφαγε το ζαλιάνκα το μόριο πέρασε στο πυλι. Το πυλι τ'όπιασε ι γάτα κε τ'όφαγε· το μόριο πέρασε στι γάτα. Ιστερα ι γάτα πέθανε κε ζάπισε πάνω στι γις· το μόριο πέρασε κσανα στα φιστα· εγώ έφαγα το φιτο· το μόριο πέρασε σε μένα κ' έτσι τελιομο δεν έχι καμια φορα.

Μπορίτε να μαντέψετε πως το μόριο μπορούσε να πέσι πολι καλα κε στο κορμι τυ πεδιού-μου, τυ ανκονιού-μου κλπ. Αφτο γίνετε με κάθε μόριο τις ίλις. Φαντά-ετίτε τόρα τί θα γινότανέ στιν «εκ νεκρον ανάστασι». Σε πiónα θα πέσι αφτο το μόριο; Στον παπυ, στον πατέρα, σε μένα, στο πεδί-μου, στ' ανκόνι-μου; Μι κσεχνάτε πως καλοθελιτες για το κάθε μόριο θάνε περισότερι απτα μαλια τις κεφαλίσ-μας.

Κε τα μόρια δε θα φτάσουνε για όλυς τυς καλο-θελιτες.

Κε για να πύμε κοντολογις, απόλο το ποσο τις ίλις πυ βρίσκετε στο ζίμπαντο ίνε αδίνατο ν' απο-καταστήνουμε όλυς τυς ανθρώπυς πυ ζίσανε κε θα ζίσουνε πάνω στον κόσμο. Ινε πολι δινατο θέδεα να γίνι ανταλαγι το μορίον ανάμεσα στα διάφορα όντα κε το καθένα απ' αφτα να εποφελιθι αφτα τα μόρια για λίγο χρονικο διάστιμα.

Μα αν τα μόρια πρέπει να μπόνε στα κορμια τον πεθαμένον, κι αν όλι θα ανασταθόνε, ι ίλι τότε δε θα φτάσι.

Μα μπορεί τότε όλι να μιν ανασταθύνε; Μπορι ν'ανασταθύνε μόνο κάπιι διαλεχτι; Κι αφτο δε γίνετε, γιατι πάι ενάντια στι θρισκία, πυ λεί πος όλι θ'ανασταθύνε για ν' ανταμιφτι ο καθένας για τις δουλιές-τυ, καλες ι κακες. Κε για όλυσ ι ίλι δε φτάνι.

Μερικι ίσος να πόνε: «Γιατι ν' ανισιχίζουμε; Μίπος ο θεος δε μπορεί ν' αναστίσι όλυσ; Μίπος μ' ένα-τυ λόγο δε μπορεί να διμιωργίσι ίλι απτο τίποτε; Ενια-σας για όλυσ θα φτάσι». Μα αν αντισ τα μόρια τυ κορμιύ-μου παρθύνε άλα, τότε δε θα γίνο γο, μα κάπιος άλος άνθρωπος. Εγο δε θα ανασταθο πια με τα δικά-μου τα μόρια, μα θα διμιωργιθι ένας άλος νέος άνθρωπος. Γιατί κίνος ν' ανταμιφτι με τον παράδισο, ι να τιμοριθι με τιν κόλασι; Σε τί έφτεκσε ο καιμένος;

Αφτο ίνε αδίνατο πράμα. Δε μπορεί να γίνι ι ανάστασι εκ νεκρον, ν'αναστιθουν κίνι ακριβος ι πεθαμένοι, πυ κάποτε θαφτίκανε στως τάφους. Ακόμα κι ο ίδιος ο θεος δεν ίνε σε θέσι να κάνι έτσι όστε το ίδιο μίλο σίχρονα να βρίσκετε κρεμάμενο απο ολάκερι ντυζίνα δέντρον. Ενα απτ' αδίνατα πράματα.

ΠΕΜΤΗ ΟΜΙΛΙΑ

**ΠΙΟΝΑ ΣΙΦΕΡΙ Ι ΠΙΣΤΙ ΣΤΙΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΕΚ ΝΕΚΡΟΝ.
ΓΙΑΤΙ ΠΟΛΙ ΠΡΟΘΙΜΑ ΠΙΣΤΕΒΥΝΕ ΣΤΙΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙ.
ΓΙΑΤΙ Ο ΑΝΘΡΟΠΟΣ ΦΟΒΑΤΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ. ΦΟΒΑΤΕ
ΠΑΝΤΑ Ο ΑΝΘΡΟΠΟΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ;**

*Το σιφέρο πυ έχι ι κιρίαρχι τάκσι απτιν
πίστι στιν ανάσταςι τον νεκρον.*

Σε μια απτις προηγούμενες ομιλίες δίκσαμε πως ι
κιρίαρχες τάκσες ίχανε μεγάλο σιφέρο να πιστέψι ο
λαος, πως θα γίνι ανάσταςι εκ νεκρον κ'ι φοβερι κρίσι.
Τέτια πίστι δινάμονε πολι τι θέσι-τους. Φτάνι να πιστέ-
ψι κανένας στιν ανάσταςι εκ νεκρον κ'εφτις γίνετε
πιστος δούλος τον παπάδον κε τον τάκσεον πυ κιριαρχύνε.
Ι πίστι στιν ίπαρκσι ψιχις ίνε πολι οφέλιμι στυς
κληρικυς κε διναμόνι τι θέσι-τους, μεγαλόνι τι σιμασία-τους.

Αν υποθέσουμε πως ιπάρχι ψιχι, τότε πρέπι να
φροντίζουμε κε γιαφτίνα. Κε πιός μορι να δίκσι καλί-
τερα απτυς παπάδες, πός πρέπι να φροντίσουμε τί πρέπι
να κάνουμε; Κε νά-συ κέυνε λαμπάδες, τάζυν κερια,
μνιμονέδυνε τυς πεθαμένυς, κάνουνε πανιχίδες, κάνουνε
σαρανταλύτυργο. Κε για όλα αφτα πρέπι να πλερόσουν,
κ'ι πλερομι μπένι στις τσέπες τον παπάδον.

Κ' ι προσεφκι δεν ίνε έφκολο πράμα· μορι να
τιν πι κανένας γρίγορα γρίγορα, κε μορι να τι διαβάσι
σιγα-σιγα με έστιμα, μάλα λόγια, όπος τεριάζι.

Ο παπας, αν ίνε φίλος τυ πεθαμένυ, θα τον τι-
μίσι κε θα διαβάσι τιν προσεφκι όπος πρέπι· τότες ι προ-
σεφκι έχι δίναμι. Μα αν δεν τα πάι καλά με τον πεθαμένο,

δεν τον έχει σε καλο μάτι, θα διαβάσει την προσευχη κε
είχρονα θα σκεφτι τα χοράφια-τυ, ί το πιο χιρότε-
ρο ακόμα ο νύς-τυ θάνε όλο στην παπαδιά-τυ. Τρέχα
γίρισε τί σκέφτετε, όταν διαβάει την προσευχη με τέτιες
σκέψεις, ι προσευχη δεν έχει καμια ακσία. Τέτια προσευχη
δεν έχει καθόλυ δίναμι. Γιαφτο πρέπει να τα πάι κανένας
καλα με τον παπα.

Ετσι σκέφτετε μόλι την αφέλια-τυ ο πιστος κε
φροντίζει με κάθε τρόπο να καλοπιιάσει τον παπα. Κε
θα τονε δεχτι καλίτερα απτον πατέρα-τυ, κε θα τον
φορτόσι με σιτάρι, θα τυ δόσι πανικα, κε κότα θα τυ
δόσι, κε κάθε-τι θα τυ δόσι, πυ θα χτιπίσι στάχόρταστο
μάτι τυ παπα. Ο ίδιος υποφέρει, μα τον παπα θα τιμίζει
με κάθε τρόπο. Πός ίστερα απάφτο ι παπάδες να μι
γαντσόουν στην πίστι προς υπάρχι πσιχι, ανάστασι εκ νεκ-
ρον κε φοβερι κρίσι;

Ο πιστος φοβάτε να πεθάνι χορις να κσομολογιθι
κε φοβάτε απτις πολες αμαρτίες. Γιαφτο σιχνα κσιμο-
λογέτε κε μεταλαθένι. Ο παπας, όταν κάνι αφτα, τυ
λέγι προς ι αμαρτίες-τυ ίνε σχορεμένες, κ' έτσι γίνετε
καθαρος κε αναμάρτιτος. Τί εχι πια να φοβιθι;

Αν υποθέσουμε, προς ο άνθρωπος πεθένι στο κρεβά-
τι-τυ κε προτυ να πεθένι „ακσιόθικε να μεταλάβι τον
αχράντον μιστιρίον“, τότες θγένι προς αφτος πεθένι ολο-
κάθαρος κε απροπρόσωπος μπροστα στο θεο. Πιά ι ανάνχι
νάνισιχόνε γιαφτόνα;

Κι όμος ι σινκενίδες-τυ ανισιχόνε κ' έχυνε δίκιο
γιατι καμια ενκίσι δεν ίνε προς ι αμαρτίες σχορεθίκανε
απτο θεο. Ινε αλίθια, προς ο παπας λέι, προς ι αμαρτίες
σχορεθίκανε. Μα μίπος ο ίδιος ίνε σίγυρος; Αν τονε

ροτίζετε: „Μα ρι, πάτερ, ίπες πος ι αμαρτίες τυ πα-
τέρα-μυ εχορεθίκανε· χριάζετε να τυ κάνουμε πανιχίδα,
τί λες;“ Ο πάτερ θάπαντίσι: „Ε, βέβεα πρέπι να υπο-
θέσουμε πος ι αμαρτίες εχορεθίκανε, μα να κάνις
κε πανιχίδα δεν ίνε άσχιμο, θάνε, πιο είγυρο“.

Ι κλirικι όλο κε κοπανίζυνε, πος πρέπι να γλιτόςι
ι πσιχι· κε ι εοτιρία τις πσιχis γίνετε με τον τρόπο,
πυ δείχνυν ι κλirικι· κ' ι κλirικι όλο κε κοπανίζυνε, να
φοβάστε το θεο, να εέβεστε τον τσάρο κε τις αρχες,
διλ. τυς τσιφλικάδες, τυς εργοετασιάρχες, τυς γραφιοκρά-
τες, τιν αστινομία. Ι κλirικι προσπαθυν να φοδερίσυνε
το λαο με τα θασανιστίρια τις κόλασις στον άλο κόσμο.
α θα θελίσι να ζίσι καλίτερα ε' αφτόνα τον κοζμο.

Κ' έτσι κοπανίζοντας πος ιπάρχι πσιχι, ι παπά-
δες διμυργύνε καλοζοία για τον εαφτό-τυς κε για τιν
μυρζυαζία. Σίφονα με τι θρισκία θγένι, πος με τα θάσα-
να ι πσιχι καθαρίζετε, κε γίνετε άκσια να μπι στον
παράδισο.

Φτάνι ο άνθρωπος να υποφέρει εάφτο τον πσέφτικο
κόζμο, φτάνι να δοκιμάσι όλες τις πίκρες τις ζοις, κε
τότε „στον άλο κόσμο“ ι πσιχί-τυ θα εφτιχίσι κε θα
χαρι· κι όταν αργότερα θάνασταθι εκ νεκρον, τότε κε το
κορμί-τυ θα απολάψι τιν εφτιχία κε τι χαρα.

Χορατα ίνε;!

Βγένι, πος ο καθένας έχι λογαριαζμο να υποφέρει
εδο στον κόσμο, εάφτίνα τι ζοι.

„Το κάτο-κάτο θα υποφέρις λίγο, κάμποςες δεκά-
δες χρόνια, μα γιαφτο ολάκερι εονιότιτα θάπο-
λάψις“. Αν κάπιος εοθαρα πιστέθι εάφτες τις ανοισίες,
δεν τυ μένι άλο να κάνι, παρα να υποφέρει.

Με τέτια λιπον προσπαθούσανε ι κληρικοί να κρατούνε σε ιποταγή τες φτοχές. Κι όποιος ιποταζότανε στον κλήρο, όποιος τον πιστέβε χωρίς καθόλου να γονατίζει, ιπόφερε όλα κι άφινε να τον κυρέψουνε σαν το πρόβατο. Αν όλι ι άνθρωποι πιστέδανε στάλιθινα, καμια φορά δε θα γινότανε επανάστασι· εόνια θα δουλέδανε ι φτοχι εργάτες για τες πλύσιως χαραμοφάγους. Μα κ' ι δυλοπαρικήα δε θάλλαζε, κι όλι θα μένανε δυλοπάρικι κε σα σκιλία θα λείχανε το καμτσίκι τυ τσιφλικα κε τυ νικοκίρι. Κε θα ιποφέρνανε όλα για νάνταμιφτόνε „στον άλο κόσμο“.

Μα άλος κόσμος ύτε ιπάρχι.

Ί ας φανταστούμε τέτια περίπτωσι: μια μιτέρα έχι ένα πεδι, μοναχοπέδι· το περιπιέτε κε το φιλάγι σαν τι κόρι τυ ματιού-τις. Μα όπυ ίνε λιγνο κι κε κόθετε Αρόστιζε το πεδάκι κε πέθανε. Ι μάνα σκοτόνετε απτον πόνο κε τον καιμό-τις. Ας λογαριάσουμε πως το πεδάκι ίτανε τρία χρονο κε καμια αμαρτία δεν έχι ι ψιχύλα-τυ τότε θα πάι ίσια στον παράδεισο, στο θεο. Μίπος ίνε ανάνκι να τυ κάνουμε πανιχίδες, να παρακαλέσουμε το θεο, για να πάι ι ψιχι τυ πεδιω σε «τόπο χλοερο»; Γιατί να παρακαλέσουμε για ένα πράμα, πυ σίγυρα θα γίνι; Μα έτσι δεν ίνε, όπος φένετε· πρέπει να παρακαλέσουμε πρέπει ν'ανάψουμε κερι κτλ. Πρέπει να κάνουμε έκσοδα. Μα νά-συ κε νέα φροντίδα.

Ι καιμένι ι μιτέρα ίνε απελπιζμένι· το πεδάκι γιαφτίνα ίτανε πολιτιμότερο απτι ζοί-τις· τις λίκυνε τα χάϊδια τυ πεδιω, τα πσελίζματά-τυ δεν έχι για πιόνα να φροντίσι· κε τα δάκρια-τις τρέχυνε σαν ποτάμι κε τα χέρια-τις δεν πάνε σε καμια δουλια. Ερχετε όμως ο παπας κε τιν παριγορα.

«Δεν πρέπει να λιπάσε, τις λεί, το πεῦάκι, κι στον ἄλο κόσμο ἴνε καλίτερα, βρίσκετε κοντα στον παντοδύναμο θεο. Κε ςι μιν απελπίζεσε, μι κλες, μαζίτυ θ'ανταμοθις στον ἄλο κόσμο».

Θ' ανταμοθις! Καλο, αν ι ἴδια θα πέσι στον παράδισο, γιατι το πεῖι τον παράδισό-τυ τον ἔχι εκσασφαλιζμένο, μα ι αμαρτολι ι μιτέρα....

Θα πέσι εκι; Πρέπει να προσπαθίσι με κάθε τρόπο να γίνι άκσια για τον παράδισο. Αφτο για να γίνι, πρέπει να κάνι ἔτσι ὅπος λεί «ι ιερα γραφι» ὅπος λένε ι παπάδες. Ἐτσι κε γίνετε ι τέλια υποδύλοσι στον κλίρο. Γιαφτο κε προσπαθύνε ι κιρίαρχες τάκσεσ να χόσυνε στα κεφάλια τον πιστον τιν ιδέα πως ιπάρχι ψιχι, πως ιπάρχι θεος, πως «ο ἄλος κόσμος» ιπάρχι, πως θα γίνι ανάστασι εκ νεκρον κε θάρθι ι φοβερι μέρα τις κρίσις. Μα μις κσιγίσαμε πως ψιχι δεν ιπάρχι, κε ὅτε μπορι να γίνι ανάστασι εκ νεκρον, ἴνε αδίνατο νάρθι ι φοβερι μέρα τις κρίσις κι ὅτι ι ψιχι ς' ὅλες αφτεσ τις ανοισίεσ ζιμιόνι μόνο τυς εργαζόμενυς.

Γιατί πολι πιστέβυνε στιν ανάστασι
εκ νεκρον;

Ἰνε ανάνκι να διασαφίσουμε, γιατί ἓνα μεγάλο μέρος τον εργαζόμενον βρίσκετε ς' αφτιν τιν πλάνι. Γιατί πολι πιστέβυνε ιλικρινα στιν ανάστασι εκ νεκρον κι ακόμα θιμόνον, ὅταν αρχίζις να τυς μεταπίθις, ὅταν τυς αποδίχνις, πως ι τέτια ι πίστι ὄχι μονάχα δεν ἴνε ςοστι, μ'ακόμα ἴνε κε βλαθερι.

Ἐδο ἴνε ο κόσμος· ο άνθρωπος αγαπα πάρα πολι τι ζοι κε φοβάτε το θάνατο. Ατρόμιτι άνθρωπι δεν

ιπάρχυνε. Ακόμα κε κίνι πυ μόλι τι ψιχρεμία-τυς
στέχυντε κάτω απτα ομαδικα πια τυ οχτρυ, κι αφτι δεν
ίνε ατρόμιτι κι αφτι φοβάντε, μα μπορύνε πολι καλα
να βαστάξυνε τον εαυτό-τυς κε νάνε ψίχρεμι.

Το λιπον, ο άνθρωπος θέλι να ζι. Το ένιγμα τυ
θανάτυ, το μιστίριο τυ θανάτυ αδιάκοπα τον ανισιχα.
Δεν ιπάρχι κανένας άνθρωπος, πυ να μι σκέφτικε· κε
τί καλο ίνε να ζι κανένας εόνια, τί καλο ίνε να μι
πεθάνι. Κε με πόνο ροτα.

«Κι απο πύ θρέθηκε αφτος ο θάνατος;»

*Ι γνόμι τις θρυσκίας γιατι πεθένυν
ι άνθρωπι.*

Ι ένιες αφτες δε δίνανε ισιχία σε πολυς ανθρώπυς,
κ'έπρεπε στα ζιτίματα αφτα να δοθι μια απάντιςι.

Ι επιστίμι τον παλιο κερο δεν ίτανε καθόλυ σε
θέσι να δόσι απάντιςι σ' αφτα τα ζιτίματα· τότες κατα-
πιάστηκε ι θρυσκία.

Αχύστε τί εκσίγισι έδοσε. Ινε πάρα πολι περίεργο.
Ας ανίξυμε το βιβλίο τις Γένεσις, δέφτερο κεφάλεο
κι ας διαβάσυμε τυς στίχυς 15—17.

15. «Κε πίρε κίριος ο θεος τον άνθρωπο, τον
έβαλε στον παράδισο τις Εδεμ, για να καλιεργι κε να
τον φιλάγι.

16. Επρόσταξε δε κίριος ο θεος στον άνθρωπο
λέγοντας. Απο κάθε δέντρο το παραδίσυ λέφτερα μπορις
να φας.

17. Απο το δέντρο όμως τις γνώσεος τυ καλυ κε τυ
καχυ,δε θα φας, γιατι τι μέρα πυ θα φας απ' αφτο
θα αποθάνις».

Οστε έτσι! Ο Θεός δε θέλει να γεφτι ο άνθρωπος τος καρπυς τυ δέντρυ για να γνорίσι το καλο κε το κακο. Για μας ίνε ακατανόιτο: πος μπορι ο άνθρωπος να περάσι ολάκερι τιν επιστίμι χορις να μελετίσι, φτάνι μονάχα να τρώι κάπιο φαι.

Κε γιατί ο Θεός νε κε καλα, θέλι ο άνθρωπος να μιν ίνε λογικος; Μα έπρεπε ο άνθρωπος να ίνε χορις νυ, όπος «τ' άλογα ζόα»;

Στι βίβλο πιο παρακάτο (κεφ. 3 τυ ίδιυ βιβλίυ Γένεσις) περιγράφετε πος το φίδι γέλασε τιν Εβα, τι σίντροφο τις ζοις τυ Αδαμ. Κ' ίπε το φίδι στιν Εβα: «Σοστα ίπεν ο Θεός να μι φάγετε απο κανένα δέντρο τυ παραδίσυ;» Κ' ίπε ι γινέκα στο φίδι: «Εμис μπορούμε να φάμε τος καρπυς το δέντρον, μα μόνο τος καρπυς τυ δέντρυ, πυ βρίσκετε μες στι μέσι τυ παραδίσυ, μας ίπε ο Θεός, να μι φάμε κε να μι το νκίκσυμε, για να μι πεθένυμε».

Κ' ίπε το φίδι στι γινέκα: «Όχι, δε θα πεθάνετε, γιατι κσέρι ο Θεός, πος τι μέρα πυ θα γεφτίτε θ'ανιχτόνε τα μάτια-σας κε θα γίνεστε όπος ι θει, να γνорίσετε διλ. το καλο κε το κακο».

Βγένι πος ο Θεός δεν ίτανε ένας, μα πολι, γιατι έτσι λεί το φίδι. Μ' αφτο δεν ίνε σπυδέο.

Το σπυδέο ίνε „ότι, το φίδι κατάπιε τιν Εβα· έφαγε αφτι απτυς καρπυς τυ δέντρυ τις γνόσις τυ καλυ κε το κακυ, τράταρε μ'αφτα κε τον Αδαμ κε κίνος έφαγε.

Κι ανιχτίκανε κε στυς διό-τυς τα μάτια, κε γνорίσανε ότι ίνε γιμνι.»

Ετσι τα λεί εστι βίβλο. Οστε νορίτερα ο Αδαμ κ'ι Εβα γιρίζανε γιμνι κε δεν το κσέρανε κε δε ντρεπό-ντανε σα μικρα πεδία· δε μπορούσανε να κσεχορίζυνε, πιος απ' αυτους ίνε άνδρας κε πια ίνε γινέκα, αν κε βλέπανε ο ένας τον άλλονε, όπος βλέπυνε τα μικρα τα πεδία το ένα τ'άλο.

Ισια ίσια να βλέπι κανένας ίνε λίγο, πρέπι να καταλαβένι κε το τι βλέπι.

Κ'έτσι καθόλυ δε μας λεί πως ο Αδαμ κ'ι Εβα γενίκανε γνωστικι. Όλι «ι γνώσι» πυ πέρανε απτυς καρπυς ίτανε ότι γνωρίζανε πως ίνε γιμνι. Για νάνε κανένας γνωστικος αφτο ίνε παρα πολι λίγο. Μπορούμε να πόμε πως κάθε ιλικιωμένος ελάκας το κσέρι, μα για τέτια γνώσι-τυ καμια φορα δε θα πόμε πως ίνε έκσιπνος κε κσέρι το καλο κε το κακο.

Μα πρέπι να πíte, αγαπιτι αναγνόστες ένα μεγάλο φχαριστο στο φίδι· αν το φίδι δεν ίτανε, πυ να ζόσαμε μις πάνο στον κόσμο. Γτε γο θάγραφα τύτο το βιβλίο, ότε κε ρις θα το διαθάζατε· κε γενικα άνθρωπι δε θα ίπαρ-χαν. Θα μνίσκανε κύχι ο Αδαμ κ'ι Εβα κε τίποτε άλο.

Γιατι το «προπατορικο αμάρτιμα», διλ. το ζμί-κσιμο τυ Αδαμ κε τις Εβας, κίνο το ζμίκσιμο, πυ ίστερα απ' αφτο γενιέντε κε έρχοντε στον κόσμο νέι άνθρωπι, έγινε γιατι ο Αδαμ κ'ι Εβα γνωρίζανε πως ίνε γιμνι. Ας φροντίσουμε να μάθουμε τι έγινε αργότερα.

Νά τι έγινε:

Ο θεος έκανε περίπατο στον κίπο κ'έμαθε ότι ο Αδαμ κ'ι Εβα παραβίκανε τι διαταγή-τυ κε τυς τι-μορα.

Το φίδι το καταριέτε να ζέρνεται πάνω στην κιλία
με το λεί: «Σ'όλι-συ τι ζοι να τρέφεσε με χόμα». (Γένιςι κεφ. 3 στιχ. 14).

Σοστο ίνε; Ινε μίπος αλίθια ότι το φίδι τρέφετε
με χόμα; Πσέμα. Στα παλια τα χρόνια ι άνθρωπι μπο-
ρύσανε να πιστέψυνε πως τα φίδια τρέφυντε με χόμα,
μα μισ κσέρουμε τόρα πως τρέφυντε με κινίγι, διλ.
πιάνυνε κε τρόνε πσάρια, βατράχυσ, πυλια κι άλλα τε-
τράποδα ζόα. Θιμιθίτε-το καλα.

Τιν Εθα τιν καταράστηκε να γενίσι με θάσανα κε
πόνυς. «Με οδίνες θα γενίσις τα πεδιά-συ, κ'ι επιθιμία-συ
θάνε προς τον άντρα, κι αφτος θα σ'εκσυσιάζι». (Γένιςι
κεφ. 3 στ. 16).

Τόρα πια φένετε ολοκάθαρα σε τί χριαζότανε να εφεβρί-
σκυνε τέτιο παραμίθι για το προπατορικο αμάρτιμα.
Επρεπε ν'αποδίκυνε πως ι γινέκα πρέπι να ιπαχύσι στον
άντρα, να ιποταχτι σ'αφτόνα. Ετσι κε λεί: «αφτος θα
σ'εκσυσιάζι».

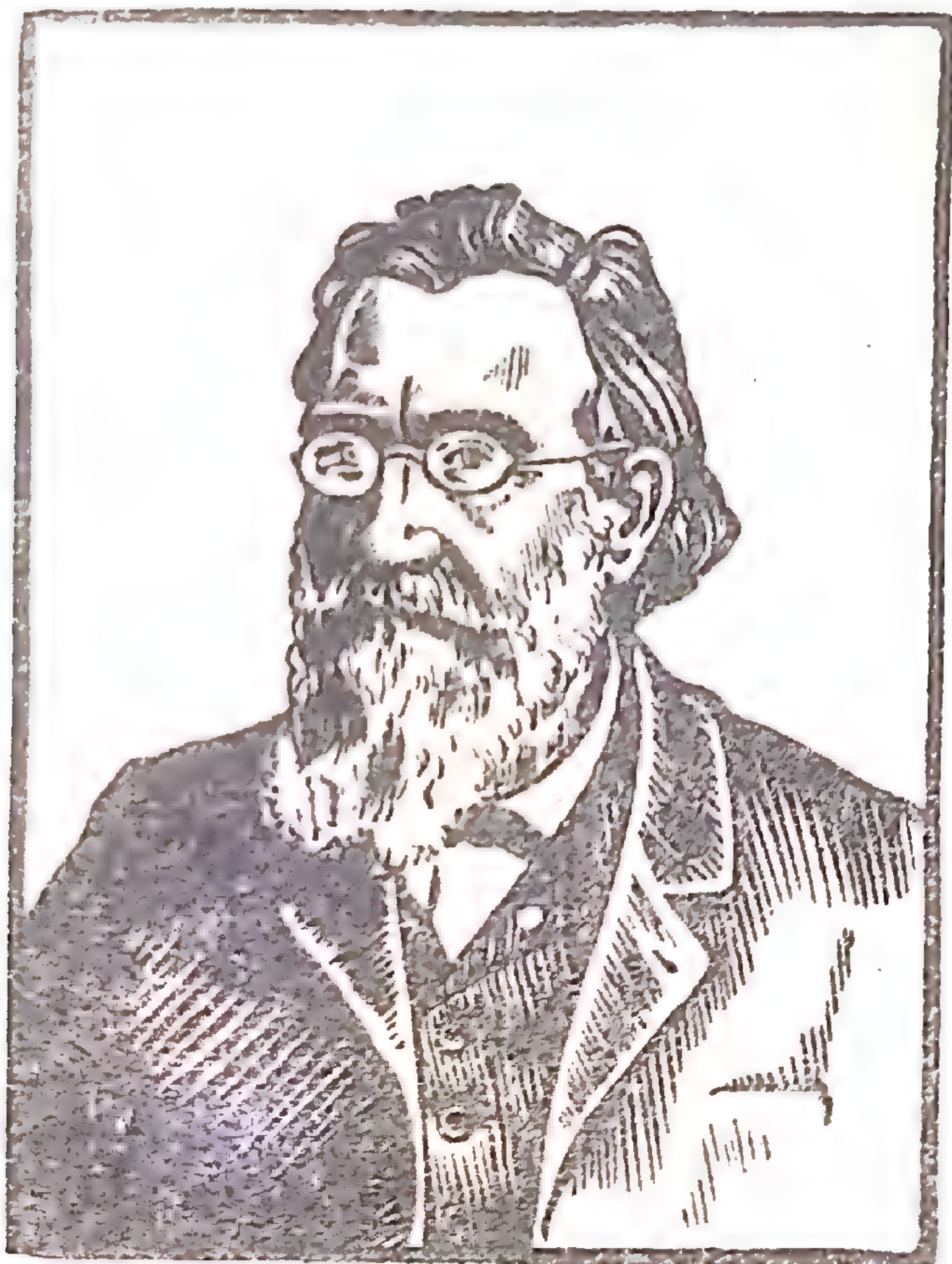
Νάνε κίριος! Διλ. ο άντρας— κίριος, ι γινέκα—
δούλα. Κ' ίστερα όπιος διαβάζι αφτο το παραμίθι θιμόνι
απτιν Εθα. Τί ίθελε κε τόκανε; Τόσο έφκολα τιν κα-
ταπίσανε; Α δεν ίτανε αφτι, θα ζύσαμε εόνια, κ'εκσετίας-
τις ο θάνατος. Αχ, αφτες ι αναθεματιζμένες ι γινέκες,
α δεν ίτανε αφτες, δε θάτανε κι ο θάνατος.

Τον Αδαμ ίπε ο θεος «με τον ιδροτα το προσόπυ-συ
να τρος το πσομι, ενόσο δεν πεθένις, ενοςο δεν γιρίσις
στι γις». (Κεφ. 3 στιχ. 19).

Να απο πυ γίνετε ο θάνατος! Τόσο σα να πόμε
έφκολα κε πλα.

Κε τι ανόιτι κε θλάκες πυ συ ίνε ι επιστίμονες, πυ σκαλίζυνε κε μαθέυνε για τι ζοι κε το θάνατο. Δεν πάνε να διαβάζυν το τρίτο το κεφάλεο τις Γένεσις, για να καταλάβυν όλα;

Ινε φανερο σ'όλως, πως το παραμίθι αφτο δεν κσιγα καθόλυ το μιστίριο τυ θανάτυ. Μόλις τόρα άρχισε ι επιστιμι να κσεδιαλίζει το μιστίριο τυ θανάτυ. Κ' ι τιμι αφτι, να λίζει το μιστίριο τυ θανάτυ, ανίκι σ'ένα ρύσο επιστίμονα στον Ιλ. Μέτσνικοφ (ικόνα11).

Ικόνα 11. Ιλίης Ιλ. Μέτσνικοφ

Γιατί ο άνθρωπος φοβάτε το θάνατο;

Ο σοφός αφτος το ζήτημα τ'όβαλε έτσι: «Ο θάνατος ίνε αναπόφευχτος· όλα τ'ανώτερα ζόα, πιο περισσότερα απτ'άλλα μιάζυνε τον άνθρωπο, γερύνε, οπος κι ίδιος ο άνθρωπος.

Τα γερατια το ζόν αφτον μιάζυνε πολι με τα γερατια το ανθρώπου. Οπος κι αν τα προφιλάκουμε, όπος κι αν τα περιπυόμαστε, χωρις άλλο ι ζοί-τους θα τελιόσι με το θάνατο. Ολοφάνερο πια, πως ο θάνατος για τα ζόα αφτα ίνε νόμος φυσικος.

Τα ίδια κε για τον άνθρωπο ο θάνατος ίνε νόμος φυσικος.

Μα αν ίνε έτσι, γιατί τότες ο άνθρωπος φοβάτε το θάνατο; Αφου κι ο θάνατος πρέπι νάρθι ος φυσικο τέλος τις ζοις, τότε δεν πρέπι καθόλου ο άνθρωπος να φοβάτε το θάνατο.

Οτι ίνε φυσικο, ο άνθρωπος το δέχετε χωρις καμια αντιλογία, αντίστασι· το ενάντιο μπορι νάνε γραπτόνα πολι εφχάριστο. Ολι κσέρουμε πόσο εφχάριστο ίνε να κιμάτε κανέναν ίστερα απο μια κυραστικι μέρα· με μεγάλη εφχαρίστισι πίνουμε νερο, ότα μας κεί ι δί-πια· με εφχαρίστισι τρώμε όταν πινάσουμε. Γιατί τότες ο θάνατος ίνε διςάρεστος κε βασανιστικος;

Ο Μάτενικοφ θεωρι πως αφτο γίνετε γιατι ο θά-νατός-μας δεν ίνε φυσικος. Ινε γνωστο πως ι περισσότερι άνθρωπι πεθένυνε απο διάφορες αρόστιες.

Πολι άνθρωπι πεθένυν στα πρότα χρόνια τις ζοίς-τους, καταστρέφοντε απο πεδικες αρόστιες, διάρια, απο διάφορα διστιχίματα. Πολι άνθρωπι πεθένυν απο διά-φορα διστιχίματα, στο δρόμο, στι δουλια, στus πολέμος,

στον ταξικό αγόνα. Κι όποιος γεράσει κε φτάσει στα γερα-
τια, δεν ίνε ασφαλιζμένος πως θα ζίσει κάμποσα λεφτα
ακόμα. Κάθε όρα κε στιγμή μοπορι να περιμένι το θάνα-
το. Τέτια ίνε ι ζοι.

Ι γιατρι πολι καλα κσέρυνε, πως σκεδον όλι ι άν-
θροπι ακόμα κε κίνι πυ ζύνε πολα χρόνια, πεθένων
απο κάπια αρόστια. Αν κε νομίζουμε, πως τυς εκσιντά-
ριδες κε εβδομιντάριδες γέρυς, πυ σινοδέδυμε στον τάφο,
πέθαναν απτα γερατια, ο γιατρος όμος θα πι πως το
έτιο τυ θανάτυ ίτανε κάπια αρόστια.

Τα γερατια, θέδεα υποβοιθίσανε το θάνατο.

Αν ο άνθρωπος ίτανε νέος, πολι πιθανο να νικύζε
τιν αρόστια, μα ο γέρος δε μπόρεσε.

Το καθαφτο έτιο τυ θανάτυ μένι πάλι ι αρόστια.
Κε μοπορύμε να ονομάσουμε το θάνατο φυσικο, πυ προέρ-
χετε απτιν αρόστια; Καμια φορα.

Γιαφτο, σίφονα με τι διδασκαλία τυ καθιγιτι
Μέτσνικοφ ο άνθρωπος φοβάτε το θάνατο, γιατι δεν
ίνε φυσικος, γιατι ίνε θίεος, πρόορος θάνατος.

Να κε σε τί ακόμα έδωσε προσοχι ο καθιγιτις
Μέιτσνικοφ. Ενόσο ο άνθρωπος ίνε νέος κε γεμάτος ζοι,
δε φοδιέτε τόσο τιν όρα τυ θανάτυ, όσο ίστερα, όταν
πλσιιάζι στα γεράματα.

Ι ιλικιομένι πιο περισσότερο τρομάζυνε για τι ζοί-τυς
παρα ι νέι. Οσο περισσότερο ζι ο άνθρωπος πάνο στον
κόζμο, τόσο περισσότερο πέρνι τι νοστιμάδα τις ζοις.
Στιν αρχι αφτο μας φένετε λιγάκι παράκσενο. Γιατι
ο άνθρωπος έζισε πια το δικό-τυ, πήρε όλα ότι ίτανε
δυνατο να πάρι απτι ζοι, μα να πεθάνι δε θέλι.

Ο άνθρωπος φοβάτε πάντα το θάνατο;

Μα αν ο θάνατος πυ βλέπουμε κάθε μέρα, ίνε πρόορος θάνατος, παρατιρίθικε τότε πυθενα αλυ φυσικος θάνατος; Στιν ερότισι αφτι μπορούμε ν' απαντίσουμε, νε.

Παρατιρίθικε κε όχι τόσο σπάνια· περιγράψανε τέτιες περίπτουςες, πυ ι άνθρωπι ζίσανε όχι μονάχα ίσα μ' εκατο χρόνια, μα ακόμα κε πιο πολλα. Εχυνε σιμιοθι περίπτουςες, πυ άνθρωπι φτάσανε ίσαμε τα εκατο σαράντα χρόνια κι ακόμα ίσαμε τα εκατον πενίντα χρόνια. Ινε παρα πολι ενδιαφέρο να παρατιρίσουμε, πος εστάνυντε ι άνθρωπι αφτι τον εαυτό-τους χάτο απτο θάρος τόσο χρόνον; κε πιο ενδιαφέρο ίνε να παρατιρίσουμε κε να μάθουμε, πός αφτι ι παλιι γέρι πεθένυν.

Οπος φάνικε ο θάνατός-τους επέρχετε έφκολα. Πεθέ-νυνε σα να κιμώντε, σα να πέφτυνε σε ίπνο. Τις τελεφτέες μέρες τις ζοίς-τους ύτε γονκίζυν, ύτε στενάζυν, ύτε παρακαλόνε να τυς βοιθίσυν. Πεθένυν πραγματικα χορις πόνους, χορις θάσανα. Κε το σπυδεότερο, αφτι ι γέρι δε φοβάντε το θάνατο. Μπορυν να μιλίσυν για το θάνατο όλος διόλυ λέρφτερα κε ίσιχα χορις κανένα φόβο κε καμια σινκίνισι.

Νά τί λογισ πρέπι νάνε ο φυσικος θάνατος.

Τα σπάνια αφτα παραδείγματα τις μακρόχρονης ζοις, κε το θανάτο πυ ίνε παρα πολι έφκολος, μας καταπίθυνε πος όχι μόνον ιπάρχι φυσικος θάνατος ετι φίσι, μα ακόμα μας δίχνυνε, πος ο άνθρωπος χορις κανένα φόβο μπορι να περιμένι το θάνατο κε μάλιστα ο θάνατος νάνε εφχάριστος.

Αφτο μπορι να φανι όχι κε τόσο σοβαρο. Ένας γιατρος όμος, ο Κραβτσοφ, περιγράφι πως μπρος στα μάτια-του πέθανε ένας παραπάνο απο εκατο χρονο. Κε τιν περιγραφί-του τιν τελιόνι με τύτο, ότι ήθελε να φονάκσι ετυς διαβάτες: «Σας έφχομε εφχάριστο θάνατο». Κε γράφι. «Νε, ο θάνατος μπορι νάνε εφχάριστος».

Τόρα καταλαβένυμε γιατι για μας ο θάνατος ήνε δισάρεστος. Ολι ι άνθρωπι, πυ πέθαναν τόσο έφκολα με χαμόγελο στα χίλια, ήνε γνωστο πως περάσανε τα εκατο χρόνια. Αλι ζίσανε ίσαμε τα εκατο πενίντα χρόνια. Στιν καθιμερινι ζοι βλέπυμε πως πεθένυν ι εκσιντάριδες κε δδομιντάριδες. Αν κ' ι άνθρωπι αφτι απ' όκσο φένυντε γέρι κε μάλιστα αδίνати, μα μπορόμε να πύμε πως ι άνθρωπι αφτι ζίσανε σκεδο μόνο το μισο τις ζοίς-τους. Κε καθόλυ περίεργο, α δε θέλυνε να πεθέ-νυν κε φοδάντε το θάνατο. Ο καθιγιτις Μέτσνικοφ θεω-ρι πως ι διάρκια τις ζοις τυ ανθρώπου πρέπι νάνε 120, 130, 140 χρόνια, κε πως ι περισότερι άνθρωπι πρόορα καταδένυνε στον τάφο.

Μα τότες τί σιδένι; Γιατί ήνε τόσο σπάνιες ι περί-πτοσες τις μακροδιότιτας; Δεν ήνε δίσκολο να βρούμε τιν απάντισι. Κιτάκστε πός ζυν ι άνθρωπι. Μίπος περνώνε κανονικι ζοι;

Ι κατικίες-τους στενάχορες κι ακάθαρες, τ' αργα-στίρια-τους δεν ήνε τέλια οργανομένα' ι δουλιά-τους βαρια κε επικίντινι· κάποτε γίνυντε πόλεμι, τους κινotoπιώνε κε τους καθίζυνε στα προχόματα' ι αναγκάζυντε να κά-νυνε μεγάλες κε δίσκολες μετακίνιςες.

Με τις σημερινες σιθίκες ίνε δίσκολο να γλιτώ-
σουμε σε λίγο χρονικο διάστημα απτιν κρίσι τις κατικίας,
νάχυμε καλα αργαστίρια, να εκμιθενίσουμε τυς πολέμυς.
Κι απτα κακα αφτα υποφέρυνε παρα πολι ι άνθρωπι.

Μα εκσον απ' αφτα ι ίδιι ι άνθρωπι σιντομέδυνε
τι ζοί-τυς, γιατι δεν κσέρυνε καθόλυ πός πρέπι να ζίσυνε·
φυμάρυνε καπνο, κε πίνυνε διάφορα αλκοολικα ποτα·
κσενιχτιάζυνε πάνο στα χαρτια, αποφέβγυνε τον καθαρο
αέρα, κε μανταλόνυντε μες στις κατικίες-τυς· εμποδίζυνε
τις αχτίδες τυ ηλίυ να μπύνε στις κάμαρές-τυς. Μολίνυντε
απο αφροδισιακες αρόστιες, πυ καταστρέφυνε τον οργανισμό.

Κάποτε ι άνθρωπι πολι καλα κσέρυνε, πόςο επι-
κίντινι ίνε ι ακονόνιστι ζοι· μα δεν τυς μέλι καθόλυ,
ίνε λαφρόμιαλι κ' ελπίζυνε πως θα τιν περάσυνε έφκολα.

Κι όταν αρστένυνε κε καταλαθένυνε πως λίγο
τυς μένι να ζίσυνε, φυσικα τότε φοβάντε το θάνατο κε
δε θέλυνε να πεθάνυν.

Θαρετα πια μπορούμε να πύμε, πως στιν εποχί-μας
το σπυδεότερο έτιο τις λιγόχρονις ζοις τάνθρώπυ ίνε ο
καπιταλιζμος με τις θαριες σινέπιές-τυ. Ο καπιταλιζμος
ίνε κίνος, πυ ανανκάζι τυς ανθρώπυς να εργάζυντε απο
10 κε 12 ώρες, κε τυς απορυφα όλι-τυς τι ζοτικότητα·
ο καπιταλιζμος ίνε κίνο πυ ανανκάζι τυς ανθρώπυς να
εργάζυντε σ' άσκιμα αργαστίρια, σε σκοτινά κε ιγρα υπόγια·
ο καπιταλιζμος εκσοπλίζι μεγάλες μάζες ανθρώπον κε
τυς ρίχνι στο μακελιο, στι γενικι καταστροφι. () καπι-
ταλιζμος βασια τυς ανθρώπυς στο σκοτάδι, στιν αμάθια·
χάρις στον καπιταλιζμο δεν κσέρυνε ι άνθρωπι, πός
πρέπι να ζίσυνε κανονικα πάνο στον κόσμο, για να
ζίσυνε περισσότερο κερο. Ακόμα κε στι χώρα-μας μένυνε

ι σινέπιες τυ καπιταλιζμου· ο καπιταλιζμος άφισε πολες θαθιες πλιγες, πυ ίνε δίσκολο να γιατρέψουμε σε μια δεκαρια χρόνια.

Ας γιρίσουμε στο Μέτσνικοφ. Αφτος απόδικσε πως ο άνθρωπος ζι πάρα πολι λίγο χρόνο, κ'έδικσε γιατι γίνετε· έδικσε ακόμα τί πρέπει να κάνουμε για να ζίσουμε περισσότερο.

Ι σιδυλές-τυ ίνε γνωστες κ'ι σπυδεότερες ίνε: να μι πίνουμε αλκοολικα ποτα, να μί καπνίζουμε, να προφι-λαχτύμε απτις αφροδισιακες αρόστιες, κε προ παντος απτι σίφιλι· να εργαστύμε, χορις να παρακυραστύμε κε κανονικα ν' αναπαφτύμε· ν' αποφίγουμε τιν πολιφαγία κ.τ.λ. Φτάνι κανένας ν'ακολουθίσι αφτες τις σιδυλες κε μπορι νάνε σίγυρος πως θα ζίσι πολα χρόνια.

Ο Μέτσνικοφ θέδεα ίχε δίκιο. Πολες σιδυλές-τυ κε τόρα ίνε εφαρμόσιμες. Κι αργότερα, όταν ι επιτιχίες-μας στο χτίσιμο τυ σοσιαλιζμου μεγαλόσουν, ι ζοι τυ ανθρώπου θα μακρένι.

Εκσον απτον Μέτσνικοφ κι άλι σοφι ασκολιθίκανε με το ζίτιμα, πως να μακρένυνε τι ζοι τυ ανθρώπου. Αφτι ακολουθίσανε λιγάκι διαφορετικο δρόμο. Παρατιρίσανε πως στα γερατια μερικι αδένες εργάζυντε χαλαρα, αδίνατα. Διγοστέθι κιρίος ι εργασία στus γενετικος αδένες (σπερματοφόρα ανκία στον αντρα, αδγοθίκες στις γινέκες).

Στις γινέκες σταματώνε ι μινιάτικες ανομαλίες-τυς, στus άντρες χάνετε το σπέρμα κι αδινατίζουν ι γενετικές-τυς δίναμες· δε μπορύνε να ζμίκυνε με τι γινέκα. Για τυτό ι σοφι αφτι αποφασίσανε πως πρέπει να ζοιρέψυνε τιν εργασία το γενετικου αδένου.

Ο Στειναχ κι 'ι μέθοδό-τυ για την ανανέοσι
(омоложение)

Ο Αφστρος σοφος Στέιναχ βρίκε τέτια μέθοδο. Εδενε το σκινάκι τυ σπέρματος μες απτο οπίο κινιέτε κε προ-
χορα το σπέρμα, πυ παράγετε στο σπερματογόνο αδένα,
στον οχετο πυ θγάλι όκσο τα κάτυρα. Ι μικρι αφτι
ενχίρισι πολες φορες έφερνε καλα αποτελέζματα, γιατι
ο σπερματογόνος αδένας σταματύσε την παραγογι σπέρ-
ματος κε τιμάζε υσίες πυ νιόνουν· ι υσίες αφτες πέφτανε
στο έμα κε ένιοναν όλο τον οργανίζμο.

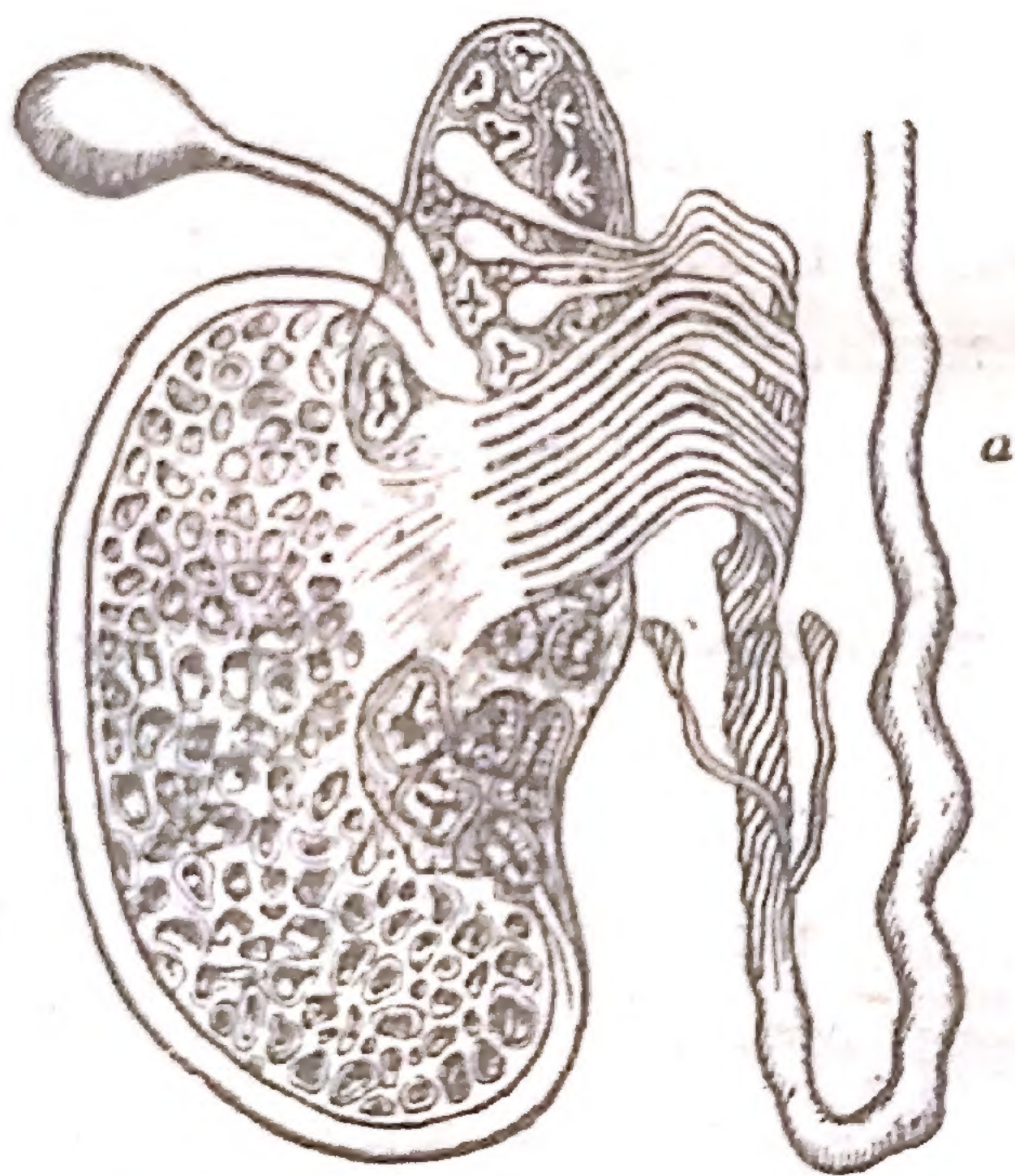
Για να καταλάβι καλίτερα ο αναγνόστις, αφτι την
ένια, θα πύμε λίγα λόγια για τι λιτουργία τον σπερμα-
τογόνον αδένον. Ι αδένες αφτι τιμάζυνε, πρότο, το
σπέρμα, πυ πρέπι να χιθι όκσο, να πέσι στι γινέκα κε
να τινε γονιμοπιίσι· δέφτερο, τιμάζυνε άλες ιδιέτερες
υσίες, πυ χίνυντε κατεφτία στο έμα, μεταφέρυντε με το
έμα σ'όλο το κορμι, το δυναμόνυνε, κε το δίνυνε
ενέργια.

Απ'αφτο βλέπυμε πως ο σπερματογόνος αδένας σα
να δυλέβι σε διο μέτοπα, για διο αγορες: για την εσο-
τερικι κε εκσοτερικι. Κι όταν το σκινάκι τυ σπέρματος
δένετε, δε μπορι πια το σπέρμα να κινιθι κι μέσα
γιατι το άνιγμα τυ σκινιυ ίνε κλιστο· ος αποτελέζμα
έχυμε το ότι ο σπερματογόνος αδένας πάθι να θγάλι
σπέρμα, μα απτιν άλι μερια τιμάζι μπόλικες υσίες, πυ
δυναμόνουν κι ανανεόνυνε τον οργανίζμο.

Αφτες ι υσίες όπος ίπαμε, σχορπίζυντε σ'όλο το
κορμι με το έμα, φτάνυνε ίσαμε το δέφτερο σπερματο-
γόνο αδένα τονε ζοντανέδυνε κε τυ δίνυνε την πρότι· τυ
δύναμι.

Ο Βορόνοφ κ' ι μέθοδό-τυ τις ανανέοσις

Αλος σοφος, ο Σέργιος Βορόνοφ (εργάζεστε στί Γαλία) αντισ να δέσι το σκινάκι τυ σπέρματος, μπολιάζι τον άνθρωπο μ'ένα ακόμα αδένα: τον άντρα με σπερματογόνο αδένα τι γινέκα με αβγοθήκι· χρσιμοπιων αδένα οπιωδίποτε ζού· καλίτερο ίνε να πάρυμε τον αδένα τυ πίθικυ, γιαι απ'όλα τα ζόα πιο κοντα στον άνθρωπο ίνε ο πίθικος.

Ικόνα 12. Αβγοθήκι· απ'αφτυ αρχίζι το σπερμικο σκινάκι(α)

Πέρνυνε τον αδένα, σκίζυνε το πετσι σ'ένα μέρος τυ κορμιυ (π.χ. στίλ κιλία) δάλυνε κι μέσα τον αδένα κε το ράβυνε. Ο αδένας ζι, κε επιδι δεν ενόνετε με το σκινάκι τυ σπέρματος, τιμάζι μόνο υσίες πυ δυναμόνυνε κε ψόνυνε τον άνθρωπο.

Πόλες φορές γενίκανε τέτιες ενχιρίσις κε δόσανε πολι καλά αποτελέζματα. Κι αν ενόζυμε τίν κανονικι ζοι

με το μπόλιασμα μ'αδένα, τότε μακρένουμε πολί τι ζοί
του ανθρώπου. Έτσι αγωνίζεστε η επιστήμη για να μακρένι
τι ζοί του ανθρώπου.

Σε τι πρέπει να τίνυμε

Η ανθρωπότητα έχει να κάνει ακόμα πολλά για να
μακρένι τι ζοί· πρέπει να καταστρέψει τις αρόστιες, τα
πιοτα· πρέπει όλοι ν'άνε εκσασφαλιζμένι με καλή κατιχία,
με κανονική δουλία κ.τ.λ. Όλα αυτά δεν ίνε έφκολα. Κε
μονάχα για να γλιτόζουμε απτους πολέμους πρέπει να
ρίκνουμε τον καπιταλισμό. Κ'ι αρόστιες ακόμα δεν
εκσεμιδενιστίκανε· η επιστήμη δε μπορεί να γιατρέψει
μερικές αρόστιες παρ'όλες τις επιτιχίες που έχει.

Μα ο δρόμος-μας ίνε γνωστος. Το δρόμο να ρίκνουμε
τον καπιταλισμό μας τον έδίκσε ο Β.Ι. Λένιν. Το δρόμο
να νικίζουμε τις αρόστιες μας το δίκσανε αλάκερι σιρα
μεγάλον σοφον κε γιατρον. Κε μόνο μ'αφτο το δρόμο
πρέπει να πάμε. Κε έτσι, δεν πρέπει να πιστέψουμε στα
παραλαλίματα κε στα πσέφτικα παραμίθια· θα βασιστόμε
στιν επιστήμη. Ο δρόμος-μας ας ίνε δύσκολος κε με με-
γάλα μπόδια. Μονάχα ο δρόμος αφτος θα μας φέρι
στι νίκη.

18931

ТІМІ 20 коп.

ЦЕНА 20 коп.